

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI. IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK MITJA GORIUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVC

Osebnostno delo je pravica

Ustavna komisija SRS že drugi dan obravnavala osnutek dopolnil

LJUBLJANA, 27. julija — Republiška ustavna komisija je danes že drugi dan obravnavala osnutek dopolnil republiške ustave. Med razpravo so osebno govorili tudi o vprašanju osebnosti dela z zasebnimi sredstvi občanov. Menili so, da bi morali morebitne omejitve sprejeti z zakonom in ne s ustavo. V ustavi bi zapisali samo, da je na posameznih področjih s ustavo zagotovljena pravica do samostojnega osebnosti dela. Podrobno poročilo o razpravi na seji republiške ustavne komisije objavljamo na 2. strani.

NIMEIRI OSEBNO ZASLIŠEVAL — Sudanski predsednik Nimeiri (levo) med zasliševanjem voditelja KP Sudana Abdela Haleka Mahdžuba. Papir, ki ga ima v rokah, naj bi bil dokaz za Mahdžubovo sodelovanje pri udaru prejšnjega ponedeljka.

Obračun s komunisti

Bivši minister za sudanski jug Joseph Garang obešen — Včeraj se je začelo »sojenje« generalnemu sekretarju komunistične partije Abdelu Mahdžubu

KARTUM, 27. julija. (Reuter, UPI, AFP). Obračun generala Nimeirija z njegovimi nasprotniki, pučisti in komunisti, je brez primere v sudanski zgodovini in še zmeraj ni končan. Danes so obesili bivšega ministra za sudanski jug Josepha Garanga, profesorja na kartumski univerzi dr. Mustafa Kogalija pa so obsodili na 20 let ječe.

Začelo se je tudi »sojenje« generalnemu sekretarju sudanske KP Abdelu Aleku Mahdžubu, ki so ga včeraj aretirali v nekem kartumskem predmestju, ker ga je nekdo ogradil. Voditelj partije je obtožen, da je bil poglavitni pobudnik zarote proti Nimeiriju. Sodeč po tem je njegova usoda skrajno negotova. Mahdžub, ki je star 43 let, je ustanovitelj sudanske partije, pa tudi eden izmed najvidnejših političnih osebnosti po udaru, s katerim je pred dvema letoma prišel na oblast general Nimeiri. Po razcep s komunisti je Nimeiri Mahdžuba najprej izgnal, ko pa se je vrnil, ga je dal zapreti, vendar mu je uspelo pobegniti iz zapora. Kairski časopis Al Akbar trdi, da je

Mahdžub priznal, da je vsam zbral ekipo oficirjev, ki so izvedli udar, in da je neposredno po aretaciji dejal Nimeiriju: »To sem storil v korist največje države v Afriki.«

Pogrom na komuniste se neusmiljeno nadaljuje. Doslej so pozapirali več kot 1000 oseb, komunistov in »drugih izdajcev«. Njihova usoda je v rokah štirih naglih sodišč. Tuji opazovalci v sudanskem glavnem mestu so prepričani, da je obratovanje s pučisti in komunisti ter s sudansko KP in sindikatom dosegljivo stopnjo, ki onemogoča kakršnokoli pomikitev med generalom Nimeirijem in levicariji.

ZAR, Libija in Sirija, ki so povezane v federacijo arabskih republik, so se pripravljale da v roku enega tedna intervenirajo proti pučistom v Sudanu — je izjavil član libijskega revolucionarnega sveta major Havad v intervjuju za radio Tripoli. Te tri države so »zastavovale načrt o skupni intervenciji z namenom, da zatirajo komunistični upor in znova vzpostavijo Sudan kot trdnjavo arabskega boja.«

Načrt pa so spreminile, ko so v Bengaziju prišli ne-sonenega predsednika pučističnega režima polkovnika Babikra el Nura. Skrajno desno pod vodstvom nazadnjaškega voditelja verske ločine Ansar mima el Mahdija, je general Nimeiri uspešno likvidiral že marca prejšnjega leta, ko je zatril oborožen upor na otoku Aba.

Požari se vrste. SPLIT, 27. julija (Tanjug) — Na naši obali že štirinajst dni ne mine dan, da ne bi zdaj tu, zdaj tam izbruhnil gozdni požar. Danes je zagorelo v borovem gozdu nad Kaštelom Sućurcem v bližini Splita. Ogenj se je naglo razširil in zajel velik del gozda na površini več kilometrov.

London ni pretrgal z Libijo

Vlada zavrnila opozicijo v zvezi z »gusarsko akcijo« v Bengaziju

LONDON, 27. julija (Reuter) — Britanska vlada je zavrnila zahtevo opozicije, naj pretrga diplomatske stike z Libijo zaradi znane afeze z letalom družbe »BOACA« ki so ga z »gusarsko akcijo« prišli pristati v Bengaziju in izkrcali zarotnike proti generalu Nimeiriju.

Mills obiskal Granfila

Pogovor o sodelovanju med jugoslovanskimi in ameriški podjetji

BEOGRAD, 27. julija (Tanjug) — Predsednik ameriške družbe za zasebne naložbe v tujini Bradford Mills je tretji dan bivanja v Beogradu obiskal člana ZIS Toma Granfila ter z njim govoril o dejavnosti te družbe in nadaljnjem sodelovanju med jugoslovanskimi in ameriški podjetji.

Nato je na zveznem sekretariatu za gospodarstvo razpravil o dosedanjih izkušnjah s skupnimi vlaganji v Jugoslaviji in o možnostih za investicije v turizem. Nazadnje pa je s predstavnikmi 12 največjih jugoslovanskih bank obravnaval vprašanje garancij za ameriške investicije v Jugoslavijo. Verjetno bo ameriški kongres usrežen zakon sprejel že jeseni.

ZIS tudi tokrat o stabilizaciji

Na zadnji seji v tej sestavi je sprejel vrsto ukrepov, ki naj bi po mnenju ZIS imeli kmalu zaželeno učinke

Proslavi praznikov vstaje

Včeraj so v SR Hrvatski in SR BiH praznovali dan vstaje

SRB, DRVAR, 27. julija — Na proslavi dneva vstaje na Hrvaškem je danes v mestu Srb govoril član predsedstva CK ZKJ in član sveta federacije dr. Vladimir Bakarić. Glavna proslava dneva vstaje v Bosni in Hercegovini pa je bila v Drvarju.

Dopolodne je bila v Drvarju slovesna seja občinske skupščine, na kateri so Djuru Pucarju izročili spomenico, s katero so ga proglasili za častnega meščana.

Glavna poslava za območje mesta Sarajeva je bila v vasi Brezjak na legendarni Romaniji. Na velikem zborovanju je govoril predsednik republiškega izvršnega sveta BiH Dragutin Koso- vac.

Prebivalci hrvaškega Primorja pa so proslavili dan vstaje v gozdu Lukovo na meji med Primorjem in Gorskim Kotarjem, kjer so partizani leta 1941 prvič napadli okupatorja.

BEOGRAD, 27. julija (Tanjug) — ZIS je na zadnji seji sprejel vrsto ukrepov, s katerimi želi zmanjšati investicijsko ter omejiti splošno potrošnjo, izboljšati plačilno bilanco in zaustaviti inflacijo. Med najpomembnejšimi so zakoni o obveznih pogodbah pri novih investicijah, spremembe s področja uvoza in izvoza, zlasti pa nova določila o omejitvi potrošniških posojil. ZIS meni, da se bodo zaradi teh sprememb v naslednjem letu že pokazali zaželeni učinki stabilizacije. (Poročilo objavljamo na 2. strani).

„Marsa“ na poti k Marsu

Včeraj sta bila od Zemlje oddaljena že več kot 17 milijonov kilometrov

MOSKVA, 27. julija (AFP) — Sovjetski vesoljski avtomatski postaji »Mars 2« in »Mars 3« nadaljujeta polet proti Marsu. Letita že od 19. oktobra od 28. maja in sta bili davi ob 4. uri po srednjeevropskem času oddaljeni 17.880.000 oziroma 16.400.000 kilometrov od Zemlje.

Začetek zasedanja SEV

Udeležujejo se ga delegacije osmih držav članic in Jugoslavije

BUKAREŠTA, 27. julija (Adijepres) — Danes se je začelo 25. zasedanje SEV. Delegacije Bolgarije, CSSR, Madžarske, NDR, Mongolije, Poljske, Rumunije in ZSSR vodijo premieri ali njihovi namestniki. Jugoslovansko delegacijo vodi podpredsednik ZIS Aleksandar Grlićkov.

ALEKSANDAR GRLIČKOV: sogovornik v Bukarešti

Sisco v Izraelu

Pomočnik ameriškega državnega sekretarja se bo v Tel Avivu pogovarjal o obnovitvi plovbe po Sueškem prekopu

Arabci zahtevajo koncesije

Belgijski zunanji minister Pierre Harmel se pogovarja z Aba Ebanom

JERUZALEM, 27. julija (Reuter) — Belgijski zunanji minister Pierre Harmel je danes svojemu izraelskemu kolegu dejal, da si arabski voditelji v bistvu želijo mirno »rešitev« bližnje-vzhodne krize, vendar od Izraela zahtevajo koncesije. Harmel je prišel v Izrael prek Kaira in Amana. Drvi ga bo sprejela Golda Meir.

TEL AVIV, 27. julija (AFP, AP) — Pomočnik ameriškega državnega sekretarja Joseph Sisco bo jutri prišel na pogovore z Goldo Meir in Abom Ebanom o obnovitvi plovbe po Sueškem prekopu in drugih vprašanjih.

JOSEPH SISCO: Rogersova desna roka

Čete ZAR nared za boj

Egiptovske oborožene sile se bodo uprle vsake- mu napadu sovražnika

KAIRO, 27. julija (UPI) — Agencija MENA je sporočila, da so egiptovske čete v popolni bojni pripravljenosti. »Naše oborožene sile so pripravljene na spremembe, ki jih pričakujemo na fronti, in se bodo odločno uprle vsake- mu poskusu sovražnika, ki bi si drznil podcenjevati spo- sobnosti egiptovskega letalstva,« poroča MENA.

Ujme terjajo žrtve

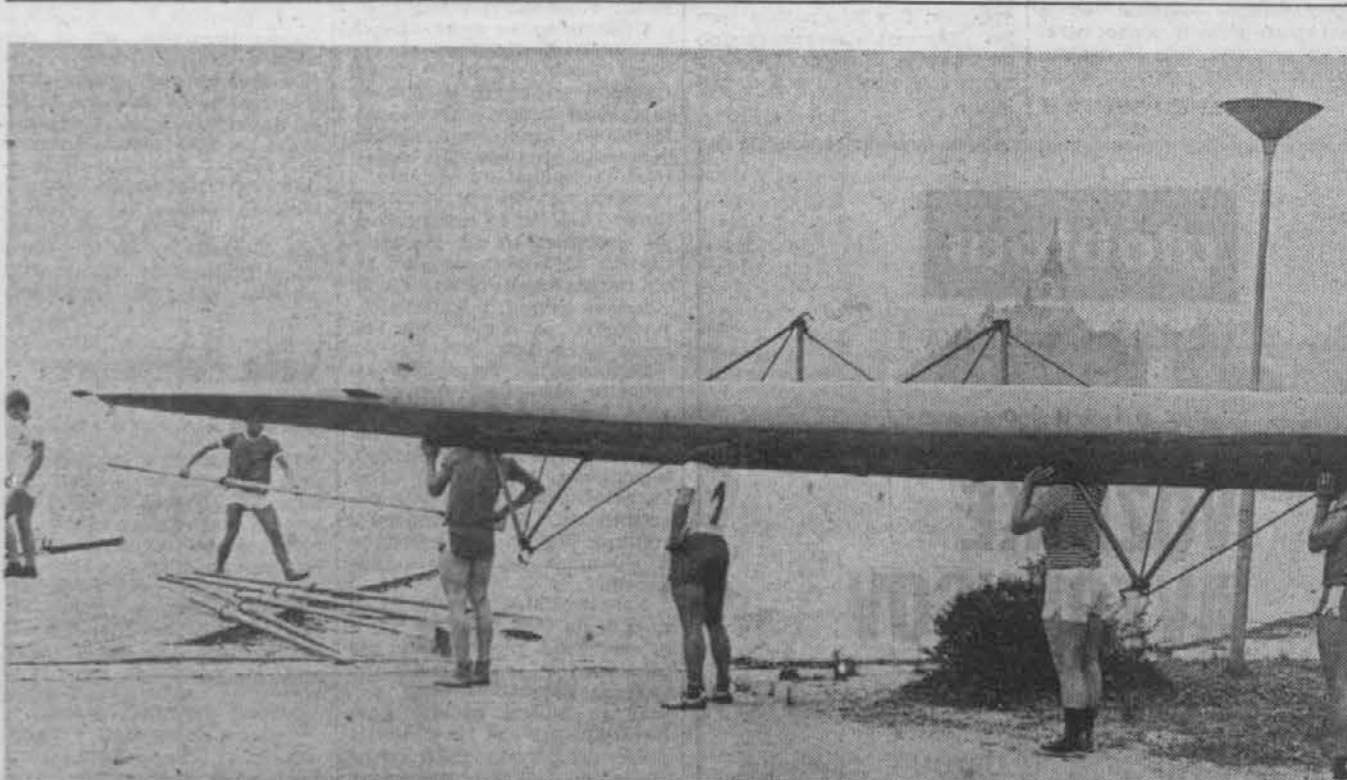
Zaradi povodnji in plavov v Južni Koreji izgubilo življenje 57 ljudi

SEUL, 27. julija (Reuter) — V nedeljo in ponedeljek so se nad srednjo in jugozahodno Korejo utrgali oblaki. Silni nallivi so povzročili povodnji in plavove, ki so terjali življenja 57 ljudi, štiri pa po- grešajo. Nedavno je prav ta- ka ujma v Seulu in okolici terjala 45 žrtve.

Mladi veslači za SP

Na Bledu se je zbralo 22 reprezentanc, ki bodo tekmovala na II. SP

BLEJ, 27. julija — S slo- venskojstjo v Zaki se je začelo drugo svetovno prvenstvo za mladince v veslanju, na katerem nastopajo reprezentan- ce 22 držav. Ves Bled daje podoba velikega veslaškega srečanja. (Podrobnosti na športni strani).

BLEJ V ZNAMENJU MLADINSKEGA VESLAŠKEGA SP — Na Blejskem jezeru se je danes začelo svetovno mladinsko prvenstvo v veslanju. Na sliki: mladi veslači v Zaki.

HOUSTON, 27. julija (AP) — Zaradi nekaterih motenj v delovanju naprav na Apollu 15 bo treba na dokončno odločitev, ali bosta Scott in Irwin stopila na Mesec, počakati do 21.30 (po jugoslovanskem času).

DAVID SCOTT, poveljnik odprave

Pritožbi Indije in Pakistana

Žrtve medsebojnega ob- streljevanja na indijsko-pakistanski meji

NEW DELHI, 27. julija (Reuter) — Indijska agenci- ja PTI je sporočila, da so Pa- kistanci obstreljevali neko območje mesto v sevryozhodi- ni Indiji ter tri osebe ubili, več pa ranili. Pakistan pa je uradno protestiral zaradi po- novnega indijskega topniške- ga napada na Komlio. Ve- leposlanika Indije in Pakista- na sta se pritožila pri U Tantu.

Odkup caplja za letino

Računajo, da so v Vo- vodini odkupili okrog 80.000 vagonov pšenice

NOVI SAD, 27. julija (Tan- jug) — V Vojvodini so do 22. julija odkupili 73.707 vago- nov pšenice, računajo pa, da so jih že doslej odkupili o- krog 80.000 vagonov. Celotni letošnji vojudinski tržni pre- sežek pšenice naj bi znašal od 115.000 do 120.000 vagonov. Za zdaj je še težko reči, ali bodo odkupili vso to količino. Prišlo je do zastoja v izplače- vanju že odkupljenih količin. Pšenica je tako bogato ob- rodila, da pridelovalci ne ve- do, kam z njo.

Temeljni kamen za novo šolo

Dr. Jože Vilfan ga je po- ložil na slovesnosti, ki je bila v Cerknem

CERKNO, 27. julija — Pod- predsednik republiške skup- ščine dr. Jože Vilfan je danes položil temeljni kamen za novo osnovno šolo v Cer- knem. Akcija za gradnjo šole traja že tretje leto in ima veliko podporo med našimi občani in celo v zamejstvu. Občani so zbrali 3,6 milijona dinarjev, republiška izobra- ževalna skupnost pa je obljubi- la 4,5 milijona dinarjev. Šola naj bi bila podlaga za sodo- ben pouk NOB v slovenskem solstvu. (Poročilo o slovesno- sti objavljamo na drugi stra- ni.)

Koliko vrtcev

Slovenska skupščina je pred nekaj dne- vi sprejela zakon o vzgojnovarstveni de- javnosti za predšolske otroke. Z njim se ure- ja vzgoja, nega, varstvo in oskrba za predšol- ske otroke v vzgojno- varstvenih organizaci- jah kot dopolnjevanje družinske vzgoje. Po- ve, kako bodo organi- zirane vzgojnovarstve- ne organizacije, kakš- no strokovno znanje morajo imeti osebe, ki delajo z otroki, kakš- na je organizacija vzgojnovarstvenega de- la, kdo daje denar in podobno.

Lahko ugotovljamo, da je ta zakon dobro poskrbel za red in za kakovost dela v jaslih in vrtcih ter da je v tem smislu njegov po- men nedvomno velik. Tega pomena najbrž bistveno ne zmanjša niti dejstvo, da je moral sprejeto naših finan- nih in kadrovskih raz- mer pristajati na neka- tere kompromise, kot sta, denimo, možnost, da se pri delu z otroki v določenih okolišči- nah lahko zaposloji tu- di delavci, ki sicer ni- majo z zakonom pre- pisane izobrazbe, in pa možnost, da se v me- sečno oskrbnino, ki jo plačujejo starši, lahko kdaj vključi tudi del stroškov za vzgojo. Go- tovo je eden izmed osrednjih pomenov za- kona to, da je oprede- lili našo nalogo do te dejavnosti in da je na- posled odpravljeno ne- normalno stanje, ko so bili vrtci na eni strani v besedah družbeno zmeraj zelo pomembni ni potrebni, z druge strani pa pravzaprav ni bilo jasno zapisano, da to ni samo potreb- no, ampak da moramo to tudi organizirati in vzdrževati na ustrezni kakovostni ravni.

Zal pa moramo rav- no pri tem ugotavljati, da zakon ni imel moči stvari priti do konca. Napravil je red in za- gotovil kakovost dela za jasli in vrtce, ki že obstajajo, ni pa zmo- gel zagotoviti tudi po- trebnega razvoja te de- javnosti, ki ponekod spričo svoje pomemb- nosti in neresenosti do- biva celo politične raz- sešnosti. Danes je v Sloveniji v jasli in vrt- ce vključenih dobrih 9 odstotkov oziroma nekaj manj kot 18.000 otrok, starih do 7 let. Povpraševanje pa je to- likšno, da se bo mora- lo število mest v teh ustanovah trojiti.

To pomeni, da bomo morali kljub zakonu še naprej tudi mimo njega urejati nekatere osrednja vprašanja otroškega varstva in da se družbena ter po- litična odgovornost pri razreševanju tega iz- redno žgoca vpraša- nja po sprejemu zaka- na niti malo ne zmanj- šuje. Prostora za 50.000 ali 60.000 otrok v jaslih in vrtcih ne bo dal za- kon — to bomo mora- li urediti ob naši osve- ščenosti, da je to po- trebno in da je izved- ljivo samo s skupnimi močmi. In to tako, da bodo enake pozornosti deležni otroci v Ljub- ljani in Mariboru ter v Halozah in Brkinih.

JANKO SVETINA

EXCORRADO
TONIC WATER

Rezultati so naposled tu

Pred kratkimi so v Krivi Palanki začeli graditi tovarno usnjene galanterije in to s pomočjo sklada za povečanje zaposlenosti v Makedoniji. Konec leta na bi tu že zaposlili 360 novih delavcev, kar bi precej magalo prebivalstvu te nerazvite občine.

Toda, se sprašuje komentator v »Privrednem preledu«, kje bodo za svoje izdelke iskali trž, ko pa prihajajo tudi iz drugih občin v Makedoniji poročila gradnji takih ali podobnih tovarn, kd se spravljajo n noge s pomočjo omejenega sklada. Ob tem še en primer: v Skopju sedaj razširjuje 5 all 6 podjetij za r mont motornih vozil svoje delavnice. Kmalu bodo im il v tem sektorju 40.000 kvadratnih metrov delavnih prostorov, v katere bo vložnih 100 milijonov dinarjev. Zraven pa so gospodarstveniki zračunali, da bi bili te kapacitete veliko preobsežne tudi v primeru, če bi motorizacija v Makedoniji za nekajkrat prehitea tem po v drugih republikah.

SVET
OSNOVNE ŠOLE
LUČIJANA —
BRATKOVIČA
BRATUŠA
RENČE
občina Nova Gorica

razpisuje
delovno mesto

UČITELJA
za slovenski jezik za ne-
določen čas.

POGOJ: predmetni učitelj,
lahko tudi absolvent PA,
toda za določen čas od
1. septembra 1971 do 31.
avgusta 1972.
Stanovanje po dogovoru.
Priljaga sprejema svet šole
15 dni po objavi raz-
pisa. 6551

Morija v Sudanu

Krovi protidudar, ki ga je 19. julija strmoglavil predsednik Nimeiri sprožil protinilicem nektravaga političnega prevrata, kateremu je stal na čelu major el Ala, je zavezal tolikšne razsežnosti, da se mora nad dogajanjem v Kartumu zamisliti vsa civilizirana javnost: politiko je zametjal krovi teror, sodnike makičevali.

V teh krvavih dneh je postalo očito, kako človeško in pravno globok prepad staja med tridesetimi leti, ki ga je z naino lahkonostjo upostavil v Kartumu sedaj še ustreljeni el Ala s svojimi pravi tako nainimi tovariši, in med režimom, ki ga z li-bijsko in egiptovski pomočjo posebej predsednik Nimeiri.

Šel puščičnega režima Bakir el Nur je pred odhodom iz Londona v Kartum izjavil, da bo »nosilec strmoglavljene režima sojeno po zakonu, ustrezno z odgovornostjo, ki jo bo ugotovilo redno sodišče, puščiti pa so čakali na obračun s svojimi nasprotniki po striktno pravni poti in v treh dneh puščične oblasti v Kartumu se ni skrivati las niti enemu predstavniku strmoglavljene režima.

Zelo vzbujala toliko večjo osuplost in ogroženje maščevanja, ki ga je v razsežnostih vsemnacionalne histereje »slova na človeka« sprostil general Nimeiri, »Izredna sodišča« zasedajo noč in dan, poročila iz Kartuma pa vzbujajo vtis, da se ta »sodišča« istočito z eksekucijskimi oddelki. Maščevanje — ne zdom — je udarilo po vseh, ki so bili v kakršni koli zvezi s pučem, pa vsi tiste, na katere mislijo, da bi ulegli bili, in one, ki bi kdaj v prihodnosti lahko predstavljali opozicijo proti režimu.

Dokler gre za pravno kaznovanje resničnih nosilcev državnega udara, je to notranja zadeva vsake suverene države. Če pa pravo odstopi mesto množičnemu krvavemu maščevanju, je pa to stvar, ki se tiče vseh članic OZN, ki so podpisale konvencijo o človekovih pravicah.

Za sudanski pokol, kakor tudi za podobno kršenje človekovih pravic, ki je v delu sveta postalo sestavni del pravil politične igre, niso moralno in politično odgovorni samo neposredni krivci; temna senca pada tudi na Tripoli in Kairo! Ob tem se zastavlja vprašanje, ali bo svetovna javnost moč prešla tudi preko te šentjernejske noči? Ali jo bo tudi v moralnem ostru moč vse-ke na znanje kot samoumejni del arabske stvarnosti?

M. ŠUSTAR

Koroška geometrija

V začetku julija je koroški deželni svetnik Hans Schöber predložil javnosti dva načrta, ki niso neposredno prizadeta slovensko manjšino na Koroškem. Načrta o »Novih strukturah občin na Koroškem« in »Razvoju programa sedešev šole naj bi javnosti ocenila do konca oktobra letos. Ni naš namen razpravljanje o upravnosti koroške vlade, da teta take načrte, tudi ne ali so ti gospodarsko, ekonomsko in politično smotljivi. Načrte pogledimo raje z vidika slovenske narodne manjšine v Avstriji.

Stevelo koroških občin se bo zmanjšalo za tretjino. Dejstvo, ki površnem opazovalcu ne pove dosti, se zlasti ne, če ni ekonomist ali politični človek. Vsak, ki pozna manjšinsko vprašanje na Koroškem in narodnostno razmerje med Slovenci in Nemci, pa se bo ob tem zamislil. Nekaj desetletij Slovencev, ki žive na Koroškem, do s to neno geometrijo, ki je podobna »Schmerlingovi volitvi geometriji«, večji kot pri tistih. Slovenci v večjih občinah bodo imeli še manj vpliva kot so ga imeli doslej in grozi jim pospešena germanizacija. Ne le manjšina temveč tudi del avstrijskega tiska vidi v teh dveh predlogih nevarnost za hitrejšo germanizacijo dvojezičnega in slovenskega osemstva, medtem ko deželno glasilo KP Avstrije Volksstimme poroča, naj bi posebni odbori prevzeli nekaj pristojnosti občine in štiti interese posameznih vasi.

Po tej »reorganizaciji« občin ostali občini Seie in Bilčovs se naprej samostojni upravni enoti. Nedavno sestavljen načrta sili k temu moč od-por slovenskega prebivalstva, ki je v teh dveh občinah v absolutni večini.

Načrt o »Razvoju programa sedešev šole bo tudi občutno prizadel psihološke možnosti za vpis na slovenske šole na Koroškem. Po avstrijskih zakonih, se je sicer moglo na delu osnovnih šol južne Koroške prijaviti k slovenskemu pouku. Toda še sedaj kaže prava drugačnja podoba avstrijskega pravice. Lahko si torej predstavljamo, kako bo s prijavami k slovenskemu pouku, po preureditvi sedešev šol, kajti ni vseno ali se slovenski otrok prijavil k slovenskemu pouku v slovenskih vseh, denimo v Slovenjem Plajberku, Bilčovsu, Selah ali kje drugje. D. NEČAK

MOUSSIL: DVOBOJ

Frankfurter Rundschau

Haag brez Luns

»Najstarejši in najvišji« zunanji minister se je poslovil - Joseph Luns odhaja, njegova zunanja politika pa ostane

HAAG, 27. julija. Nizozemec Joseph Luns se je umaknil s položaja zunanjega ministra, na katerem je bil več ko devetnajst let. Ta zamenjava v vodstvu diplomacije je zbudila celo več zanimanja kot sama sprememba vlade v Haagu.

Nizozemski je namreč pred nekaj dnevi dobila novo vlado. V novi vladajoči koaliciji je pet strank, medtem ko so bile prej na oblasti štiri stranke. Čeprav pripada Luns-ov naslednik Norbert Schmelzer isti, to je katoliški stranki, je ta sprememba velikega pomena, ker je v tako raznovrstni koaliciji, kot je nizozemska, zunanja politika v marsičem odvisna od osebnosti šefa diplomacije.

Z Lunsom odhodom na položaj generalnega sekretarja NATO se končuje »neko obdobje v nizozemski zunanji politiki. Sodeč po rezultatih zadnjih parlamentarnih volitev pa njegov odhod na poveljevanje tudi konec prevlad-ke konservativnega bloka, ki mu je pripadal, na nizozemskem političnem prizorišču.

Joseph Luns ima rekord kot zunanji minister, ki je bil doslej na svetu najdlje na tem položaju. V skoraj dveh desetletjih, ko je sedel na svojem ministrskem stolu, se je v Nizozemski zamenjalo pet vlad.

JOSEPH LUNS: Edini minister, ki je gledal de Gaulle v oči

Luns ima še en rekord. Pravi, da je bil najvišji zunanji minister na svetu. Visok je skoraj dva metra. »Bil sem edini zunanji minister, ki je lahko francoskemu predsedniku de Gaulleu gledal naravnost v oči,« rad poveduje Luns v šali. »Zato me pa on ni gledal.«

V trinaestih letih, odkar ob- staja skupni evropski trg, se je Luns odlično zavedal za to, da bi v EGS sprejel Ve- liko Britanijo. Zaradi tega je dostikrat prišel navzkriž s francoskim predsednikom.

Več let je bil Luns najpo- pularnjši človek na Nizo- zemskem. Večkrat so ga omenjali kot kandidata za predsednika vlade. Vendar se on sam, kakor kaže, za to ni posebno ogreval. Zaradi tega tudi nikoli ni bil pre- mier.

Skoraj dve desetletji je Luns dokaj uspešno krmaril ladjo nizozemske zunanje po- litike in tega mu tudi nihče ne opeka. Nizozemska je imela zares dobre odnose ne samo z zahodnimi državami, ampak tudi z vsemi drugimi deželami, tako tudi s tret- jimi svetom. Prva je zara- dila brzdov novih odnosov med industrijsko razvitimi deželami in deželami v razvoju. Ne smemo pozabiti, da je EGS nedavno dala deželam v razvoju carinske olajšave, to pa predvsem na vztrajno zahtevo Nizozemske. Nedvomno je imel Luns pri tem velik de- lež.

Za svojo veliko priljublje- nost pa se ima Luns zahvali- ti predvsem svoji osebni pri- vadnosti. Je duhovit, vedno vreden in nasmeh, vedno pripravljen za šalo. Znal je očarati ljudi. Čeprav je ka- tolik in konservativec, je imel v socialističnih državah veliko prijateljev in občudo- valcev.

Luns si je pridobil veliko simpatij tudi s tem, da je razbijal znano diplomatsko togost in zapetost. Ni se zme- ni-
A. LEKSEK

nil za diplomatske manire, vendar mu tega nihče ni štel v slabo. Tako je na dolgih nočnih sejah ministrskega sveta EGS zmeraj sezul čevlje, nekoč pa se je šel spre- hodit po hodniku v samih rdečih nogavcih.

Ali se bo nizozemska zuna- nja politika po Lunsomem od- hodu kaj spremenila? Luns-ov naslednik Schmelzer je nedavno nakazal bodočo zuna- njo politiko, ki jo bo uve- ljal. Rekel je, da se bo v glavnem držal Lunsove zuna- nje politike, vendar bodo spoudarili različne. Glavni cilji nizozemske diplomacije so zanj evropska integracija, zboljšanje odnosov z Vzhodom in Zahodom in pomoč državam v razvoju.

Novi šef nizozemske diplo- macije, 50-letni Schmelzer, ima velike politične izkušnje. Osem let je bil vodja parla- mentarne skupine katoliške ljudske stranke v drugem do- mu nizozemskega parlamen- ta. Zgodnja leta je bil pred- sednik zunanje-politične ko- misije parlamenta. Vsekarer pa mu ne bo tako lahko na- domestili Luns, ki je bil ce- la legenda nizozemske zuna- nje politike.

ALEKSANDAR BORČIČ

Nadaljevanje pogovorov o SALT

HELSINKI, 27. julija (AP) — V sovjetskem veleposlan- stvu v Helsinkiju je bil danes 74. sešanje petega na- daljevanja sovjetsko-ameri- škij pogajanj o omejitvi strateške oborožitve. Uradni del sestanka je trajal poldu- ro uro. Potem pa je sovjets- ka delegacija povabila člane ameriške delegacije na kos- lo, na katerem so neformal- no nadaljevali pogovore. De- legaciji se bosta ponovno se- šili v petek v ameriškem veleposlanstvu.

Vrhunec delovanja »Skupi- ne 16. maja« v ministstvu zu- nanih zadev pa je bil enkrat avgusta 1967, to se pravi ta- da, ko je usmerila svoje na- pade na vojsko. V tem času je v Hong Kongu izbruhnila cela vrsta družbenih navzri- žij. Britanske oblasti, ki so bile sicer navajene tovrstnega vrenja, vendar pa jih je bilo strah ozračja, ki ga je ustva- rila »kultura revolucije«, so reagirale dosti bolj grobo kot v preteklosti, zaplenile so tri kitajske časopise in zapre- njihove urednike. Jao Teng San in njegovi pristaši so 20. avgusta poslali Britancem ultimatum, v katerem so jim postavili rok osemindeset- tih ur, ko morajo končati s preganjanji. To pogoje — so mi rekli — je bilo ne- smiselno. Ultimatum je bilo nes- miselno, ker je bilo namreč, da je Jao Teng San na ni imel niti možnosti, očitno pa tudi ne namena, da bi poslal

CEN PO TAA: Zakaj ga ni na spregled?

ne. Po eni strani so avtorit- etni režim v Burmi in Ne- palu začeli diskriminacijo do kitajskih manjšin, po drug- bi jih lahko imela njihova politika za usodo teh manj- šin, niti ne za stike med Ki- tajsko in deželami, kjer so te manjšine živele. Posledi- ce pa so bile hudo nevešč-

šte v Hong Kong. In ker Britanci niso odgovorili na ultimatum, je odgovor samo- zaglaj urad britanskega od- pravništva poslan v Pekingu. Kot so mi rekli, moji sogo- vorniki, je to nepremišljeno dejanje, ki je grozilo umaza- ti podobo Kitajske v svetu, dokončno izbillo sodu dno. Predsednik Mao je, ves be- sen, osebno posredoval pri po- vzročiteljnih vseh teh zmeš- najev in s tem je bila kaj kmalu zapetana usoda »Sku- pine 16. maja«.

Uradna verzija se tu konča. Podkrepljena je s številnimi pričevanji iz baze, s pripo- vedovanji delavcev in študen- tov, ki so sodelovali v »Sku- pin« skupine, nekateri med njimi pa so se nekaj časa celo ravnali po ukazih skrajne »le-vice«. Šele septembra 1967, ko so prebrali slovitvo Mao-vo di- rektivo o enotnosti delavske- ga razreda, so spoznali svo- je zmote. Odtlej se so spo- jedali končali in proces zdu- ševanja množičnih organizacij, pri čemer so imele svoj delež zasluge »vojaski propa- gandni ekipe«, je kmalu pri- peljal do ustanovitve revolu- cionarnih odborov trojne zve- ze (sestavljali so jih pre- stavniki ljudstva, vojske in revolucionarni kadri).

protestne brzojavke

Svet zveze sindikatov Jugoslavije poslal protestno brzojavko sudanski vla- di in svetovni sindikalni organizaciji — Kairo podpira akcije v Sudanu

BEOGRAD, 27. julija. (Tanjug, TASS, AFP). Svet zveze sindikatov Jugoslavije je poslal sudanski vladi in svetovni sindikalni organizaciji brzojavko, v kateri po- udarja: »Svet zveze sindikatov Jugoslavije odločno nasprotuje preganjanjem in ubijanju kot metodi obračunavanja s političnimi nasprotniki ter izražajo veliko ogorčenje delovnih ljudi naše dežele, ki obsojajo represalije nad ugodnimi vodi- telji in pripadniki sindikalnega in delavskega gibanja v Sudanu. Svet ZSJ se zlasti zgraža nad usmrčitvijo predsednika federacije delavskih sindikatov Sudana Šafeia Ahmeda el Seika, enega najuglednejših ljudskih buditeljev in antiamperalističnih borcev Sudana in Afrike.

Svet madžarskih sindika- tov je poslal sudanskemu predsedniku Nimeiriju pro- testno brzojavko, v kateri izražajo zapreženost in o- gorčenje zaradi usmrtnice generalnega sekretarja fede- racije sudanskih sindikatov Šafeia Ahmeda el Seika. Ma- džarski sindikati zahtevajo, da izpuste iz sudanskih za- porov vse sindikalne vodite- lje.

Tudi centralni svet sovjets- kih sindikatov je objavil sporočilo, v katerem se zgra- ja nad usmrčitvijo ugodnega javnega delavca, generalnega sekretarja sudanske fede- racije delavskih sindikatov in podpredsednika svetovne sin- dikalne federacije El Seika. Sporočilo poudarja, da je Sa- fet Ahmed el Seik, ki so ga danes v Kartumu obsedli, go- reti patriot, ki se je pošteno vno bori za nacionalno in socialno osvoboditve ljudstva in ki so ga zaradi tega kolo- nialisti in reakcionarni reži- mi pogosto in divje preganja- li. Sovjetski sindikati iz- ražajo bratske simpatije in solidarnost s sindikati in de- lavci v Sudanu.

Združenje demokratičnih pravnikov Francije je danes poslalo šefu sudanske dr- žave generalu Nimeiriju pro- testno brzojavko, v kateri izražajo »ogorčenje zaradi množičnih usmrtnic in na- silij«.

Kairo: brezpogojna podpora

Kar zadeva ZAR, pa je nje- no uradno stališče glede u- dara in protidura v Sudanu razvidno iz dejstva, da Ka- iro brezpogojno podpira ge- neralu Nimeiriju in torej tudi vse ukrepe, ki jih je sprejel, odkar se je vrnil na oblast. Na drugi strani pa je egip-
K. S. KAROL

lovni ljudstvom Sudana, obsojajo pa zločin in zahte- vajo, da v Sudanu preneha- jo preganjanje sindikalne vo- ditelje in aktiviste.

Sovjetska agencija TASS poudarja, da »sovjetski lju- di« upajo, da se sudansko vodstvo zaveda, kako nevar- na je pot, na katero peha de- šelo, pot krvavega tero- rja in nebrzdanega antiko- munistaz. »Široka gonja z represalijami proti komuni- stom, ki so bili zmeraj pa- trioti, je popolnoma v na- protju z načeli demokracije in družbenega napredka, ki so jih razglasili v Sudanu.«

Sekretariat italijanske ge- neralne konfederacije dela je danes poslal sudanskemu ve- leposlanstvu v Rimu pro- test zaradi dogajanja v Suda- nu. Posebej obsoja usmr- titev voditelja sudanskih sin- dikatov El Seika.

Opazovalci v Kairu pa me- nijo, da v usmrtnicah in go- nji proti komunistom ne mo- re biti rešitve za Sudan, ki ga tarejo hude gospodarske nadloge in zlasti še problem sudanskega juga. Mnogi opa- zovalci menijo, da Nimeiri, ko ubija komuniste, ki so po- vedni intelektualci, ubija tudi — prihodnost Sudana.

Komunistični partiji Liba- nona in Sirije sta danes pro-
K. S. KAROL

Spodrezani frak

Brazilske pravosodno ministrstvo je razpela- to tiskanje in razpela- nje »Adolfa Hitlerja knji- go Mein Kampf«. Propo- ved velja za ene osemle- tje združenih držav Brazilije.

Pravosodni minister Alfredo Buzaid je hkrati ukazal, naj policija zase- že vse primerke navede- ne knjige, ki so v obto- ku. Svoj ukrep je pod- pri z naslednjo utemelji- tjo: knjiga spodbuja k sovratstvu proti židom in propagira rasno diskrimi- nacijo.

Dolgo je trajalo, da so se v Braziliji dokopali do tega spoznanja, vendar boljše pozno, kot nikoli. V nekaterih arabskih dr- žavah pravosodni mini- stri v knjigi Adolfa Hit- lerja ne vidijo ničesar tako spodbiteljnega, da bi jo bilo treba prepovedati. B. BOGACNIK

Vseeno pa se lahko vpra- šamo, če ne bi bilo laže takš- nega razpela izvesti v bazi kot pa v vrhu kitajske dru- žbe. Odgovorni ljudje v Pe- kingu priznavajo sami, da raziskava o Skupini 16. ma- ja še ni končana, ker še ni ugotovljeno, kateri višji vo- ditelji so držali v rokah nit- ke. Članek Wilfrida Burchet- ta, v katerem zatrjuje, da so se »nekateri teh skrajnih le- vičarjev, tako dobro zama- škirani, da so mnoge izmed njih izvolili na IX. kongresu KP Kitajske aprila 1969 na visoke odgovorne položaje, so v Pekingu očitno zelo na- klinjeni sprejeti. Kako naj se potem čudimo, če tuji op- zovalci v kitajskem glavnem mestu s precejšnjo radoved-
K. S. KAROL

LEPLJENJE »TACEBAOV« Skrivna povelja »Skupine 16. maja«.

testirali proti usmrtnicam v Sudanu.

Kuvaljski dnevnik »Al Rai al Aame obžaluje ubijanje ko- munistov v Sudanu. »Čeprav smo veseli in srečni, ker se je vrnil general Nimeiri,« piše list v uvodniku, »protestira- mo proti pokolu komunistov, zato ker smo proti smrtim kaznim, izrečenim iz ideolo- škikh razlogov. Poziv predse- dnika Nimeirija prebivalstvu, naj love krivce, daje prilož- nost za osebna maščevanja.«

Romunski tisk piše, da »de- mokratične sile« s skrbjo spremljajo poročila o areta- cijah in smrtih obsodbah v Kartumu.

Opazovalci v Kairu pa me- nijo, da v usmrtnicah in go- nji proti komunistom ne mo- re biti rešitve za Sudan, ki ga tarejo hude gospodarske nadloge in zlasti še problem sudanskega juga. Mnogi opa- zovalci menijo, da Nimeiri, ko ubija komuniste, ki so po- vedni intelektualci, ubija tudi — prihodnost Sudana.

Komunistični partiji Liba- nona in Sirije sta danes pro-
K. S. KAROL

testirali proti usmrtnicam v Sudanu.

Kuvaljski dnevnik »Al Rai al Aame obžaluje ubijanje ko- munistov v Sudanu. »Čeprav smo veseli in srečni, ker se je vrnil general Nimeiri,« piše list v uvodniku, »protestira- mo proti pokolu komunistov, zato ker smo proti smrtim kaznim, izrečenim iz ideolo- škikh razlogov. Poziv predse- dnika Nimeirija prebivalstvu, naj love krivce, daje prilož- nost za osebna maščevanja.«

Romunski tisk piše, da »de- mokratične sile« s skrbjo spremljajo poročila o areta- cijah in smrtih obsodbah v Kartumu.

Opazovalci v Kairu pa me- nijo, da v usmrtnicah in go- nji proti komunistom ne mo- re biti rešitve za Sudan, ki ga tarejo hude gospodarske nadloge in zlasti še problem sudanskega juga. Mnogi opa- zovalci menijo, da Nimeiri, ko ubija komuniste, ki so po- vedni intelektualci, ubija tudi — prihodnost Sudana.

Komunistični partiji Liba- nona in Sirije sta danes pro-
K. S. KAROL

testirali proti usmrtnicam v Sudanu.

Kuvaljski dnevnik »Al Rai al Aame obžaluje ubijanje ko- munistov v Sudanu. »Čeprav smo veseli in srečni, ker se je vrnil general Nimeiri,« piše list v uvodniku, »protestira- mo proti pokolu komunistov, zato ker smo proti smrtim kaznim, izrečenim iz ideolo- škikh razlogov. Poziv predse- dnika Nimeirija prebivalstvu, naj love krivce, daje prilož- nost za osebna maščevanja.«

Romunski tisk piše, da »de- mokratične sile« s skrbjo spremljajo poročila o areta- cijah in smrtih obsodbah v Kartumu.

Opazovalci v Kairu pa me- nijo, da v usmrtnicah in go- nji proti komunistom ne mo- re biti rešitve za Sudan, ki ga tarejo hude gospodarske nadloge in zlasti še problem sudanskega juga. Mnogi opa- zovalci menijo, da Nimeiri, ko ubija komuniste, ki so po- vedni intelektualci, ubija tudi — prihodnost Sudana.

Komunistični partiji Liba- nona in Sirije sta danes pro-
K. S. KAROL

testirali proti usmrtnicam v Sudanu.

Kuvaljski dnevnik »Al Rai al Aame obžaluje ubijanje ko- munistov v Sudanu. »Čeprav smo veseli in srečni, ker se je vrnil general Nimeiri,« piše list v uvodniku, »protestira- mo proti pokolu komunistov, zato ker smo proti smrtim kaznim, izrečenim iz ideolo- škikh razlogov. Poziv predse- dnika Nimeirija prebivalstvu, naj love krivce, daje prilož- nost za osebna maščevanja.«

Romunski tisk piše, da »de- mokratične sile« s skrbjo spremljajo poročila o areta- cijah in smrtih obsodbah v Kartumu.

Opazovalci v Kairu pa me- nijo, da v usmrtnicah in go- nji proti komunistom ne mo- re biti rešitve za Sudan, ki ga tarejo hude gospodarske nadloge in zlasti še problem sudanskega juga. Mnogi opa- zovalci menijo, da Nimeiri, ko ubija komuniste, ki so po- vedni intelektualci, ubija tudi — prihodnost Sudana.

Komunistični partiji Liba- nona in Sirije sta danes pro-
K. S. KAROL

testirali proti usmrtnicam v Sudanu.

Kuvaljski dnevnik »Al Rai al Aame obžaluje ubijanje ko- munistov v Sudanu. »Čeprav smo veseli in srečni, ker se je vrnil general Nimeiri,« piše list v uvodniku, »protestira- mo proti pokolu komunistov, zato ker smo proti smrtim kaznim, izrečenim iz ideolo- škikh razlogov. Poziv predse- dnika Nimeirija prebivalstvu, naj love krivce, daje prilož- nost za osebna maščevanja.«

Romunski tisk piše, da »de- mokratične sile« s skrbjo spremljajo poročila o areta- cijah in smrtih obsodbah v Kartumu.

Opazovalci v Kairu pa me- nijo, da v usmrtnicah in go- nji proti komunistom ne mo- re biti rešitve za Sudan, ki ga tarejo hude gospodarske nadloge in zlasti še problem sudanskega juga. Mnogi opa- zovalci menijo, da Nimeiri, ko ubija komuniste, ki so po- vedni intelektualci, ubija tudi — prihodnost Sudana.

Komunistični partiji Liba- nona in Sirije sta danes pro-
K. S. KAROL

testirali proti usmrtnicam v Sudanu.

Kuvaljski dnevnik »Al Rai al Aame obžaluje ubijanje ko- munistov v Sudanu. »Čeprav smo veseli in srečni, ker se je vrnil general Nimeiri,« piše list v uvodniku, »protestira- mo proti pokolu komunistov, zato ker smo proti smrtim kaznim, izrečenim iz ideolo- škikh razlogov. Poziv predse- dnika Nimeirija prebivalstvu, naj love krivce, daje prilož- nost za osebna maščevanja.«

Romunski tisk piše, da »de- mokratične sile« s skrbjo spremljajo poročila o areta- cijah in smrtih obsodbah v Kartumu.

Opazovalci v Kairu pa me- nijo, da v usmrtnicah in go- nji proti komunistom ne mo- re biti rešitve za Sudan, ki ga tarejo hude gospodarske nadloge in zlasti še problem sudanskega juga. Mnogi opa- zovalci menijo, da Nimeiri, ko ubija komuniste, ki so po- vedni intelektualci, ubija tudi — prihodnost Sudana.

Komunistični partiji Liba- nona in Sirije sta danes pro-
K. S. KAROL

testirali proti usmrtnicam v Sudanu.

Kuvaljski dnevnik »Al Rai al Aame obžaluje ubijanje ko- munistov v Sudanu. »Čeprav smo veseli in srečni, ker se je vrnil general Nimeiri,« piše list v uvodniku, »protestira- mo proti pokolu komunistov, zato ker smo proti smrtim kaznim, izrečenim iz ideolo- škikh razlogov. Poziv predse- dnika Nimeirija prebivalstvu, naj love krivce, daje prilož- nost za osebna maščevanja.«

Romunski tisk piše, da »de- mokratične sile« s skrbjo spremljajo poročila o areta- cijah in smrtih obsodbah v Kartumu.

Opazovalci v Kairu pa me- nijo, da v usmrtnicah in go- nji proti komunistom ne mo- re biti rešitve za Sudan, ki ga tarejo hude gospodarske nadloge in zlasti še problem sudanskega juga. Mnogi opa- zovalci menijo, da Nimeiri, ko ubija komuniste, ki so po- vedni intelektualci, ubija tudi — prihodnost Sudana.

Komunistični partiji Liba- nona in Sirije sta danes pro-
K. S. KAROL

testirali proti usmrtnicam v Sudanu.

Kuvaljski dnevnik »Al Rai al Aame obžaluje ubijanje ko- munistov v Sudanu. »Čeprav smo veseli in srečni, ker se je vrnil general Nimeiri,« piše list v uvodniku, »protestira- mo proti pokolu komunistov, zato ker smo proti smrtim kaznim, izrečenim iz ideolo- škikh razlogov. Poziv predse- dnika Nimeirija prebivalstvu, naj love krivce, daje prilož- nost za osebna maščevanja.«

Trikrat večje izgube

Palestinci imeli v Jorda- niji večje izgube kot na zasedenem ozemlju

KAIRO, 27. julija (AFP). — Abu Ajad, druga osebnost pa- lestinskega osvobodilnega gi- banja Al Fatah za Jassemem Arafatom, je izjavil v Tripo- liju, da so izgube, ki jih je imelo palestinsko odporniško gibanje med operacijami jor- danijskih sil proti fedainom, trikrat večje od tistih, ki jih je to gibanje pretrpelo v bo- jih proti sovražniku na za- sedenem ozemlju.

Ajad je povedal, da je bilo samo v zadnjih pokolih fe- dainov v Džerašu in Adžlumu med pripadniki palestinskega odporniškega gibanja 2000 ubi- tih in ranjenih.

Pozval je vse arabske drže- ve, da takoj ugodno odgovore na poziv polkovnika Gadafi- ja, naj bi sklicali izredno konferenco arabskih šefov, na kateri bi razpravljali o polo- žaju v Jordaniji, kjer hoče kraljevski režim likvidirati pa- lestinsko revolucijo.

Nimeirijeva za- hvala Gadafiju

TRIPOLI, 27. julija (AFP). Predstavnik libijskega revu- cionarnega sveta polkov- nik Moumar el Gadafi je prejel od šefa sudanske dr- žave Nimeirija brzojavko, v kateri se mu Nimeiri zahva- ljuje za njegovo shorojsko stališče, saj je podpora Li- bije odločno pripomogla k uspehu protidura v Kartu- mu.

Alžirija o Sudanu

Alžirski tisk o namišljeni arabski enotnosti, ki jo po- oseblja Arabska liga —

Novice

PULJ: vabilo — Dva domača igrana filma, ki sta letos na uradnem programu puljskega festivala, sta dobila vabilo tudi za udeležbo na festivalu v Benetkah. Gre za film »Vloga moje družine« v svetovni revoluciji Bate Cengića in produkciji Bosna-film iz Sarajeva ter za »Zajutrk« hudičeve Miroslava Antića in produkciji »Neoplaton« iz Novoga Sada.

OHRID: seminar — Tu so slovesno odprli tradicionalni mednarodni seminar za violino, na katerem sodeluje 15 mladih violinistov iz Romunije, Bolgarije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije. Do 5. avgusta ga bo vodil znani sovjetski violinist in glasbeni pedagog Leonid Kogan, nato pa do 20. avgusta violinist Stefan Ruha iz Romunije. 2. avgusta se bo v Ohridu začel tudi seminar za klavir, medtem ko so še najavljeni seminar za solo petje od povelja.

LESKOVAČ: kolonija mladih — V mladinskem letovišču v Kopalnici pri Leskovcu so odprli prvo jugoslovansko likovno kolonijo mladih slikarjev in kiparjev. Do 4. avgusta se bo tam poskušalo v likovni umetnosti 20 otrok iz številnih mest. Dela bodo kasneje prikazana na razstavah v Leskovcu, Beogradu in Skopju.

BEograd: knjiga o NOR — To dni je v malobni izdajateljskega zavoda JLA izšla edicija »Vzhodna Bosna« v NOR. V dveh zvezkih so na 1500 straneh našli spomini udeležencev narodnoosvobodilnega boja v vzhodni Bosni. Spomini zajemajo čas od priprave na vstajo do konca vojne. Objavlja jih 200 preživelih borcev. Knjiga je tudi bogato ilustrirana in opremljena s dokumenti, fotografijami, slikami in drugimi prilogi.

BAIRUTH: smrak festivala — Tukajšnji tradicionalni operni festival, povečan Richardu Wagnerju, so letos odprli manj slovesno kot ponavadi. Organizatorji festivala so se morali oprejeti s velikimi finančnimi težavami, ki utegnejo ogroziti največji kulturni dogodek Zahodne Nemčije. Občutiti je tudi pomanjkanje velikih opernih zvezd, ki so poprej s svojimi nastopi prispevale k slavi tradicionalnega praznika obsevalcev Wagnerjeve umetnosti.

RIO DE JANEIRO: razstava naših frek in ikon — V okviru prireditve slikarskega festivala so v zgodovinskem mestecu Ouro Preto v brazilski svemir državi odprli razstavo reprodukcij naših frek in ikon. Mestec je eno izmed najstarejših brazilskih krajev, zelo podobno našemu Ohridu. Skupaj s frekami so razstavljene tudi fotografije reprodukcije Meštrovićevih del. Naslednji mesec bodo razstavo prestavili v brazilsko glavno mesto. Vodstvo festivala je zainteresirano tudi za razstavo slovenske grafike.

POREČ: mednarodna razstava — V petek, 30. julija bodo ob 6. uri popoldne v atriskri sabornice odprli mednarodno slikarsko in kiparsko razstavo. Prireditelj bo enajsta po vrsti.

Glasbeni dogodki

Gostje iz Sofije

Koncert komornega orkestra pod vodstvom Vasile Kazdžijeva

S tretjim (po programu predhodnjim) komornim koncertom letonjskih poletnih prireditelj je Festival odprl doslej še neokupirani koncertni prostor — križniško cerkev. Verjetno se bo akustično bolj obnesla za ansamble s manjšo zasedbo, kakršni so modni prostorski odzivi ne bo škodoval in dajal vtis odvečnega zvokovne nabrekliosti.

Gostje iz Sofije so se predstavili kot ansambl sbranih godalcev s precejšnjimi ambicijami in solidno solo. Po uigranosti, muzikalni uglestosti ostro sponzorno do vršeni ansambelski igri niso primerljivi s slovitimi godalnimi orkestri, srečanje s njihovo kulturo, predvsem tehničnim obvladanjem zvočne materije ter nakazano, sposobnostjo za oblikovanje bogatega kolorita, pa je bilo zanimivo in poučno. Zal se dirigent, mlad bolgarski skladatelj Vasil Kazdžijev ni izkazal s podobenstvom. Njegova interpretacija je bila pri vseh izjavljanih skladbah vskorana v rutinirane prijemne, ki so bolj spominjali na neprizade, to spremljanje glasbenega dogajanja kot na dosledno voljo pri odzivanju slogovno in vsebinsko različnih partitur. Tako so Hindlova Praznična glasba, Corellijeva Saband, Gigue in Badinerie, Mozartov Divertimento v D-duru, K. 136. Prokofjeva Izbir in Beethovna vizij in Sar-kasovov ter Rossinijeva Sonata v G-duru po dirigentovi zaslugi izvenenale enako prazno, preigrano, s vstrajnim satajevanjem glasbene govornice in njegova izraznega smisla, kar je koncert sproti obsojalo na umetniško nepomembnost.

Organizator gostovanja je s koncertnim programom povsem poskrbel za celovito napredno, celovito pomanjkljivo informiranje svojih obiskovalcev, ki jih verjetno ne smejo zanimati osnede skladb, naslovi stavkov, ne kdo je instrumentalni izvedenec Visiones fugitives in Sar-kasme... Domiselno glasbeno ugankarstvo?

Beethovnov večer

Uspel koncert Slovenskega tria na peklenskem dvorišču Križank

Slovenski trio — pianist Aci Bertonec, violinist Dejan Bravničar, violončelist Ciril Škerjanc — se je tudi gostovanju na dubrovniškem festivalu predstavil še domačemu občinstvu s koncertom Beethovnovih klavirskih triov. Z nastopom je hkrati krstil peklensko dvorišče v Križankah kot nov komorni avditorij na prostem, ki se šel in izkazal s hvalečno akustiko.

Srečanje s nadarjenimi in prikljubljenimi solisti, ki so se odločili za ansambelsko muziciranje, se je tudi to pot začelo s precejšnjim zaupanjem razprodanega avditorija in (ni manj) manjšim pričakovanjem umetniškega doživljanja. Za izvajalce spodbudna okolščina, pridobila je z reanim delom in nadpovprečnimi sposobnostmi, je stopnjevala umetniško odgovornost, ki sta jo opajala polna soustvarjalna zavzetost, ne ovirana predanost muziciranju. Spored zahtevnega stilno strokovnega zaporedja treh značilnih Beethovnovih komornih skladb (Klavirski trio op. 1, 8, 3 v c-molu, op. 11 v B-duru, op. 70, št. 1 v D-duru) je prispeval močno občutljivo preizkušnje posameznih solistov in ansambla. Izvedba je pokazala, da so se umetniki v razmeroma kratkem času skupnega dela ujele v enovit in usklajen, s primerno usklajenostjo in muzikalnim temperamentom, ki je podprel še izrazito potesno samostojno interpretacijo. Ustvarjalnost ansambla (iskanje lastne poudarjalne funkcije) ter nekonvencionalnost sodita verjetno med največje odlike tria, čeprav je izrazni zanos ponekod pri Beethovnu še presegel okvir klasičistične zasnove eksprestivnosti. Izvedbo pianističnega parta je oteževalo neprimeren instrument, ki ga bo moral prireditelj zamenjati s dobrih koncertnim klavirjem.

Uspel večer (umetniki so mu dodali še Allegro moderato in Beethovnovega Klavirskega tria op. 97 v B-duru) je pomembno prispeval h kakovosti poletnih koncertov. KATARINA BEDINA

Poslanci sprašujejo

Perspektive učencev brez osemletke

Janezu Megliču odgovarja prof. Leopold Zemljak

Poslanec prosvetnokulturnega zbora slovenske skupščine Janez Miglič iz Zala je bil vprašan, kako daleč je priprava nomenklature poklicev, v kateri bi se lahko vključevali tudi učenci, ki so končali samo šest ali sedem razredov osnovne šole. Ali bo mogoče to urediti vsaj do začetka šolskega leta 1971/72? Ali so predvideni za poklicno izobraževanje mladih, ki ne dokončajo osnovne šole, tudi drugi ukrepi?

Odgovoril mu je prof. Leopold Zemljak, predstavnik gospodarske zbornice SRS. Med drugim je povedal, da je ostop v osnovni šoli velik in da se v poklicne šole lahko vključijo učenci, ki so uspešno končali osnovno šolo ter da je večjemu številu mladih onemogočeno nadaljnje izobraževanje. V gospodarstvu pa je tudi vrsta poklicev, ki sicer terjajo organizirano izobraževanje, niso pa tako zahtevni, da bi bilo za njihovo izobraževanje potrebno imeti predizobrazbo dokončane osnovne šole. Za nekatere od teh poklicev je strokovno izobraževanje lahko krajše kot dve leti. Zato se je gospodarska zbornica zavzela za izdajo zakona, ki bi omogočal organizirati takšno izobraževanje. Ta zakon, to je zakon o poklicnem izobraževanju in urejanju učnih razmerij, je bil sprejet v skupščini SRS julija lani. Z njim je dobila gospodarska zbornica nalogo določiti seznam in profile za tiste poklice, za katere bo izobraževanje urejeno po tem zakonu. Nomen-

RDEČE KLASJE — 8 tem filmom, posnetim po motivih romana »Na kmetih« Ivana Potrča in v slovensko-srbski proizvodnji, se je začel letošnji filmski festival v Pulju. »Rdeče klasje« je poleg filma »Na klancu« režiserja Vojka Duletića edini slovenski prispevek v uradnem sporedu puljske prireditve. Na sliki: prizor iz »Rdečega klasja«.

Pulj 71

Vedno znova doživljate

Film Živojina Pavlovića »Rdeče klasje« je požel prvi aplavz na 18. festivalu jugoslovanskega igranega filma — Zares množičen avditorij

OD NASE POROČEVALKE

PULJ, 27. julija. — Osemnajstič se poročamo o slavnostnem začetku največje jugoslovanske filmske prireditve, pa nismo našli za ta dogodek novih besed. Leta tečejo. Doživljate tega dogodka pa ostaja nespremenjeno: čeprav se bere še tako obrabljeno, je treba vsako leto znova napisati to, kar postavlja Pulj na posebno mesto v širokem krogu filmskih festivalov. Spet moramo pisati o resnično množičnem avditoriju, ki ga objema monumentalni krog stare puljske arene, o prazničnem pričakovanju trenutka fanfar, ognjemeta, ki jadransko območje spremeni v obiljan dan, začetka osemnedavnega srečanja z novimi rezultati naših filmskih iskanj.

Se tako skrbno načrtovan protokol izven v prazno, če ne doživljate odmeva. Puljski odmev je nekaj posebnega. V njem se potrjuje večkrat kot fraza zapisana trditve, da je film množična kultura, v vsej neposredni resničnosti. Rado-vednost, ki prerašča v vzemirjenost, napolni galerije že uro pred začetkom. Filmska stvaritev se v takšnem okolju in razpoloženju lahko ureni kot najbolj neposredna izpoved.

Toliko bolj je potemtakem sporočilo, da je bil slavnostnega pričakovanja ob začetku delez slovenski film, »Rdeče klasje« se preda leti, ko se je v mednarodnem filmskem krogu začel uveljavljati kot najboljši in intenzivni nacionalni filmski pregled. Kljub naključju, ki je letos časovno prekril veliki mednarodni moskovski festival z našim Puljem, v areni vendarle ne pogrešamo starih znancev iz mednarodnega kroga filmskih kritikov. Mnogi

so se predčasno poslovili od Moskve in prišli k nam, to pa je dejstvo, h kateremu ni treba pisati komentarjev.

Kljub temu pa se vprašujemo, kajšno posebno izkaznico si bo letos v Pulju napisal naš film. Podatki, ki se nanjo vpišujejo, so nekoliko zmedeni. Poseg javnega tožila stva republike Srbije, ki opreka oceni republiške komisije za pregled filmov in ne dovolji filmu »Skrivnosti organizma« Dušana Makavejeva nastopa v festivalski konkurenci, vrsta naslovov, ki na povedujejo pogumno kritično sočutenje med filmsko izpovednostjo in tradicijo oziroma sodobnostjo naših družbenih okvirov, pa vrsta naslovov, ki so svoje zgolj komercialne skomine naslovi na informativno sekcijo — v njej pa bo tudi nekaj resnejših filmskih stremeljenj, katerim žirija po svoji presoji pač ni mogla odpreti vrat v areno — vse to so zanke in ugane ob podatkih, ki naj si jih vpiše puljski festival kot regulator jugoslovanskega filmskega razvoja ob svoji polnoletnosti.

STANKA GODNTO

Moskovski filmski festival

Brez kozmonavtov

V prvi vrsti se filmi obračajo v preteklost ter vanjo prenašajo tako imenovane aktualne ideje

OD NASEGA MOSKOVKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 27. julija (Po telefonu). — Neki novinar je vprašal sovjetskega kozmonavta Evgenija Hrunova, ali imate radi kino? Častna beseda, je odgovoril veseljski junak v življenju se nistem srečal človeka, ki bi na to vprašanje odgovoril negativno. Vendar... Vendar ima tudi tak filmski entuziast, da je Hrunov, svojo pripombo. Zdi se mu namreč čudno da se v desetih letih, odkar je Jurij Gagarin obletel Zemljo, še noben filmski režiser ni resno lotil vesoljske teme.

To je snov, je nadaljeval kozmonavt, ki kar kliče po filmski obdelavi. Človek v neznanem, neodkritem, popolnoma tujem okolju... Kakšne zgodbe, kakšni konflikti, kakšne zmagel Imamo junake, ki so v resnici dali življenje za osvoboditev vesolja. Kakšni zlati Zakaj jih ne bi na planetu približali vsem ljudem, ki naj vidijo, kako težka in kako velika je pot k zvezdam?

Novinar in kozmonavt nista potem razpravljala o vprašanju, zakaj se ni bil posnet film o Gagarinu, o Komarovu ali tudi o kakšnem izmišljenem letalcu, ki pa bi avtentično ponazoril človeško doseganje okrog vesoljskih potočev. Nastanek takega filma so gotovo preprečevali objektivni zadržki. Ti zadržki so pri kozmonavtiki, ki je obkroža tisoč skrivnosti, nemara posebno debeli. A tudi če si odmislišmo te specifične vesoljske težave, še vedno ostaja objektivni problem takomimovane sodobne tematike, o katerem je bilo že toliko filmskih in drugih diskusij.

Navezdanje bi bilo, prav tako upravičeno, lahko vprašal, zakaj mu ne pokažemo šeleznariju ali sodobnem brivcu. In pošten odgovor bi se moral glasil, da je to pač samo vprašanje fantazije, živahnosti duha, svobode mišljenja in oblikovalne sposob-

nosti filmskih avtorjev. Zraven bi bilo treba samo še pojasniti, da je svobodnost največkrat pretežna za dokazovanje zelo znanih idej in etiketa, ki naj bi prekrila pomanjkanje prave novosti in izvirnosti.

Bodi kakorkoli, resnica je, da gledamo na moskovskem festivalu pretežno filme, ki se obračajo v zgodovino oziroma v preteklo dosegajo, v katere vnašajo takomimovane aktualne ideje. Se pravi ideje, ki niso nove, ampak bolj ali manj zadnide za naš čas in za človeka določene sredine. Romani so na primer ozirali svoje nacionalne probleme v zgodovinskih spektaklih »Mihail Hrabric. Alžirci in Senegalsci« so se spomnili svojih osvobodilnih bojev, toda edino izvirno vlogo je tu odigral afriški kolorit. Celo Indijci so se vrnili v preteklost socialnih bojev, katerih morebitna zanimivost pa je vsa potonila v prisilovničnem indijskem filmskem ritmu.

Zato naj navedemo samo še dva primera, ki morda zbujata pozornost zaradi znanih filmskih imen. Italijanski režiser Gillo Pontecorvo se je na festivalu pojavil s filmom Queimada. Glavna vloga v njem je posebej izjavljajo vladalske politike in njenih zločinskih metod, zato bi Marlonu Brandtu, ki jo igra tokrat pristajal kar naslov minister imperializma. Zgodba je pomaknjena v sredino prejšnjega stoletja in nekam na Antile. Sestavljena je iz dokaj raznorodnih filmskih elementov; hoče pa biti, recimo, prapodoba ameriške vojne v Vietnamu.

Doslej najbolj čist v zgodovinskem žanru in tudi najpo-

Italijanska trdka iz Vidma (Udine)

potrebuje

KORESPONDENTA

za dopisovanje z jugoslovanskimi kupci — urejanje plačil

Potrebno je znanje strojeplisa, odlično znanje srbohrvaščine in italijanščine. Dejansko mora biti oseba sposobna za koordinacijo vseh del v zvezi s prodajo na jugoslovanski trg.

Prednost imajo kandidati, ki obvladajo tudi angleščino ali nemščino, stari od 25 do 40 let.

Delovno razmerje je zagotovljeno, osebni dohodek je zelo dober oziroma boljši kot je za italijanske delavce na istih delovnih mestih.

Ponudbo s kratkim življenjepisom pošljite v 5 dneh na naslov: KZ »4. JULIJ« Ilirska Bistrica

65557

Televizija

Galerija igralskih osebnosti

Beograjski gledališčniki so na TV zaslonih obnovili »Nimberski epilog«. Predstava, ki je nastala pod vodstvom Jetyja Antzaka, smo gledali v ponedeljek zvečer.

Gledali smo imitacijo resničnega dogajanja, ki se je tako močno navezala na svoje dokumentaristične narave in specifične žanrske oblike, da je v končni posledici to imitacijo ne le odsko navidezno, temveč tudi dejansko presegla in postala dogajanje samo.

Doseči kaj bistvenega več, se zdi domala nemogoče. Meja med odsko fikcijo in obstajajočo realiteto, ki je bila pred našimi očmi posneta kot dokument, iz prve roke, je bila težko zavezana. Svoje je v nas, recimo, razblijn razločev med igranimi vlogami udeležencev nimberskega procesa in živo pričo iz Kragujevca v družini z drugimi igranimi pričami, kakršne so nastopale v Nürnbergu 1945/46.

Zastavlja se vprašanje, kako je bilo to mogoče doseči. Najprej, nedvomno, z zavestno presojo samih po sebi obstoječih dramatičnih prvov dokumentarnega gradiva in dramaturgijske sodišča. Nato z izbiro reportažnega dokumentarističnega žanra, ki od nje ni bilo terjano več, kot to, kar zmora dati. To, kar zmora, pa je neposredno prenos dogajanja, ne literarna preoblikovitost. In navezovanje na ustvarjalno kontrolo tega »režima«, ki je neletterarnost dokumentarističnega posredovanja resničnih dejstev vendarle spreminjala v slog in estetsko idejo ter nanjo veskoko opozarja z odzveljanim momentom — z vpletanjem ljudi »brez vlogov«, iz resnično obstoječih sedanjosti.

Režiser je namreč v sredo filitvinskega procesa postavil pisatelja Karla Malucuzinskega, po katerega delu je bil sam napisal scenarij, in ga zapletel v obrobni dokumentaristični konferansjem, ki je hkrati igral vlogo ameriškega tožilca na nimberskem sodnem dnevu. Bila sta neigrana vez med igralci in prejelimi iz kragujevskega pokola. Bila sta most med resničnim dramaturgijsko kot zavestnim slogom in resničnostjo kot pogojem, da je imitacija dokumenta postala dokument sam. Vsega tega poljski gost beograjske televizije seveda ne bi mogel doseči brez cele galerije igralskih osebnosti srednje generacije, med katerimi tako rekoč ni bilo ene, ki ne bi znala pred našimi očmi postopoma razviti pravega romana iz izjav in ponašanja posameznih obožiteljev. Ometi enega ali dva, na primer Pavla Vujisića kot Göringa ali Branika Pleso kot Kaltenbrunnarja, se zdi skoraj nepravično ob vrsti enakovrednih kreacij. Od vsega je morda za trenutke motilo le preočito karikiranje nacistom naklonjenih branilcev.

Ko smo se, oamamljeni od znova obujenih posledic ene izmed bestialnih človeških premočrnosti, opotekali med snopi relativistično osvetljenih dejstev nacizma in njegovega zgodovinskega okvira, nam je hkrati prihajalo na misel, da v Sloveniji ne bi mogli enakovredno zastopati četrtine igralske vlog iz »Nimberskega eploga«.

JOŽE SNOJ

»La battana« predstavlja mlade pesnike

Književna revija Italijanske nacionalne skupnosti v Jugoslaviji »La battana« je objavila antologijo pesmi mlajše generacije hrvaških pesnikov Danijela Dragokovića, Zvonimira Krumpčevića, Tonka Marojevića, Zvonimira Baloga, Josipa Severja, Lole Zečkovića, Dalibora Cvitana in Borbena Vladovića. Prednja je delo Erika Sequetja, vodnje besede o mladi hrvaški poeziji je napisal Branimir Donat. S tem je »La battana« opravila še eno svojih pomembnih uredniških dejanj v povezovanju dveh sedanjih kultur. Posebnost te številke so tudi pesmi Gidjo Mironovica, napisane v reško — italijanskem narečju.

Uspeh „Slava Klavora“

Ugodna dunajska kritika o gostovanju mariborskega ansambla v Avstriji

Na mednarodnem srečanju gledaliških skupin v St. Lambrechtu v Avstriji je slovensko gledališče amaterske predstave Amatersko gledališče Slava Klavora iz Maribora. Na več priložnostih se je sverstilo kar 16 predstav. Mariborski gledališki amaterji so se odlično odrezali. Gledališki kritik Arthur West je v dunajskem časopisu Volkstimmne pod naslovom »Amaterji kažejo pot napreda«: »Za vstop je poskrbelo amatersko gledališče Slava Klavora«.

Artohusno postajo Amaterskega Williama Ingeja. To gledališko delo, ki nad vse mikavno jasno ločuje raseprijene noblene vage ob sunanjih šablon western-tipov, tvorijo v celoti karakterne vloge, ki so veljale za amaterje kot nedosegljive. Toda mariborski stajni amaterji jih pod vodstvom Jožeta Karlinca niso samo zaigrali, temveč so jih napolnili do najmanjše nianse, da taj jensk ni bil ovira, temveč še dodaten mik. In pred-

stavljeni ni bilo to ob podpori izjemnega vduhla komornega gledališča, temveč v delu in vetru na odprti zaslani sceni Stutthofa, pred veliki množico v odprtem ogroženem prostoru.

Vitalnost in intenzivnost, tudi preko široke tibe soigre, nepreokaljivo vzdržane, celo stopnjevanje, odprta nove perspektive gledališča, katerega notranji nagib je močnejši kot njegov sunanji izraz.

M. K.

»MAJOLKA« LJUBLJANA, Trina ul. 6 sprejme 1.6 valencev — vajen za naziv natakari in kuhar 2. KV natakari — točajko 3.2 KV natakari — serviki Nastop takoj ali po dogovoru. 6546

DANES DANES DANES

Dvomi v združništvo

Med razpravami o pripravi novega zakona o združnosti kmetov v združnosti, organizacije združenega dela in pogodbeni skupnosti je pogosto slišati dvome kmetov o združnosti. Tako je bilo tudi na zadnjem zboru kmetov — združnikov v Sežani. Nadobnejša ocena takih mnenj pa kaže, da ne upoštevajo sedanjih razmer. Nekateri stvari pomelejo s preteklostjo, ko da se ne morejo udeležiti v novo in prihajajočo.

Morda so še bolj nezaušljivi zaradi tega, ker so bili združniki, ki je bila odprta pred dnevi, letoma, imeli res za svojo, čeprav so o mnogih stvareh odločili le v njej zaposleni in zaradi omejenih kontrol tudi zagospodarili. Kmetje so ob prisilni likvidaciji celo ugovarjali, ali bi združniki lahko rešili z lastnimi prispevki za kritje izgub, čeprav tega niso bili dolžni. Ker je bila izguba prevelika, se niso mogli odločiti. Kar je od združnice ostalo, so spremenili in obratno kooperacijo pri oporokovni Maribor. Z njegovo dejavnostjo pa niso zadovoljni.

J. PETEK

Koper: iz šole na delo

Ob obali je nad 1000 mladincev našlo poletno zaposlitev

Ob uradnem poizumu šolskega poletja se nam iz leta v leto manj kaže v zavesti dokaj neuradna podoba brezskrbnega in lenobnega poletnega dneva. Podatki govorijo, da je v treh obalnih občinah letos našlo sezonsko zaposlitev nad 1000 srednješolcev in študentov visokih šol.

Samo s posredovanjem Mladinskega biroja iz Koper je došel v postarje, natakare, vzgojitelje itd. prelevilo nad 300 mladincev, direktor Marjan Stare pa nam je dejal, da se jih bo do konca letošnje sezone dokopalo do svojega poletnega zasluga. Se najmanj enkrat toliko. Največ možnosti za zaposlitev je šolski mladini nudila letniška prirediteljica Primorske razstavljalnice, nekaj deset fantov je sklenilo poletje preživeti v prometniški uniformi, z nadvse dobičkonosnim poslom na benčinskih žepkah, koprškega »Istra benz«, kjer se zaslužek ponavadi meri kar v devizah, pa se lahko pohvali nad 200 dolarov, povprečni dohodek. In koliko je to? Največ vidimo prenatrasti volike poštarske torbe, ki nam v portorških restavracijah pomagajo gasiti žejo ali nam priletno postrežejo z informacijami v hotelskih receptah in turističnih uradnih listih.

No, temu na rob pa še misli, da v prihodnje ne bi škodilo to reko delovne sile nekoliko bolj usmerjati, za kar bi se poleg Mladinskega biroja iz Koper verjetno moral zavzeti še kdo.

BORIS JEZ

Pozor: ogenj grozi!

V Sežani so razglasili izredno stanje zaradi nevarnosti gozdnih požarov

SEŽANA, 27. julija. — Zavod za gozdarstvo in melioracijo Krasa, ki ima sedež v Sežani, je danes dopolnilo razglasilo izredno stanje zaradi nevarnosti pred nastankom gozdnih požarov. Statistični podatki pričajo, da se iz leta v leto povečuje število gozdnih požarov in sicer v dveh letnih obdobjih. Zgodaj spomladan in pozno poletni. Tako je bilo na področju sežanske občine samo v letošnjem letu več kot 50 gozdnih požarov, ki so povzročili več milijonsko materialno škodo.

Delavci zavoda si zelo prizadevajo čim bolj omejiti narasčajočo materialno škodo, in sicer s tem, da tesno sodelujejo z delavci milice, pri padniki JLA in gasilskimi inšpektorji. Z njihovimi pomočmi delujejo tudi preventivno.

Znano je, da je v sežanski občini večina železniških projev, kjer je še parna vleka. In prav tu se najpogosteje pojavljajo požari. Požarna inšpekcija v občinah bo v tem času pregledala več lokomotiv kar na prosti in ugotovila, ali nepravilnosti pri izvedbi izklopovalcev. Vsekakor pa bo potrebno ob sobotah in nedeljah nadzirati tudi turiste, ki se radi razbohotijo po kraških gozdovih, kjer prireajo piknike, ko pa odidejo, pustijo nepogasnene ognje, kar je pogosto vzrok za požar.

Te dni je na Krasu izredno suho vreme in piha burja.

BOZO MARINAC

V nekaj vrstah

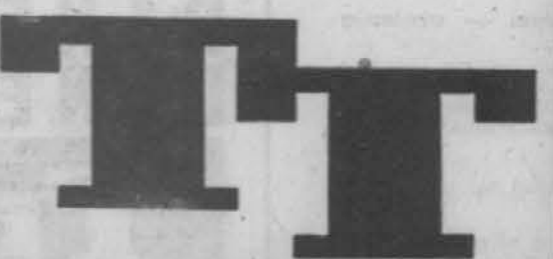
Selce v Slovenskih goricah

KUHARSKI TECAJ — Zdravstveni pregledi šolarjev, so pokazali nezadovoljivo zdravstveno stanje, ki ima korenine tudi v slabi prehrani. Zato bo svet za otroško varstvo letos pripravil v Selcih in pri Lenartu kuharske tečaje, na katerih se želijo matere seznaniti s pravilno prehrano.

Lendava

ZA ŠTUDIJSKIH PROSVETNIH DELAVCEV — Za šolanje prosvetnega kadra za redni študij bodo porabili letos v lendavski občini 310 tisoč dinarjev. Znanost večji znesek kot lani so namenili tudi za izredni študij prosvetnih delavcev. Lani so izplačali v ta namen 40 tisoč dinarjev.

PREKRSEK V TUJINI — KAZEN DOMA
Tujej na naših cestah
RUMEN, ZELEN IN RDEČ OBRAZEC
Kako je izoblikovana odgovornost
v kranjski »Savi«
KOD — KAJ JE TO? Tehna beseda o kalkulativnih osebnih dohodkih
ZA ŽELEZNO DOBO KULTURA KISIKA
Koliko vikendov premore Slovenija
PRAVI IN FILMSKI NEKDANJI PARTIZANI
TER DRUGI STAJERCI
S snemanja »Poslednje postaje« na Klopem vrhu
ŠAHOVSKA OFENZIVA ROBERTA FISCHERJA?
Kdo bo ustavil »čudežnega dečka«

TEDENSKA TRIBUNA

TUDI PLETILJAM BO LAŽJE — Z obnovo strojev v lendavski tovarni dežnikov in pletenin so ustregli tudi pridnim pletiljam, ki so jih polavtomatski in avtomatski pletilni stroji rešili prejšnje tlače z ročnimi napravami. Na sliki: lendavske pletilje so kmalu spoznale prednosti modernizacije — tudi pri osebnih dohodkih. Foto: B. Borovič

„Odstrel“ deviz

Lovni turizem v ptujski občini prinaša precej deviz, ki naj bi v prihodnje služile splošnim družbenim potrebam

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri skupščini občine Ptuj je na zadnji seji obravnaval tudi poročilo o gospodarskem letu lovskih dručin v lovskem letu 1970-71 in potrdil načrt odstrela za sezono 1971-72. Na območju ptujske občine deluje 15 lovskih dručin s 421 člani. Občinska skupščina jim je s posebno pogodbo dala v upravljanje 54.726 hektarov lovskih površin.

Konfiguracija terena in rastlinska odeja na celotnem območju ptujske občine pusti idealne pogoje za diaktasto in pernat divjad (predvsem za srnjad, zajce in fazane). Svet za kmetijstvo in gozdarstvo je ugotovil, da na območju posameznih predelov ni stalež divjadi tak, ki bi bil gospodarsko znošen za kmetijstvo. Število zajcev zadnja leta močno upada in dosega le nekaj nad 60 odstotkov gospodarsko znošnega staleža, zato je nujno omejiti odstrel in osveščitev z uvozom te divjadi iz Čehoslovaške, kar bodo uresničili v naslednjih letih.

V ravninskih predelih so lovski družine načrtovale tudi previsok odstrel fazanov tam, kjer dejanski stalež ne dosega bonitiranega. Nasprotno pa se fazan pojavlja tudi v višjih predelih Slovenskih goric in Haloz, kjer ni zaželen zaradi škode, ki jo napravi v vinogradih, zato ga je tam potrebno omejiti na minimum. Prav tako se srnjad preveč širi v ravninskih predelih, kjer dela kmetijstvu največ škode. To je bolj divjad srednjegorskega območja, v ravninskih predelih pa močno presega znošen stalež, zato je nujen večji odstrel.

Na seji so precej razpravljali o škodi, ki jo povzroča divjad kmetijstvu, zlasti pa o samopasnem odnosu posameznih lovcov do kmetov. Glede tega je največ pritožb z območja lovskih dručin Majšperk in Zetale. Sklenili so, da je treba koristiti kmetov bolj zaščititi in jih tudi poučiti, da imajo pravico do povrnitve vse škode, ki jo povzroči divjad. Lovski družinam so

podvelka

Letos 350 stavb

Pri tovarni monističnih stavb Marje v Podvelki bodo letos izdelali 350 stanovanjskih objektov, proizvodnja pa bodo povečali za 9 odstotkov. V tovarni bodo razširili proizvodno halo, rekonstruirali nekatere dotrajane objekte, kupili nove obdelovalne stroje in izboljšali notranji transport. Zaposlili bodo tudi več novih delavcev.

P. LENART V SLOVENSKIH GORICAH

Uspešna kulturna sezona

V lenarški občini so nedolgo tega z letošnjo kulturno sezono, ki je bila zelo uspešna. Člani kulturno prosvetnih društev so blizu sedemdesetkrat nastopili na raznih prireditvah, največkrat so uprizarili gledališke predstave. Nastope delovnih amaterjev si je ogledalo približno 9 tisoč ljudi.

T. S.

Prejemki so prenizki

Delavski svet trgovskega podjetja »Petrošnik« v Murski Soboti osvetljuje dogodke v zvezi s člankom »Prejemki so prenizki«, objavljenem v »Delu« letos

Delavski svet trgovskega podjetja »Petrošnik« v Murski Soboti je 16. julija letos razpravljaj o dogodku v transportni enoti podjetja, dne 14. julija. V zvezi z dogodkom v imenovani enoti ter v zvezi s člankom »Prejemki so prenizki«, objavljenem v Delu 15. julija letos, je delavski svet ugotovil naslednje:

Vodja transportne enote je 14. julija sklical delovni sestanek kolektiva enote v upravnih prostorih podjetja. Člani kolektiva pa se vabilu niso odzvali. Zahtevali so razgovor s predstavniki samoupravnih organov in s vodilnimi delavci na sedežu enote. Povod za prekinitev dela in takojšnji razgovor je bil, češ da delavci transportne enote niso pri izplačilu dohodkov prejšnjega dne, dobili obračuna gibljivega dela osebnega dohodka, ki pa je bil obračunan in izplačan ostalim delavcem v delovnem kolektivu. Zahtevali delavcev za razgovor so se dosegli predstavniki delovne organizacije odzvali.

Povodni razgovor z vsemi člani kolektiva transportne enote s predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter vodilnimi delavci je bil naslednjega dne. Ugotovili so, da takšen postopek ni bil potreben, ker so v kolektivu možnosti sprotne razreševanja vseh vprašanj.

Delavci v transportni enoti so nagrajevani glede na število prevoženih kilometrov ter se zato stimulativni del osebnega dohodka obračunava in izplačuje mesečno. Za zaposlene v drugih enotah pa se gibljivi del osebnega dohodka obračunava glede na dosežen promet in koeficient obračuna zalog ter se enako obračunava mesečno.

Zaradi omejitve višine osebnih dohodkov pa je zaposleni mesečni stimulativni del osebnega dohodka bil izplačan šele v juliju za prve štiri mesece letos. Zato delavci v transportu niso bili deležni mesečnega gibljivega dela osebnih dohodkov, prejemali

so ga mesečno. Po obračunu poslovanja pa glede na uspeh delovne enote opravijo obračun osebnega dohodka, kjer enakopravno participirajo vsi delavci v delovni organizaciji, odvisno od uspeha svoje enote.

Za delavce v transportni enoti velja poseben pravilnik o nagrajevanju, katerega je sprejel delovni kolektiv enote, ki je o njem pred sprejetjem večkrat razpravljaj. Določila pravilnika so delavcem enote znana. Osebnih dohodkov šoferjev so se gibali v prvem polletju letošnjega leta od 1400 do 1900 dinarjev, spremljevalcev pa od 1150 do 1400, odvisno od prevoženih kilometrov.

Povprečje osebnih dohodkov zaposlenih v transportni enoti, skupno je 32 delavcev, je bilo v letošnjem letu 1420 dinarjev, kar je nad povprečjem osebnih dohodkov v delovni organizaciji.

Delavski svet je obravnaval dohodek in ob upoštevanju dejstev menil, da postopek delavcev transportne enote ni bil primeren. Delavski svet obsoja neupravičena razreševanja in uporabljene metode. Delavci vseh enot so obveščeni o dogodkih v delovni organizaciji, zato je delavski svet mnenja, da neobveščnost ne more biti povod za dogodek.

Informacija o 80 odstotkih osebnih dohodkih v objavljenem članku je v celoti ne

Mimogrede

Kje je divjad?

Na zadnji seji občinske skupščine Lenart se je vnel živahen razgovor o borbnosti — lovcev o staležu divjadi na njihovem območju. »Prirejamo reprezentančne love, divjadi pa nikjerja se oglasi neki lovec.

»Kaj je ni, pravi drugi, kar na moji njivi naj pridejo pa jo bodo imeli kolikor hočejo.« J. J.

FRANC FIDERSEK

Prejeli smo

Prejemki so prenizki

Delavski svet trgovskega podjetja »Petrošnik« v Murski Soboti osvetljuje dogodke v zvezi s člankom »Prejemki so prenizki«, objavljenem v »Delu« letos

Delavski svet trgovskega podjetja »Petrošnik« v Murski Soboti je 16. julija letos razpravljaj o dogodku v transportni enoti podjetja, dne 14. julija. V zvezi z dogodkom v imenovani enoti ter v zvezi s člankom »Prejemki so prenizki«, objavljenem v Delu 15. julija letos, je delavski svet ugotovil naslednje:

Vodja transportne enote je 14. julija sklical delovni sestanek kolektiva enote v upravnih prostorih podjetja. Člani kolektiva pa se vabilu niso odzvali. Zahtevali so razgovor s predstavniki samoupravnih organov in s vodilnimi delavci na sedežu enote. Povod za prekinitev dela in takojšnji razgovor je bil, češ da delavci transportne enote niso pri izplačilu dohodkov prejšnjega dne, dobili obračuna gibljivega dela osebnega dohodka, ki pa je bil obračunan in izplačan ostalim delavcem v delovnem kolektivu. Zahtevali delavcev za razgovor so se dosegli predstavniki delovne organizacije odzvali.

Povodni razgovor z vsemi člani kolektiva transportne enote s predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter vodilnimi delavci je bil naslednjega dne. Ugotovili so, da takšen postopek ni bil potreben, ker so v kolektivu možnosti sprotne razreševanja vseh vprašanj.

Delavci v transportni enoti so nagrajevani glede na število prevoženih kilometrov ter se zato stimulativni del osebnega dohodka obračunava in izplačuje mesečno. Za zaposlene v drugih enotah pa se gibljivi del osebnega dohodka obračunava glede na dosežen promet in koeficient obračuna zalog ter se enako obračunava mesečno.

Zaradi omejitve višine osebnih dohodkov pa je zaposleni mesečni stimulativni del osebnega dohodka bil izplačan šele v juliju za prve štiri mesece letos. Zato delavci v transportu niso bili deležni mesečnega gibljivega dela osebnih dohodkov, prejemali

so ga mesečno. Po obračunu poslovanja pa glede na uspeh delovne enote opravijo obračun osebnega dohodka, kjer enakopravno participirajo vsi delavci v delovni organizaciji, odvisno od uspeha svoje enote.

Za delavce v transportni enoti velja poseben pravilnik o nagrajevanju, katerega je sprejel delovni kolektiv enote, ki je o njem pred sprejetjem večkrat razpravljaj. Določila pravilnika so delavcem enote znana. Osebnih dohodkov šoferjev so se gibali v prvem polletju letošnjega leta od 1400 do 1900 dinarjev, spremljevalcev pa od 1150 do 1400, odvisno od prevoženih kilometrov.

Povprečje osebnih dohodkov zaposlenih v transportni enoti, skupno je 32 delavcev, je bilo v letošnjem letu 1420 dinarjev, kar je nad povprečjem osebnih dohodkov v delovni organizaciji.

Delavski svet je obravnaval dohodek in ob upoštevanju dejstev menil, da postopek delavcev transportne enote ni bil primeren. Delavski svet obsoja neupravičena razreševanja in uporabljene metode. Delavci vseh enot so obveščeni o dogodkih v delovni organizaciji, zato je delavski svet mnenja, da neobveščnost ne more biti povod za dogodek.

Informacija o 80 odstotkih osebnih dohodkih v objavljenem članku je v celoti ne

točna. Osebnih dohodkov zaposlenih v delovni organizaciji resnično niso visoki, gibljejo pa se v povprečju gospodar-

skih organizacij na našem območju. Res pa je, da so se zaposleni odrekli višjim osebnim dohodkom, da bi na ta način omogočili delovni organizaciji hitrejši razvoj.

ERNEST BORC, predsednik delavskega sveta »Petrošnik«

NAROČNIKI DELA NEZGODNO ZAVAROVALNI PRI ZAVAROVALNICI SAVA

Dežniki cveto jeseni

Lendavska tovarna dežnikov in pletenin sredi popolne obnove — Kljub temu ni zastojev v proizvodnji — Letos bodo poslali na trg kar 450 tisoč dežnikov

Ni majhna stvar, če se podjetje v sedanjem času loti tako velikopotezne obnove, kot so si to omislili v lendavski tovarni Indip. Z lastnim denarjem, kajpak. Brez kreditov in zunanje pomoči je 300-članski kolektiv z nemajhnim merq samoodpovedovanja zbral tri in pol milijone dinarjev, zato prihajajo novi stroji v tovarno

»Naša stroka zahteva hitro prilagajanje trgu, zato se bomo temeljito modernizirali in povsem opustili ročno delo,« nam je dejal direktor Bela Rodi, ki smo ga srečali zakopanega v delo, čeprav je domala vse kolektiv na skupnem dopustu.

Avtomati in polavtomati Dobro polovico obnove so v Indipu že končali. V obratu za pletenine so celo že dale, saj so dosedanje ročne stroje še skoraj v celoti nadomestili s sodobnimi avtomatskimi in polavtomatskimi stroji, ki so razbremenili delavce dosedanje tlače.

Avtomatski stroji bodo dobili odlično besedo tudi v lendavski dežnikarni, ki je med najstarejšimi v Evropi, saj ima stoletno tradicijo. Kljub temu je med dobrim ducatom večjih dežnikarn v državi danes že tako huda konkurenca, kot zlepa v nobeni industrijski veji.

»Kdor ne sledi modi in tehničnim novotarijam v dežnikarstvu, kmalu ne bo imel življenjskega prostora pri nas,« zagotavlja Bela Rodi.

Na vprašanje, kaj jim bo prinesla poleg jamstva za obstoj obnove, je odgovoril: »Za podjetje pomeni največji uspeh to, da bomo z enakim številom zaposlenih povečali obseg proizvodnje za trideset odstotkov. Seveda tega ne bomo dosegli čez noč, v tem letu pa je za nas velik uspeh že dejstvo, da kljub rekonstrukciji ne trpi proizvodnja, ker stroje načrtno menjavamo.«

Trg imajo zagotovljen Vse kaže, da bodo letos v tovarni Indip proizvodni program celo presegli, čeprav

CELJE, 27. julija — Celjske ulice so v teh pasje vročih dneh skoraj popolnoma prazne. Le ob drugi uri, ko gredo ljudje iz službe, je promet malo gostejši. Danes, ko je bilo izredno vroče, pa je bilo mesto kot žumrlo. Nekaj srečnejših je hitelo na morje, drugi pa so se hladili ob Savinji in na bazenu.

S. S.

Brezuspešno štopanje

CELJE, 27. julija — Danes je bilo na Ljubljanski cesti izredno veliko štoparjev. Skoraj vsi so bili namenjeni na morje. Pravišli so, da se gredo hladiti, ko pa je tu v Celju takšna vročina. Toda mnogi med njimi niso imeli sreče in so prav pošteno okusili vročino. Dva štoparja sta držala palec v zraku celih 8 ur, a ko ni nihče ustavil, sta kupila karti za vlak. Bo pa nazaj grede boljše, sta se tolažila.

S. S.

Program dela mladih

Mladinci v dravogradski občini so sprejeli program dela za drugo polletje. Septembra bodo organizirali mladinsko olimpiado, v nekaterih delovnih organizacijah bodo ustanovili mladinske aktivne, pripravljajo pa tudi izlet na Ojstrico in konferenco na prostem. V okviru bodo pripravili plesni tečaj, novembra pa bo v Dravogradu tudi revija mladinskih dramskih skupin. Mladinci bodo sodelovali tudi pri vseh proslavah.

Novembra se bodo z referendumom odločili za ali proti dobrim cestam v Sl. goricah

V občini Lenart v Slovenskih goricah so se že pred tedni lotili priprave na referendum za krajevni prispevek v vseh krajevnih skupnostih v občini. Prispevek naj bi uvedli po enotnih merilih v vsej občini, in sicer za čas petih let od 1972. do 1976. leta.

V dosedanjih razpravah o uvedbi prispevka je obveljalo mnenje, da je treba zbrana sredstva v celoti uporabiti za urejanje skrajno slabih in v mnogih primerih skoraj neprevoznih vaških cest.

V zadnjih letih se je namreč v lenarški občini znatno povečalo število kmetijskih strojev, zlasti traktorjev, ki so mnogo pripomogli k temu, da so ceste take, kot so, saj je bilo pre malo denarja, po nekod pa tudi pripravljenosti, da bi ceste sproti popravljali.

Čeprav po zakonu gospodarskim in drugim delovnim organizacijam ni treba plačevati krajevnega samoprispevka, so dogovarjali, da bi kljub temu sodelovali s prevozi in podobno pomočjo. Na ta način bi vključili v urejanje cest, poleg kmečkega prebivalstva, dejansko tudi vse, ki lahko tako ali drugače pomagajo.

Načrtujejo, da bi krajevni samoprisepek zbiral občinska uprava za dohodke, s čemer bi precej razbremenili krajevne skupnosti. Občani

Do srede septembra namepravajo sklicati zbornice volivcev, ki naj bi sprejeli ustrezne sklepe in pooblastili občinsko skupščino, da razpiše referendum. Izvedli naj bi ga novembra, in sicer istega dne v vsej občini.

TONE STEFANEC

ZAPRAŠENA CESTA — Pred leti so lahko na prste se šteli avtomobile, ki so na haloških cestah dvigali prah. Toda danes zaradi preobremenjenosti ceste od Ptuja do Podlehnik in Gruškovja, ki skrajšuje pot do Zagreba in morja, prah s ceste visi v zraku. Domačini verjamejo, da jim prihodnje leto avtomobil makadamske ceste ne bodo več tako obremenjevali, ker bo po Podlehniški dolini v Halozah stekla magistralna cesta, ki je sedaj urejena od Zagreba do slovenske meje. Na sliki: Vsakdanja podoba ceste v Podlehniški dolini.

Foto: P. Potočnik

Velemesta

Tragika neke Valje

Tolpe mladoletnih nasilnežev strahujejo mirne državljane po sovjetskih vele-mestih - Zaskrbljeni sociologi, pravniki in vsi, ki imajo na skrbi vzgojo mladine

MOSKVA, julija. Valji Ivanovi je komaj petnajst let. Je visoko, lepo razvito dekle. Zdaj leži v bolnišnici. Pred nekaj meseci se je vrgla skozi okno visoke hiše. Hotela si je končati življenje. Ima zlomljene noge, vendar upa, da bo v kratkem spet zaživela polno življenje, pa ne samo v fizičnem smislu...

Zgodba mladoletne Valje priča o pojavu, ki je zavzel tolikšen obseg, da je močno zaskrbel sovjetske sociologe, pravnike in vse tiste, ki imajo dolžnost, da skrbijo za normalen razvoj in vzgojo zavednih državljanov socialistične dežele.

Gre za mladoletne prestopnike, za skupine mladostnikov, ki se potikajo po ulicah in podzemlju sovjetskih mest, strahujejo mirne prebivalce in se dostikrat ne ustaviš niti zločin. Večinoma jih je lahko spoznat: nosijo dolge lase, imajo izvaljeno hojo, so mamljarno obidejni, tetovirani, nosijo v rokah in prsih. Zmedej se jih v skupinah. Ljudje se jim umikajo s poti. Sicer pa pustimo nesrečnemu dekletu, da pove svojo zgodbo.

Podzemlje na ulici

»Skupina organiziranih nasilnežev je živeča tudi v našem mestu,« pripoveduje 15-letna Valja. »Pogosto sem jih videla na ulici. Vedela sem, da je njihov kolovodja fant z vzdevkom Kotel. Njega so se vsi bali. Je sicer iz dobre rodbine. Jaz sem živeča z babico. Moj mati se je namreč vnovič poročila. Bada sem pela in tako sem se vključila v lokalni amaterski zbor, kmalu pa so me povabili v orkester.

Pela sem na plesih in v restavracijah in tako sem morala velikokrat ostati pozno v noč. Tovariši iz orkestra so me redno spremljali domov. Nekoga večera pa sem šla domov sama. Bila sem že blizu doma, ko me je nenadoma obkolila Koltova tolpa in mi zaprla pot. — No, lepotička, glej, da se jutri zvečer ob devetih prikažeš pred Centralnim gastronomom, so mi rekli in se hudoobito režali. Bila

sem vsa prestrašena. Tisto noč dolgo nisem mogla zaspati. Strah in redovnost, pa sta me gnala, da sem šla ob določenem času na določen kraj. To je bilo usodno zame, ker se potem nisem mogla več izbiti. Sprva so me fantje iz skupine podnevi zasledovali, nadzirali so, kod hodim in s čim se ukvarjam. Vsak večer sem bila na dogovorjenem kraju: pred mestnim gastronomom (osrednjem živilišču trgovino) ali v stanovanju koga iz tolpe. Delala sem vse, kar so od mene zahtevali. V skupini je bilo še več deklet. Poznala sem jih samo po vzdevkih. Ne vem, kako so začle v tolpo, niti, kod so njihovi starši. Vedela sem samo, da je ena izmed njih rodila v svojem petnajstem letu in da so njene otroke oddali v najdenišnico.

Lov na zlato

S čim smo se ukvarjali? Večinoma smo hodili po plesih. Fantje so prežali na dekleta, ki so imela pri sebi kaj vrednega. Moja dolžnost pa je bila, da žrtve s kakšnim primernim izgovorom zvabim v kak mračen konec mesta. Tam je že čakala tolpa in vnela nesrečni vse, kar je imela vrednega pri sebi, poleg tega so jo še pretepli. Žrtve so potem pustili kar tam, izropano in pretepeno. Meni so dajali po deset, petnajst rubljev.

Nehala sem hoditi v šolo. Tudi v pevsko skupino nisem šla več. Nekoč, ko so me tovariši iz orkestra spremlili domov, jih je počakala Koltova tolpa in jih na žive in mrtve pretepla. Nisem hotela, da bi se zaradi mene komu kaj zgodilo. Zato sem nehala peti. Počela sem to, kar so počeli tudi drugi člani tolpe. Živela sem njihovo življenje.

Nekoga večera smo se motali blizu bližnjice na plesu v mestnem parku. K blagajni je pristopilo neznano dekle, ki

Brigadirji: Stop!

Pri Kruševcu se pripravljajo na gradnjo jezusa na 'eki Rasini. Na pomoč so prišli brigadirji, mladinci. Ko je prva skupina mladincev pred dnevi prišla na to neoznačeno delovno mesto, so

prihiteli tja kmetje iz sosednjih vasi in mladincem svetovali, naj se dela ne 'otijo, ker bo sicer prišlo do sgnecov. Varok za to, naj bi bile prentake cene za odkupljeno zemljo.

je imelo na roki zlato uro in prstan. Fantje so to takoj opazili in mi dali znamenje. Približala sem se neznanici in ji potihlo rekla: — Moram govoriti z vami.

Začuden me je pogledala, a je prikimala. Odpeljala sem jo daleč v park. Na dogovorjenem kraju so že čakali fantje iz tolpe. Dekle je šlo z mano, nič hudega sluteč. Ko pa so naju fantje nenadoma obkolili, ji je bilo takoj vse jasno. Veleli so ji, da sname z roke uro in prstan. Uro je snela brez besede, ko pa je snemala prstan, se je nasmehnila in rekla: — Le vzemite ga, a vedite, da ni zlat.

Grožnje

To je fantje razjezilo, tako da so planili po njej in jo začeli divje pretepati. Opazovala sem vse to od strani in si grizla ustnice. Nenadoma mi je postalo silno žal dekleta. Zakaj jo tako pretepa? V resnici pa sem jo jaz pripeljala sem. Nikoli ne bom mogla pozabiti obraza nemočne in nedolžne deklice. Ko sem videla, kako se ji po obrazu cedi kri, sem prvič sklenila, da se ločim od tolpe...

Na milicij, kjer sem se morala zgledati vsak dan, sem takrat sprejela njihov pred-

log, naj se zaposlim v tovar-

ni. Toda tolpa me ni pustila pri miru. Že naslednjega dne so me počakali Koltovi fantje.

— Kaj je, mar si postala poštena? Torej nočeš več z nami?

— Ne, sem odgovorila odločno. Oni pa so mi zagrozili: — Prav, danes opolnoči pridemo, da te ubijemo. Nisem verjela grožnji. Toda pozno zvečer sva šli z babico že spat, sem zaslišala razbijanje po vratih. Pročila sem babico, naj jim reče, da me ni doma. Medtem pa sem skočila skozi okno na dvorišče in se skrla v grmovju. Naslednjega večera sem šla spat k prijateljici. Tam pa so me že čakali pred vhodom.

Želja po lepšem življenju

— Prelomila si prisego! so zarezali name in se me lotili, hoteli me preteptati. Na srečo je tedaj pripeljal mimo neki avtomobil. Mišlila so, da je milica, in se razbežali. Naslednji dan so me spet pričakali in me pretepli toliko časa, dokler nisem obljubila, da spet začnem hoditi z njimi. Ko sem spoznala, da se jih ne bom mogla otresti, sem sklenila napraviti konec... Zdaj se kesam, ker bi rada živeča.

Ime Valje Ivanovne je izmišljeno, njena povest pa je resnična in jo te dni objavlja »Komsomolskaja pravda«, menda zato, ker ni osamljena.

ZIKA LAZAREVIČ

Pogovor

Vremenar po naključju

Kako je Pavle Jakopič postal »vremenar« na televiziji - Vsak začetek je težak, tudi vremenarjev je bil poln zadreg - Kdo je kriv, če napoved ne drži

Vsak večer, ali skoraj vsak večer, se pojavi na koncu televizijskega dnevnika in pove, kakšno je bilo in kakšno bo vreme: Pavle Jakopič, diplomirani jurist in producent. »Producent, to seveda ne pomeni, da sem kak Carlo Ponti! Pri nas to pomeni, da skrbim za izvedbo propagandnih (reklamnih) oddaj v uredništvu ekonomskega programa. Vreme pa napovedujem za nameček. Seveda ga samo preberem, napove pa ga hidrometeorološki zavod.«

Pavle Jakopič se z vremenarjem za nameček ukvarja že od otroštva. »Takrat je bil prvi nastop. Takrat v začetku je šlo namreč vse »vivo«. Še danes mi gre na smeh, če se spominjam, do kakšnih srčnih kombinacij je prišlo včasih zaradi naglice.«

— Povejte nam kakšno srčkanost!

»Bral sem denimo: ... tako so šli v tem lepem sončnem dnevu ljubitelji narave na planjave, urkali cvetje... na ekranu pa je medtem tekel film s kravami, ki so se pasle na pašniku. Drugi spet smo posneli kopališča v poletni pripeki. Slika na ekranu je kazala dekleta, ki so se prazile na soncu, jaz pa sem bral: ... nekaterim ljudem pa bolj ugaša senca, v naravi so si pripravili piknik in na raznju so se vrtele okusne pečenice. Kasneje smo začeli vremenarska poročila smetati pred dnevnikom, tako sem postal tudi bolj sproščen, čeprav berem vedno iste fraze.«

— Ali ni malo pusto, kar naprej ponavljati fraze? Zakaj pa nam ne pripovedujete kdaj tudi o mesečinah? Ljudje pogosto romantiko.

»Srčno rad, saj sem tudi sam rad romantičen! Tudi sam rad gledam lunco in zvezde, ampak posel je posel. Hidrometeorološki zavod bi pogledal, če bi mu začel mešati romantiko med številke!«

Vroči krst

»Kamere seveda niso bile vajene. Posadili so me za mizo, mi zabili naj pazim, kdaj bo zagorela rdeča lučka, in takoj začnem brati. Že pred snemanjem sem se skušal besedilo naučiti na pamet, a bolj sem bral, bolj sem bil zmešan od treme.

soljskih ladjah, torej na povsem drugačni vesoljski tehniki, čeprav so seveda mnogi elementi »Apollina« in »Soluza« kompatibilni.

»Apollo 15« po stezi Jamesa Cooka

»Tretji človek« Alfred Worden — star je 39 let, izkušen pilot z diplomno vojaške akademije West Point, izredno miren in hladnokrven — je med tiskovno konferenco v Cape Kennedyju tudi pojasnil, zakaj je komanda ladjave soljske kompozicije »Apollo 15« dobila ime »Trude«:

»Naše potovanje na Luno in nazaj bo povsem v znamenju znanstvenega raziskovanja, zato bomo pravzaprav pluli novim znanstvenim doiznanjem naproti, in podobno mislijo je imel James Cook, ko je leta 1768 odplul iz Anglije proti otoku Tahiti, da bi opazoval skrivnostni planet Jupiter, ki se je približal Zemlji na svoji krožnici skozi vesolje. James Cook se je podal proti otoku Tahiti s svojo ladjo »Trud« in z Davidom Scottom in Jamesom Trwinom smo zato izbrali »Trud« kot simbol vesoljske ekspedicije k soteski Hadley.«

»Hoteli ti naslednji teden v petek na koncerte«

Sobarica je debelo pogledala. »Ali prej ne ute- gnete?« se je posanjala.

»Morda so vas ljudje ve- seli, ker pričakujejo, da pri- nimate lepo vreme. Kdo ve, če nimate kaj privilegijev

»Kdo je rekel sedem?« se je ujetil barba »Devet! Sedem jih je postal le-sem! Devet ljudi, vsakega okrog sto tisoč ton nosilnosti. Flotal Podjetje se imenuje Sedem morij in ima svoj sedež v Rimu. Naš Nikša je sedem-najsti kapitan iz te hercegnovske družine.«

Tudi ruski mornarji, ki imajo tu ladjo v remontu, poznajo in vedo vse o hercegnoevskem Onassisu: »Objubili so nam, da bodo naš remont opravili tako dobro, kakor so ga svojem Onassisu!

DRAGO KRALJ

PAVLE JAKOPIČ — Ker verjame svojim napovedim

Foto: S. Bistič

Zaprl pot - smrtna žrtev

17-letna Erika Kranjc je med prevozom v bolnišnico zaradi ran umrla

CELJE, 27. julija — Včeraj popoldne je Emil Tratik iz Zgornje Bistrice peljal z osebnim avtomobilom proti Celju. V Sentrupertu je pripeljal s stranske ceste 20-letni motorist Roman Florjan iz Preboida s sopotnico, 17-letno Eriko Kranjc iz Trnave in mu zaprl pot. Avtomobil je zadel v zadnje kolo motorja. Erika Kranjc je zaradi težkih poškodb med prevozom v bolnišnico umrla.

Klepar padel s strehe

19-letni Stojan Rebec je v Postojni pri delu na strehi izgubil ravnotežje

POSTOJNA, 27. julija — Devetnajstletni klepar Stojan Rebec je danes popoldne delal na strehi hiše št. 14 v Ulici 1. maja v Postojni. Štal je nepravilno na strehi, ko je snemal dimniško oblogo. Nenadoma je izgubil ravnotežje in padel 12 metrov globoko na skladiščno drvo. Pri nesreči se je teže poškodoval.

V reševalca trčil v križišču

LJUBLJANA, 27. julija — Včeraj ob 18.35 sta na križišču Šmartinske in Pokopališke ulice v Ljubljani trčila osebni avtomobil renault, vozil ga je Mate Rogič, in rešilni avtomobil, ki ga je vozil Rajko Hauptman. Hauptman, ki je imel avtomobil v požaru, se je prizgalo modro lučjo in vključeno sireno zavil v križišče takrat, ko mu je na semaforju gorela rdeča luč. V tem je bil pravkar odprta za promet, pripeljal Rogič in trčil v reševalca. V nesreči se je Rogič hujše ranil, na avtomobilu pa je za 20.000 dinarjev škoda.

Utonila v kanalu Drave

MARIBOR, 27. julija — Včeraj okoli 14. ure je utonila v kanalu Drave v bližini dogoškega mostu 35-letna Ivana Jarc iz Prepolja Jarčeva, se je šla umivati v kanalu, verjetno ji je spodrsnilo, tako da je padla v vodo. Za nje se zaradi strmih sten kanala po vsej verjetnosti ni mogla več rešiti in jo je voda odnesla proti elektrarni Zlatoljce. Njenega trupla se niso našli.

Neprevidni traktorist

LJUTOMER, 27. julija — Včeraj popoldne je 37-letni traktorist Franc Purjag iz Cogetnice pri Gornji Radgoni na Prekmurju cesti v Ljutomeru, zavil neposredno pred naproti vozečim mopedistom Ivanom Smolnikovcem iz okolice Čakovca, čez cesto na levo stran. Prišlo je do hudega trčenja. Voznik Smolnikovci na sopotnik Jože Lapuh iz Razkrija pri Ljutomeru sta se hudo ranila.

Žrtvi hitrosti

Na cesti Šmarjeta-Hrastnik sta umrla Roman Gričar in Stanislav Mešiček

RIMSKE TOPLICE, 27. julija. Sinoči se je na cesti Šmarjeta-Hrastnik v Breznu pri Rimskih Toplicah zgodila huda prometna nesreča, ki je zahtevala dvojce človeških življenj.

Roman Gričar iz Kovk pri Hrastniku je vozil z osebnim avtomobilom iz Hrastnika proti Šmarjeti. Ko je v Breznu pripeljal v desni ovinek z neprimerno hitrostjo, ga je

Utonil v Dravi

MARIBOR, 27. julija — Včeraj popoldne je utonil v Dravi blizu izliva Lobjnice pri Rušah 30-letni Tomaž Timmer iz Smolnika. Kopalca, ki sta bila blizu nesreče, sta povedala, da je med kopanjem Timmer zaplaval proti vojaškemu bunkerju ob obeh Dravi, kjer je nameraval priti iz vode. Takrat pa je nenadoma izginil pod površino in se ni več prikazal. Oba kopalca sta skočila v vodo, da bi Timerja poklekali in rešila, vendar je bilo iskanje zaman, saj je Timerja vodni tok že odnesel naprej. Njegovega trupla se niso našli.

Otrok pred motor

MARIBOR, 27. julija — Včeraj ob 16.40 se je pripeljal v Jančevi ulici v Mariboru huda prometna nesreča. Motoprist Jože Burulič iz Maribora se je peljal s Ptujске ceste proti križišču s Kidričevco ulico. Pred križiščem pa je nenadoma pritekel na cesto 3-letni Miha Vogrinec iz Maribora. Zaradi kratke razdalje motorist nesreče ni mogel preprečiti in je otroka zbil po cestni. Pri nesreči se je otrok hudo ranil.

S kolesom pod avto

BOROVNICA, 27. julija — Na cesti med Borovnico in Brezovico, v naselju »Dražica«, je včeraj popoldne osebni avtomobil, vozil ga je Jožef Dražar, podri kolesarja Pavla Petrica, ki je z nekakega dvorišča nenadoma zavil na cesto. Kolesar se je pri nesreči hujše ranil.

Samo uvožena kozmetika?

Ko so na zadnji seji republiškega zbora obravnavali predlog statuta o dolgoročnem družbenem razvoju SR Slovenije, je poslanec iz Miroslav Polić omenil, da že danes uvažamo več kot dva tisoč (!) izdelkov kozmetične industrije — od Helenes Rubinstein do Margarette Astorjete — in mi ne kaže, da bi naši kemiki tudi sami kaj potohtali. Kdo ve, morja pa našim kemikom sploh kaj tohtati. Kdo ve, da bi se ukvarjali s takimi malenkostmi, kot je lopotenje za ženski spol, pa se raje ubadajo le v veliki načrti, ki dajo veliko proizvodnjo (in večkrat tudi velike izgube). Sicer je pa res, da tuja imena prijetneje zvenijo tudi ženskim ušesom in katera se ne bi hotela zmeniti na primer s pariškimi ali londonskimi kremami, ki pričarajo Slovenkam pariško osiroma londonsko lepoto?

I. P.

Polet do soteske „Hadley“

Gigantski skok

Milojko »Mike« Vucelič: V vesoljski ladji »Apollo« ni prostora za znanstvenike — Naslednji skok bo »Skylab«

Alfred Worden, »tretji človek« vesoljskega poleta »Apollo 15«, bo med bližnjim »weekendom«, od sobote do ponedeljka, spet najbolj osamljen človek v vesolju, ko bo med svojim kroženjem okrog Lune v komandi ladji »Trude« snemal površino našega naravnega satelita za »geografsko specialko« Lune; David Scott in James Irwin bosta njegova sodelavca med znanstvenim raziskovanjem neskončne kozmosa, ko se bosta vrnila s svojega izleta k soteski Hadley. Trilčanska posadka »Apollo 15« bo ostala v krožnici okoli Lune tudi v torku in sredo, preden se bo vrnila na Zemljo, in NASA je v svojem programu predvidela, da bodo tokrat posneli kar 20 odstotkov Lunine površine.

Vesoljski polet »Apollo 15« bo gigantski skok v znanstvenem raziskovanju Lune in kozmičnega prostora okoli našega naravnega satelita, tako vsaj zatrjujejo predstavniki NASA, ki so izredno aktivni v svoji publiciteti ob vesoljskem poletu Davida Scotta, Jamesa Irwina in Alfreda Wordena. To je seveda povsem razumljivo, kajti ameriški kongres je v zadnjih letih močno zmanjšal »dolar-ski proračun za vesolje«, zato je upravičeno vprašanje, ali niso neprestana poudarjanja »velikega skoka« nekoliko predimenzionirana. Milojko »Mike« Vucelič, ameriški znanstvenik jugoslovanskega porekla je med svojim bivanjem v Ljubljani neprestano poudarjal »gigantski skok«, ki bo uresničen med vesoljskim poletom »Apollais«, posebno v znanstvenem raziskovanju, zato je povsem upravičeno tudi vprašanje, zakaj v ameriški trojki ni nobenega astronava — znanstvenika: vse raziskave na Luni bosta tokrat opravila astronaut — specialist za navigacijo David Scott in astronaut — specialist za vesoljsko tehnologijo James Irwin, medtem ko bo raziskovalec v krožnici

okoli Lune astronaut — specialist za inženirsko instrumentacijo Alfred Worden.

Prvi znanstvenik na »Skylabu«

Milojko »Mike« Vucelič je med svojim pogovorom v Ljubljani pojasnil, zakaj je v ameriški program »Apollais« sasedaj prostor samo za astronave — pilote, medtem ko so v sovjetski seriji »Soluza« že poslali v vesolje tudi komonavte — znanstvenike. Vesoljska ladja »Apollo« je bila grajena predvsem za vesoljske polete na Luno z ročnim pilotiranjem med pristajanjem na njeni površini, zato sta v vesoljskem paketu nujno potrebna dva izkušena astronava — pilota, človeka z velikimi pilotskimi izkušnjami in prirojenimi hladnokrvnostjo; tretji astronaut — pilot je nekaj dni sam v poletniški ladji, zato je vsakdo vajenjena enega izmed trojice astronautov z znanstvenikom zasled izkušena.

NASA je v svojem programu načrtovala, da bo poslala prvega astronava — znanstvenika na vesoljsko postajo »Skylab« v letu 1972. Sovjetski program »Soluza« je znanovan na avtomatskih ve-

soljskih ladjah, torej na povsem drugačni vesoljski tehniki, čeprav so seveda mnogi elementi »Apollina« in »Soluza« kompatibilni.

»Apollo 15« po stezi Jamesa Cooka

»Tretji človek« Alfred Worden — star je 39 let, izkušen pilot z diplomno vojaške akademije West Point, izredno miren in hladnokrven — je med tiskovno konferenco v Cape Kennedyju tudi pojasnil, zakaj je komanda ladjave soljske kompozicije »Apollo 15« dobila ime »Trude«:

»Naše potovanje na Luno in nazaj bo povsem v znamenju znanstvenega raziskovanja, zato bomo pravzaprav pluli novim znanstvenim doiznanjem naproti, in podobno mislijo je imel James Cook, ko je leta 1768 odplul iz Anglije proti otoku Tahiti, da bi opazoval skrivnostni planet Jupiter, ki se je približal Zemlji na svoji krožnici skozi vesolje. James Cook se je podal proti otoku Tahiti s svojo ladjo »Trud« in z Davidom Scottom in Jamesom Trwinom smo zato izbrali »Trud« kot simbol vesoljske ekspedicije k soteski Hadley.«

»Hoteli ti naslednji teden v petek na koncerte«

Sobarica je debelo pogledala. »Ali prej ne ute- gnete?« se je posanjala.

»Morda so vas ljudje ve- seli, ker pričakujejo, da pri- nimate lepo vreme. Kdo ve, če nimate kaj privilegijev

»Kdo je rekel sedem?« se je ujetil barba »Devet! Sedem jih je postal le-sem! Devet ljudi, vsakega okrog sto tisoč ton nosilnosti. Flotal Podjetje se imenuje Sedem morij in ima svoj sedež v Rimu. Naš Nikša je sedem-najsti kapitan iz te hercegnovske družine.«

Tudi ruski mornarji, ki imajo tu ladjo v remontu, poznajo in vedo vse o hercegnoevskem Onassisu: »Objubili so nam, da bodo naš remont opravili tako dobro, kakor so ga svojem Onassisu!

DRAGO KRALJ

V knjigarni

— Imate kaj knjigo »Moč glava družine«
— Pravitelj ne prodaja mo.

Anekdote

Drigant Arturo Toscanini je bil vse življenje zelo mršav. Neki italijanski časopis se je na ta račun iz njega ponorčeval z novico:

»Sinoči se je pred Scaljo ustavila prazna kočija. Iz je izstopil Arturo Toscanini.«

Toscanini je želel nagraditi sobarico hotela, v katerem je večkrat prenočil. Ponudil ji je dve stropnici za svoj koncert, rekoč:

»Bi hoteli ti naslednji teden v petek na koncerte«

Sobarica je debelo pogledala. »Ali prej ne ute- gnete?« se je posanjala.

»Morda so vas ljudje ve- seli, ker pričakujejo, da pri- nimate lepo vreme. Kdo ve, če nimate kaj privilegijev

»Kdo je rekel sedem?« se je ujetil barba »Devet! Sedem jih je postal le-sem! Devet ljudi, vsakega okrog sto tisoč ton nosilnosti. Flotal Podjetje se imenuje Sedem morij in ima svoj sedež v Rimu. Naš Nikša je sedem-najsti kapitan iz te hercegnovske družine.«

Tudi ruski mornarji, ki imajo tu ladjo v remontu, poznajo in vedo vse o hercegnoevskem Onassisu: »Objubili so nam, da bodo naš remont opravili tako dobro, kakor so ga svojem Onassisu!

DRAGO KRALJ

Naši kriminalisti so prišli Giannija Dria na mednarodnem prehodu

KOPER, 27. julija — Danes so nam na koprski UJV povedali, da so na mednarodnem prehodu v Kravem potoku prišli 31-letnega Giannija Dria, ki je skupaj s prijatelji 9. julija 1968 skušal vlomiti v pošto, kjer so koprski kreditne banke v Piranu. K sreči se zlikovcem pred tremi leti zalovila na nisočila, za seboj pa so pustili sledove. Tako je tehnični službi kriminalistične oddelka UJV v Kopru uspelo identificirati Dria in se tri druge italijanske državljanke, ki so sodelovali pri ponesrečenem poizkusu tatvine. Za Driom so raspisali tiralico in ga tudi po treh letih niso našli, tako da so ga prišli in prijavili okrožnemu tožilstvu v Kopru, ki je za italijanskega državljanca že izdalo sapor-ni nalog.

Vrtimo globus

Posledice nalivov

TOKIO — Močni nalivi so prizadeli okolišje Kagošima na južnem Japonskem. Utonilo je sedem, pogrešajo pet ljudi, voda je podrla 28 in poplavlja 3.400 hiš. Ponekod je padlo do 50 centimetrov dežja.

Umrl je Fio Rito

NEW YORK — V Scottsdale (Arizona) je umrl v starosti 70 let za srčno kapjo Fio Rito, eden najbolj znanih vodil zabavnih orkestrorov v Ameriki tridesetih in štiridesetih let. Uglasbil je nad 250 pesni.

Požar v tovarni

MINDEN — Poldrugi milijon mark (6,3 milijona dinarjev) je ocenjena škoda, ki jo je povzročil požar v skladiščnih papirnice v Mindenu. Nekaj skladišč je zgorelo do tal. Policija ne izključuje možnosti, da so ogenj podtaknili otroci, ki so se igrali z vžigalicami.

Picasso bolan?

NICA — Znan slikar Pablo Picasso, ki bo letos dopolnil devetdeset let, je bržkone bolan. Tako sklepajo znanci, ker ga ni bilo na prireditvah, na kateri je po desetletnem premoru ponovno nastopil biokoborec Luis Miguel Dominguez.

Cenejši poleti

MONTREAL — Aprila prihodnje leto bodo začele veljati nove tarife v zračnem prometu čez Atlantik. Kdor bo naročil vozovnico za tri mesece vnaprej, bo plačal za polet iz Evrope v Severno Ameriko in nazaj dvesto dolarjev (3.000 dinarjev). O tem so se načelno sporazumeli predstavniki letalskih družb, vključno s IATA.

Tablete brez recepta

DUNAJ — Avstrijsko združenje za varstvo družine, ki šteje okoli 30.000 članov, se zavzema za to, da bi se kontracepcijske tablete v prihodnje dobile brez zdravniškega recepta.

Prekinjena turneja

NICA — Zaradi obolelih oči je ameriška jazzovska pevkva Ella Fitzgerald prekinila turnejo po evropskih in severno afriških deželah. V Nici je morala biti 2.500 poslušalcev zadovoljnih s skrajšanim koncertom. Pevka je nastopila v poltemi.

Pisane ceste

BOCHUM — Strokovnjaki cestne uprave v zahodnem nemškem mestu Bochum delajo poskuse za barvno cestno oblogo, ki naj bi nadomestila sedanji siv-črni ulični tlak. Prve poskusne ceste so svetlo sive, pločniki pa rdečkasti. Preizkušajo tudi druge barve.

Obletnica orglice

BERLIN — Orglice, ki so dajle med najbolj priljubljene glasbilo, so stare 150 let. Prve orglice je leta 1821 izdelal berlinski mojster Christian Bachmann. Leta 1965 je bilo slišati orglice tudi iz bližnjega vesolja, nanje je igral astronaut Walter Schirra.

Pravda o zvoncih

ZURICH — Po enoletni pravdi je odločilo zürško sodišče, da smejo teleta v občini Hutikon tudi ponesti zvonce, odraslo govedo pa mora biti brez njih od osmih zvečer do sedmih jutraj.

Däniken septembra

CHUR — Zaradi prevare in ponarejanja listin na tri leta in pol obsojeni Erich von Däniken, pisec zelo branih knjig (»Spomini na prihodnost«), je odsedel skoraj dve tretjini kazni. Zaradi zvednega vedenja v zaporu je smel vložiti prošnjo za pomilostitev, sredi septembra ga bodo izpustili.

Švedski lak

STOCKHOLM — Neko švedsko podjetje napoveduje lak s korozivnimi drobiti. Ta lak bo električno prevoden in bo omogočal enakomerno ogrevanje površine.

Kibernetski center

KIJEV — Sovjetska akademika znanosti bo zgradila na južnem robu Kijeva kibernetični center, v katerem bo zaposlenih okoli 10.000 ljudi (znanstvenikov in pomožnega osebja).

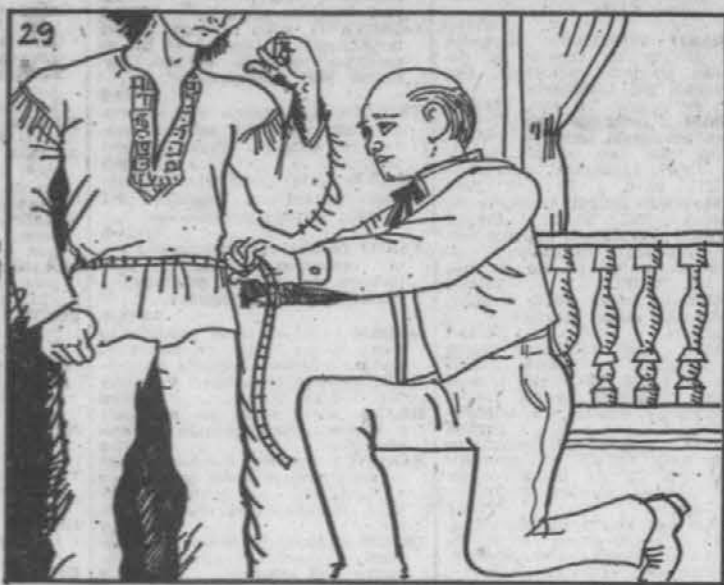
Polja v davni

BANGKOK — Po izkopanih sodnih raziskovalci, da so prebivalci sedanje Tajske ob delovali zemljo že pred desetimi tisočletji. Pridelovali so med drugim poper in stročnice (grah in fižol).

Podoknica

LOS ANGELES — Med kampanjo proti hrupu, ki je začela večino ZDA, so študentje v Los Angelesu pridelali mestnemu šupanu podoknico. Zaradi so mu magnetofonske posnetke trušča v okolici letališča.

Po Conradu Richterju — prireja Olga Ratej, riše Melita Vovk-Stih.

29. Zaradi te noče je bil kmalu ogenj v strehi. Celo mati je pretakala solze. Nazadnje mu je oče prepovedal, da bi tak prihajal k mizi. Potlej se deček ni ganil iz svoje sobe. Čez nekaj dni pa je prišel vaški krojač. Prezirljivo je oslinil primitivno lovsko hlače in usnjeni telovnik na neprijaznem dečku, a kako pridem do tega, je zamrmral, »da se bodem s tem skoraj nagim indijanskim bikom...« Vseeno je vzel mero in se hitro poslovil. Prišel je tudi ševljir in vzel mero. Kmalu je bila nova obleka s škornji vred v hiši, toda Bel sin ji še pogleda ni privoščil. Tedaj se je neko noč v sobo priplazila teta Kati in vzela s seboj mokasine in drugo indijansko navla-

ko. Če se fant ni hotel do smrti dolgočasiti, se je hoče noče moral potruditi v novo »jetniško nošo.« In tako se je poslovil od vojaka Dela, ki se je končno lahko vrnil k svoji četi. Sprva je bil Beli sin vesel, da vojaka ni več, a ga je kaj hitro pogrešal, saj je s njim odšel še zadnji spomin na Polovično puščico, na dom ob reki Tuskaras na svobodne gozdove. Zdal ni bilo nikogar več, s katerim bi govoril po domače, po delavarsko. Začel se je neprijazen, zoprn bledični vsakdan, z vsemi nedojemljivimi, topounnimi in odvečnimi navadami.

Poročne ponudbe v zaporu

Morebitne življenjske družice bodo čakale pri kazniških vratih

MÜNCHEN — »Kamjence se želi seznaniti s strpno, potrpeljivo žensko zaradi poroke...« Bavarski listi bodo lahko v prihodnje objavljali tudi takšne ženitne ponudbe.

Za to možnost so prikrajšani tisti, ki prestajajo kazensko kazno zaradi goljufij, vih obljub zakonske zveze. Ukrep naj bi zapornikom po prestopu kazni omogočil čimprejšnjo vključitev v družbo.

Potiskanci na postaji

V prometnih konicah je pred potniškimi vlaki na japonskih postajah včasih nepopisna gneča - Ženske izgubljajo predvsem desne, moški pa leve čevlje

TOKIO — Vagoni japonskih železnice so grajeni za 104 potnike. Posebni izvedenci, ki se morajo dobro pripraviti na svoje delo, imajo nalogo, da zmašijo v vagonu pozimi po 220, v poletnih mesecih, ko so ljudje manj oblečeni in torej vitkejši pa celo do tristo potnikov. Brez teh »potiskancev« ne bi vagoni niti zdaleč zadostili za prevoz milijonov ljudi, ki jih je treba s predmestnimi vlaki dan za dnem peljati na delo in domov.

Strokovnjak na japonski železnici postaji prav rad pojasni, kako je treba poprijeti, da spravi v čim krajšem času v vagon čim več ljudi, pri čemer vsaj navidezno ne vajuje star fizikalni zakon, da sočasno ne moreta biti dve telesi na istem prostoru. Kadar hoče potnika potisniti v vagon, ne smeš poprijeti preznika, najbolje je, če položiš

razprte roke na njegove lopatice. Železniške postaje najraje izbirajo potiskance med ljudmi s srednjim telesnim tipom, da spravi v vagon čim več ljudi, pri čemer vsaj navidezno ne vajuje star fizikalni zakon, da sočasno ne moreta biti dve telesi na istem prostoru. Kadar hoče potnika potisniti v vagon, ne smeš poprijeti preznika, najbolje je, če položiš

pa za zdaj ni veljavnih predpisov, utegne tudi to vsaj do nadaljnjega ostati zgolj teorija.

Sinjuku, železniška postaja s največjim prometom na Japonskem, ima na dan 2,2 milijona potnikov, od tega desetino med osmo in deveto zjutraj. Ko je najhujši naval mimo, pregledajo železničarji »bojišče«. Vsako jutro najdejo nekaj ducatov čevljev, ki jih v vagonu potisnjeni potniki izgubijo v boju za trenutni življenjski prostor. Raziskovalci skušajo ugotoviti, zakaj je med zgubljenimi običaj največ ženskih čevljev za desno in moških za levo nogo.

Japonsko ministrstvo za promet se ukvarja z mislijo, da bi s posebnim odlikom uradno omejilo zmogljivost vagonov na 220 potnikov. Ker

Slabši naraščaj kadilk

Profesor je primerjal podatke o otrocih, rojenih isti teden

BRISTOL — Profesor Butler je pregledal podatke o 17.000 otrocih. Pri malčkih, katerih matera so po desetih mesecih nosečnosti pokladile nad deset cigaret na dan, so bile motnje v razvoju znatno pogostejše kot pri naraščaju nekadih. Pretežno kadilke so imele otroke, ki so tehtali ob rojstvu manj kot 2,5 kilograma.

Butler je spremljal nadaljnji razvoj 90 odstotkov tistih pregledanih otrok, ki so se rodili v enem tednu marca 1958. Na podlagi vprašalnikov, ki so jih izpolnili razen mater tudi učitelji, je ugotovil, da pri otrocih, ki so se rodili prezgodaj, ni pomembnejšega zastoanka v umskem razvoju, drugače pa je pri razvoju prelahkih otrok, ki so rojeni prezgodaj, v vseh vidih vstopajo v normalno življenje. Ti otroci so vedno kasneje hodili in začeli govoriti, med njimi je več takih, ki morajo obiskovati posebne šole.

Podganja glava

Osemnajstletni Stephen Jones iz britanskega mesta Leigh bi se rad vpisal v motociklistični klub »Hells Angels«. Starejši znanec John Banks ga je pognal, češ da sodi k vpišnim pogojem tudi to, da mora kandidati podganja glavo. Stavlja sta za funt, da bo Jones to zmagal. Stori je, nato pa je pobesnel, ker mu je Banks rekel, da mora podganja glavo tudi pogoltniti, šele potem dobi funt. Stepla sta se, Jones je Banks precej poškodoval, zato mora za tri mesece v prisilno delavnico.

Več kisika v rekah

Voda, ki jo uporabljajo za hlajenje v elektrarnah, utegne vsebovati po vrtnitvi v reko več kisika kot prej. To so ugotovili strokovnjaki berlinskega zavoda za raziskavo materiala pri poskusih v rekah Havel in Spree. Po navadi se količina kisika v vodi z naraščanjem temperature zmanjšuje, vendar imajo mnoge reke večje malo kisika, da ga vsebuje ogrela voda v hladnih stolpih ob intenzivnem zračenju precej več.

Krpe pragozdov

Na nekaterih gozdnatih področjih ne bodo spreminjali dosedanje podobe

HANNOVER. Na Spodnjem Saškem bodo kmalu imeli sto področij gozdov, na katerih rast in razvoj ne bo vplivala človeška roka. Ta dežela je primerna za izvedbo zamisli zlasti zato, ker ima največje državne gozdove s skupno 350.000 hektari. Našamezna gozdnata področja bodo imela 10–20 hektarov površine.

Človek ne bo posegel vmes, četudi bodo stara drevesa padala drugo čez drugo in čeprav bodo škodljivci in čelvari po človeških poljih motili prirodno ravnatežje.

V glavnem gre za gozdnata področja, ki zbujaajo že zdaj videz nedotaknjenih pragozdov. Tam rastejo stari bori, vmes so čisti lipovi gaji, pa gozdovi s hrasti in bukvami, stari dvesto in celo tristo let. Ker se za te gozdove zadržujejo znanstveniki, tam že dolgo ni zapela sekira ali žaga. V prihodnje bodo gozdovi, zaščiteni s posebnim zakonom.

Strokovnjaki upajo, da si bodo na teh področjih pridobili izkušnje o škodljivih pogrehih v naravo. Razen tega gre za ohranitev ostankov pragozdov poznim rodovom.

john dickson carr

čarodejeva smrt

75. nadaljevanje

Butler je skrbno položil ček in pismo na kup detektivk na zofi.

»Dokazana predmeta številka 2 in 3,« je rekel.

Charles Grandison Prentice je poskušal pobrati ugaslo cigareto s pepelnika. Toda roka se mu je preveč tresla. Zato pa je s plosko dlanjo tresel po pivniku na mizi.

»Mislim sem si, gospod Butler,« je rekel s kancem poprejšnje vzvišnosti, »da boste mene proglasili za goljufa in prekupčovalca?«

»Vas?« Butler je dvignil obrvi. »Oh, dajte no! Vas značaj ni dosti pridra. Vam ne bi smeli zaupati niti otroškega hranilnika. Vendar ste preveč previdni, da bi uporabljali take trike. Čeki namesto gotovine! Vseposvodi imena! Gospod Vaughan se mi gabi.«

»Tudi zaradi tega vas je mogoče tožiti, sir!«

»Jaz pa vas znova pozivam, da kar tožite,« je rekel Butler in ga tako strahno pogledal, da se je stric Charles kar zdrl in odmaknil.

»Ali si domisljate, dobri gospod, da v odvetniškem klubu vemo natančno, da vsi preteklosti? Nikdar niste odpustili očetu tega fanta?« — pokazal je s prstom na Hugh — »da je bil veliko sposobnejši človek od vas. Treba pa vam je priznati, da ste imeli rad njegovo sestro. Vas varovaneč gospod Vaughan pa je imel očitno vse tiste lastnosti, ki so nečaku manjkale. Ta je ubogal vaš nesramni jezik. Ta se je podrejal. Ta je znal človeka prepričati, imel je namazan in klečeplazen jezik. Poroka med vašo nečakinjo in njim se vam je zdel idealna. Zato ste jo hoteli za vsako ceno zagotoviti.«

»Dragi moj gospod, vi ste pred nekaj dnevi vedeli, da je James Vaughan oguljaval Abuja Feyouma za 6000 funtov. Vedeli ste, ker vam je Abu pisal in vam povedal...«

Stric Charles je slepo planil pokonci.

»Nehajte s tem!« je zaklical.

»Neham naj?« je vzdihnil Butler.

»Rekli ste, naj neham?«

»Zaljivo... Nemozno... Nesramno...«

»To vas je dovolj streslo,« je povzel Butler, »da ste ostali doma s prikladnim napadom gripe in groze. Potem se je zgodil umor. Moral ste priti iz luknje in nekaj ukreniti. Bilo vam je v pravi utesti, da ste ščitili druge in pustili, da se je nečak znašel, kakor je vedel in znal.«

Butler se je obviadal in mi mirno nadaljeval. »A vendar, ko je prišlo do preiskunje, se je prav ta nečak potegnil za vas in bi vas bil pripravljen braniti. Kdo ve, zakaj.«

Pam je položila Hughu glavo na ramo. Hugh je bilo tako nerodno, da se sploh ni upal pogledati Monice in bi se bil najraje v zemljo vdrl.

Vendar to še ni bilo vse. Lord Saxemund, ki je bil še bolj zaripel v obraz kot poprej, se je nepričakovano zasul in pokazal na Hughja.

»Ni slab, ta fant!« je reval lord Saxemund. »Res je, da me je premislil kot se nihče v življenju! Zagal me je — ah, pustimo to. Ampak slab ni.«

»Neham naj, pravite!« je zgrmel Butler, ki so ga te besede očitno razbesenile. »Bomo videli, Cisto v kratkem bom razjasnil neko stvar, ki me je skoraj zavedla. Potem pa vam bom povedal, zakaj je lahko Abuja Feyouma ubil edino Jim Vaughan in nihče drug.«

Butler se je sklonil naprej in pritisnil na namizni brenčak.

»Samo en človek je vedel, da je šel Hugh Prentice k meni,« je rekel nekoli mirneje, »vedel je tudi, da sva se skupaj lotila preiskave, vedel je, da sva tudi sicer razumeva, in vedel je, da sva pri meni doma. To je bil James Vaughan. To dejstvo je tako očitno, da preprosto ne razumem, kako sem ga lahko spregledal. Ampak...«

Vrata so se odprla in vsobito je pogledal prestrašen obraz gospodične Wattsove. Hughu pa se je zdelo, da se je za njim hrbtom izmuznil izpred vrat še nekdo, ki ga ni mogel prepoznati.

»Ah, draga moja!« je rekel Butler. »Ali je mogoče v čakalnici Gerald Lake?«

»Da-da, gospod Butler.«

»Ali bi bili, prosim, tako prijazni, da bi ga poslali noter?«

»Laketa je zarenčal lord Saxemund, ali je to...«

»Nič se ne bojte, Božiček. Nič nevarnega ne bo povedal.«

Ko je Gerald Lake vstopil, res ni bil videti prav nič nevaren. Bil je gologlav in dežni plašč je imel zapet do vratu. Medtem ko je bil prejšnji večer videti tako samozavesten in celo prezirljiv, bil zdaj še bolj obotavljiv kakor dopoldne, ko ga je bil Hugh nazadnje videl.

Njegovi kratko pristrženi lasje in ozki obraz so bili vlažni od meglice. Videti je bil celo deset let starejši kot dopoldne. Odkasljaj se je ter stiskal in razkopal roke, ki jih je tiščal globoko v žepih rokavov.

Butler ga je nagovoril s formalno vljudnostjo.

»Gospod Lake,« je rekel, »naj se najprej jaz opravičim. Ko sva se videla v stariarni gospoda Cotterbyja, ste se mi zdeli zamazani, čeprav ste bili le idealistični.«

»Idealističen!« je zašepetal Lake s globokim zaničevanjem do samega sebe.

CESARE PAVESE

PRIJATELJICE

29. nadaljevanje

Stilni mizar, star mož, je začel klepetati kar na odprtem dvorišču, vmes pa si je nezaupljivo otipaval naočnike. Ko je domel, kaj želim od njega, mi je rekel, da je prvi-greh postavljati lepo pohištvo v prodajalno, kajti tam sodobna pohištvena kramra kar zadostja. Rečla sem, da smo o tem že govorili in da bi rada kaj videla.

Kaj hočem videti, me je vprašal, ko pa so vse palače zaprte. Ne mikajo me palače, sem rekla, povsem zadovoljna sem z nečim, kar nakazuje okolje. Če ne želim ničesar videti, me je zavrnil, je na dani, da se na to nič ne razumem, potem pa ne bo nobene škode, če razpostavim po prodajalni navadno pohištvo. Beuccio ga je vprašal, ali bi pokazal ali omo, kar ima trenutno v delu. Stari se je obrnil proti delavnici in zaklical v temo. Tam zadaj se je nekoč zganil.

»Ali imamo kaj?« je zavpil stari. Oni drugi je nekaj zagodel. »Ničesar nimamo,« je rekel stari mojster in si otipal očala. »Kaj hočete, človeka nič več ne mika delati za vse mogoče ljudi.«

Potem se je Beuccio uležel. Zakej je zmerjal, morala sem ga prijeti za roko in ga odpeljati. Stilni mizar se je umaknil v delavnico, ne da bi kaj odgovoril. Skupaj sva šla na Via Po, kjer me je že čakal Febo, da bi izbrala vse potrebno za steno. Beuccio sem rekla, da je prekrasno živeti tako, kakor živi tisti stari mizar, ki ljudem pred nosom zapira vrata in si sam izbira delo.

»Zdi se, da ne dela veliko,« je rekel Beuccio, »politika mu je stopila v glavo.«

Potem sva z Morellem šle na tisto razstavo. Videla sva zares lepe ure na nihala in razne servise. Tole bi bilo uporabno, sem pomislila kdaj pa kdaj, a sem se takoj spet spomnila, da sem pravzaprav prišla zaradi razvedrila in na ljubo Morelliju, ki bi mi rad delal družbo. »Ali ne mislite na to, da bi si kdaj sami opremili hišo?« me je vprašal.

Užival je med tem kristalom in blizu žensk, ki so me skrivaj opazovale. Nekateri je tudi pozdravil. Preudarjala sem, koliko jih je med njimi, ki poznajo Morello, Febo, Mariello in slikarje. Torino je razmeroma majhno mesto.

Morellija sem vprašala, ali kdo iz te smetane misli zares. Kako to mislim, je zanimalo. »Ali kaj počno skrivaj,« sem rekla, ali zlahka jemljejo zakon, ali so v resnici lopovi, kakršni bi radi bili. Dolej sem naletela samo na umazane in zelene, sem dodala.

»Šlo bo tako daleč,« mi je odgovoril, »da bomo mi mlajši od teh mladih ljudi, ki ničesar ne vedo.«

»V mislih imam starejše, kot sva midva. Tiste, ki imajo čas in denar. Ali vsaj uživajo vse to? Če bi mi ne bilo treba delati, bi se ukvarjala s kopico reči. V dosedanem življenju nisem utegnla popustiti tako rekoč še nobeni sil ali želji v tem smislu.«

Cisto resno mi je rekel Morelli, da dobro ve vsaj za eno mojo napako. Obdana sem od dela, nikoli ne mislim na počitnice, je dodal.

»Z vami je slabše kot z industrijalci, ki so hkrati družinski očeti,« mi je rekel. »Ti so bili vsaj tisti bratki moji, ki so napravili sedanji Torino.«

»Nimam družine,« sem rekla, »brkov pa tudi ne.«

Morelli ni odgovoril, pogledal je napolni.

»Eno poznam, ki je mislila zares,« sem nadaljevala. »Tisto Molovo dekle, Rosetto.«

»Mar verjamete?« je podvomil. Potem je bil nenadoma čemeran. »Bil že bilo vredno truda, za družino bi delal dan in noč. Če bi imel hčer, ki bi jo obsedle muhe, bi jo že zdavnaj poslal v samostan... Prej nekdo so si še znali pomagati.«

»Mislim,« sem rekla in se ozrla, »da se dekleta v samostanih zaljubljujejo druga v druga.«

»Da, ampak izza tistih zidov so prihajale vzorne ženske,« mi je segel v besedo, »pristne, prave dame. Te so vsaj znale govoriti.«

»To niti ni bilo posebno škodljivo,« sem nadaljevala svojo misel. »Vsa dekleta so bila zaljubljena v bolj bistro prijatelje. V Torinu pa niti tega ne jemljejo več zares. O ožnostnosti trobljo in govorijo, da se jim stadi.«

»Razpravljajo,« je rekel Morelli.

In kaj sva delala midva? Zares so bili večeri, ko mi je uspelo, da sem šla sama v kino, ali jutro, ko sem bila v gostišču na Via Roma, in me ni nihče poznal in sem kovala načrte in razmišljala, kako opremiti prodajalno, prav zares so bili to edini lepi trenutki v Torinu. Prava napaka, tista hiba, ki je Morelli niti ni omenil, je bilo veselje do samote. Ne ta dekleta, ljudje naše sorte spadajo v samostan.

Mislila sem na Mariello babilco, ki se je pri osemdesetih letih še vedno bavala ob pogledu na ljudi in ki je iz postelje priskrbovala vrhu drugih. Mislila sem na Carlotta, ki ji je uspelo in ki se je potem izgubila sled za njo. Uspehi navsezadnje ne pomeni nič drugega, kakor prenašati določeno družbo in jo jemati v posteljo s seboj, pa čeprav te nič ne mikta. Imeti denar pomeni trošiti ga. Pa zakaj potem petični brezdelnež ne pomeni isčejo družbo in hlepijo po dogodkih?

Ko sem bila deklica, sem zavidala ženskam, kakršne so Momina, Mariella in druge, zavidala sem jim in nisem vedela, kdaj in kaj so v resnici. Zdale so se mi svobodne, občudovane, gospodarice sveta. Če sem zdaj pomislila nazaj, sem vedela, da ne bi menjala z nobeno izmed njih. Njihovo življenje se mi je zdalo pol nesmisel, zlasti še, ker niti zase, niso nikoli delale obračuna. Mar bi mogla drugo? Ali jaz na njihovem mestu ne bi delala prav tako?

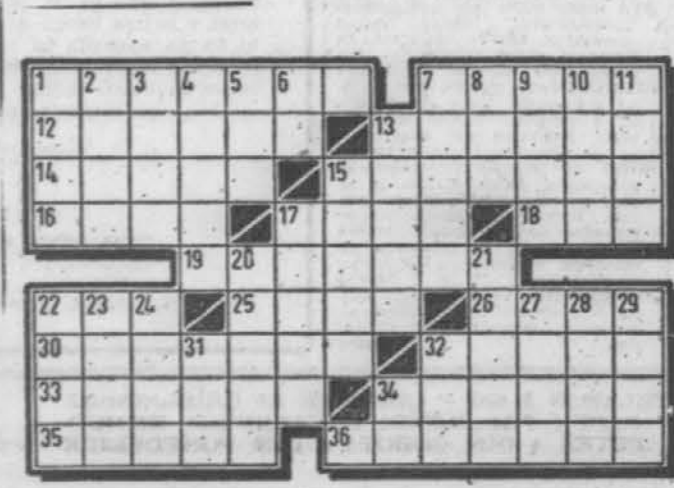
Za dobro voljo

»Njen mož je bil strašno ljubosumen...«

»Zdaj bo seveda spet rekla, da bo kosilo malo kasneje.«

Križanka

VODORAVNO: 1. sladko desertno vino (imenjuje se po mestu na Siciliji), 7. jugoslovanski izumitelj, ki je deloval v ZDA (Nikola), 12. brezobčut, 13. okrašen obroček na prstu, 14. francoski filmski igralec (Maurice), 15. francoski neoromantični pesnik in dramatik, avtor slovitte drame »Cyrano de Bergerac« (Edmond), 16. največja kopenska žival, 17. znameniti francoski naturalistični pisatelj (Emile, »Nana«), 18. kratica italijanske radiotelevizije, 19. mesto in pristanišče na vzhodni obali Sicilije, 20. poteg z nožem, 21. podzemni prostor v hiši 26. popularni ameriški pisatelj romanov z Divjega zapada (Zane), 30. medicinsko ime za trebnih, 32. nedanji naš najboljši nogometni vratar (Vladimir), 33. skupno ime za pike, 34. naj največji pisatelj in dramatik (Franz), 35. stara mura za tekočine v raznih evropskih državah, na Nizozemskem tudi utešna mura (30 kg), 36. mešance, križance, potomce dveh različnih vrst ali pasem.

NAVPIČNO: 1. rdečkast planet, 2. koralni otok, 3. italijanski pevec zabavne glasbe (Teddy), 4. staro kulturno mesto v Toskani, 5. nemški meščanski filozof (George), 6. kratica za »ljudsko tehniko«, 7. del Reke s utrditvami in 13. stolletja, 8. Estienne, 9. filmski filmski igralec (Maurice), 10. ime ameriške filmske igralke Turner, 11. južnoameriško gorovje, ki se imenuje tudi Cordillera, 12. klobučovina, 13. glavno mesto departmaja Seine-Maritime v severni Franciji, 17. vzor, 30. sodobna slovenski skladatelj in muzikolog (Vilko), 21. trgovski potnik povrednik, 22. ime prevajalke in publicistke Šukljeve, 23. tropsko drevo z zelo trdim, temnim lesom, 24.

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je v 78. letu zapustil naš dragi
mož, oče, dedek in brat

JOŽE COTIČ

računovodja v pokoju

Pogreb bo v četrtek, 29. julija 1971, ob 15.45 izpred Antonove
mrtiške vežice na Zalah

Zalujoči:

žena Nada, hči Majda in sin Jože s družinami, sestra Minka, brat
Ivan, nečakinje in nečaki, vnuki in drugo sorodstvo

Ljubljana, 28. julija 1971

Mnogo prezgodaj nas je zapustila draga žena, mamica in teta

PAVLA ŠOŠTARIČ

rojena PREMUŽAK

Od nje se bomo poslovili v četrtek, dne 29. julija 1971, ob 16. uri
izpred Frančiškove vežice na Zalah

Zalujoči:
mož Lovro, sin Jože in drugo sorodstvo

Ljubljana, 28. julija 1971

V neizmerni žalosti sporočava vsem ki ste ga poznali, da naju je
po kratki in hudi bolezni mnogo prezgodaj zapustil ljubljani
mož in ata

FRANCE FORNAZARIČ

kapetan 1. klase v pokoju

Na zadnji poti ga bomo spremili 28. julija 1971, ob 17. uri
na koprskem pokopališču

Zalujoči:
žena Nataša in hčerka Mirjam

Koper, 27. julija 1971

Po težki bolezni je nehalo biti srce plemenitega in ljubljenega našega
nadvse draga moža in očeta

FRANCA ZAJCA

krojača

Na zadnji poti ga bomo spremili v sredo, dne 28. julija 1971, ob 16. uri
izpred hiše žalosti Razdrto 19. na šmarsko pokopališče

Neotolažljivi:

žena Ana, hčerka Jožica z možem Slavkom, Sonjico, Jožico Trošt,
bratje, sestre in drugo sorodstvo

Razdrto, Ljubljana, Chicago, Beograd, Mali vrh,
Spodnja Slivnica, 25. julija 1971

Tragično je preminila naša mamica in sestra

JOŽICA STERMEC

rojena POTREBUJES

Pogreb drage pokojnice bo danes, v sredo, 28. julija 1971, ob 17. uri
na pokopališču v Gabrovki

Zalujoči:

hčerki Jana — Stanka Vidica, bratje Vid, Mirko, Enži Jože
in Lojze z družinami

Trbovlje, Celje, Tihoboj, Moravče, Zagorica, 27. julija 1971

ZAHVALA

Ob smrti moje drage žene in nepozabne mame

FRANČIŠKE VRATANAR

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem
in znancem ki so jo v tako velikem številu pospremili v njen
prerani grob, jo zasuli s cvetjem ter nam izrazili ustno ali pisмено
sožalje. Prisrčna hvala zdravnikom in stremnemu osebju Onkološkega
inštituta, ki je pokojnico lajšalo trpljenje v poslednjih trenutkih nje-
nega življenja. Posebna hvala tudi dežurnemu zdravniku dr. Usu.

Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej!

Družina Vratanar

V GORAH JE NESREČNO IZGUBIL ŽIVLJENJE NAS

JOŽE VESEL

OD DRAGEGA POKOJNIKA SE BOMO POSLOVILI IZ HIŠE
ŽALOSTI V SELCAH, 28. JULIJA 1971, OB 16. URI
NA POKOPALIŠČE V MORAVCAH

ZALUJOČI:

MAMA PAVLA, SESTRI ELA IN PAVLA TER BRATJE IVAN,
FRANCE, TONE IN TINE Z DRUŽINAMI

SELCE PRI MORAVCAH, 25. JULIJA 1971

V rani mladosti se je v gorah smrtno ponesrečil naš sodelavec

JOŽE VESEL

varilni tehnik

Od dobrega tovariša in vestnega sodelavca se bomo poslovili jutri, v
sredo, 28. julija 1971 ob 16 uri izpred hiše žalosti Selce pri Moravčah
št. 3 na pokopališču v Moravčah

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

Kolektiv MLINOSTROJ Domžale

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST,
DA JE UMRIL

FRANJO SVOLJŠAK

DOLGOLETNI ODBORNIK, PODPREDSEDNIK V PREJSNJEM
MANDATNEM OBDOBJU, PREDSEDNIK IN ČLAN POLITIČNO
IZVRŠILNIH ORGANOV SKUPSCINE OBCE SKOFJA LOKA

DOBREGA, VESTNEGA IN POZRTVOVALNEGA SODELAVCA
BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

SKUPSCINA OBCE SKOFJA LOKA

V globoki žalosti sporočamo vsem znancem in prijateljem, da je
tragično preminil član kolektiva SAP — Ljubljana

ROMAN GRIČAR

šofer v poslovalnici Trbovlje

Pogreb pokojnega Romana bo v sredo, 28. julija 1971, ob 16.30 na
pokopališču v Dolu pri Hrastniku

Do pogreba leži v mrtiški vežici na Dolu pri Hrastniku

Vestnega tovariša bomo ohranili v lepem spominu

Kolektiv in sindikalna organizacija SAP — LJUBLJANA

NEPRICAKOVANO NAS JE ZAPUSTIL DOLGOLETNI
DELOVNI TOVARIS

FRANC SVOLJŠAK

VODJA RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

POGREB BO V SREDO, 28. JULIJA 1971, OB 17. URI
IZPRED HIŠE ŽALOSTI KOPALISKA 16 NA POKOPALIŠČE
V SKOPJI LOKI

VESTNEGA IN POZRTVOVALNEGA SODELAVCA BOMO OHRANILI
V TRAJNEM SPOMINU

DELOVNI KOLEKTIV, SAMOUPRAVNI ORGANI
IN DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
GORENJSKE PREDILNICE SKOFJA LOKA

UMRLA JE NASH SODELAVKA

Pavla Šoštaric

SNAZILKA

POGREB BO V ČETRTEK, OB 16. URI NA ZALAH

DOBRO TOVARISICO IN SODELAVKO BOMO
OHRANILI V LEPIM SPOMINU

INSTITUT ZA METALNE KONSTRUKCIJE,
LJUBLJANA, MENGINGERJEVA ULICA 7

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila
draga sestra in teta

Marija Pergar

iz Biagovice

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, dne
29. julija 1971, ob 14.30 iz Marijine vežice
na Zalah v Ljubljani

Zalujoči:
sestra Frančiška, nečaka Zmago z družino
in Boris s družino
Ljubljana, Križ, Domžale, Biagovica, 28. julija 1971

Sporočamo žalostno vest, da nas je mnogo pre-
zgodaj zapustil naš sodelavec

Stanko Mešiček

Pogreb bo v sredo, 28. julija 1971, ob 16. uri na
Dolu pri Hrastniku. Vestnega in dobrega sodelavca
bomo ohranili v najlepšem spominu

Kolektiv, sindikalna organizacija Steklarna Hrastnik

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in
mučni bolezni za vedno zapustila naša mama,
stara mama, hčerka, sestra in teta

Marija Popotnik

roj. GUŽAJ

Pogreb drage pokojnice bo danes, v sredo, 28. julija
1971, ob 16.30 s Zal na zagorsko pokopališče

Zalujoči:

mož z otroki, mama, brat Lojze z družino
ter drugo sorodstvo
Zagorje, 27. julija 1971

ZAHVALA

Ob tragični izgubi ljubelega sina, brata in zaročenca

Darka Jankoviča

gozdarskega tehnika — rez. p. poročnika — pilota

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, najbližjim
prijateljem, sosedom in znancem. Posebno se
zahvaljujemo kolektivu Gozdno gospodarstvo Po-
stojna s vsemi obrati, Trenajni eskadrilji Ljub-
ljana, Klubu letalcev Postojna, pripadnikom JLA
Postojna, občinski zvezi za telesno kulturo — strel-
cem, godbi na pihala, pevcom, vsem političnim in
drugim organizacijam, tovarišem za tepe poslovne
besede ter vsem, ki so ga imeli radi in nam izrekli
sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji
poti v njegov prerani dom.

Vsem iskrenih hvala!

Zalujoča mama, sestra, zaročenka in sorodstvo
Postojna, 23. julija 1971

ZAHVALA

Ob prerani izgubi draga moža in dobrega očeta

Adolfa Vogrina

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili
na zadnji poti posebej še dr. Škodu in prot. Bo-
štancu za poveljnine besede, pevskega zboru
in godbi na pihala za žalostinke dr. Jensterlu za
zdravniško pomoč in sosedom, ki so nam tako
požrtvovalno pomagali v najtežjih trenutkih

Zalujoči:

žena Marija, sin Milan in hčerka Manja s družino

Lesce, 24. julija 1971

Skupne službe

Koper: iz šole na delo

Pozor: ogjenj grozi!

S

Zapis s poti

Mir ob hrupni cesti

Srečanje

Človek je kakor ura

IT

TEDENSKA TRIBUNA

Občanov barometer

Kolesa in denar

Uradnega odgovora nam ni uspelo dobiti, znano pa je, da je urbanizacija požrla že marsikakšno igrišče in da za ureditev novih igrišč pač ni denarja.

LENART V SLOVENSKIH GORICAH

Uspešna kulturna sezona

V lenarski občini so ne dolgo tega z letošnjo kulturo na sezono, ki je bila zelo uspešna. Člani kulturno prostorskih društev so blizu sedemdesetkrat nastopili na raznih prireditvah, največkrat so uprizorili gledališke predstave. Nastope delovnih amaterjev si je ogledalo približno 9 tisoč ljudi.

Sveče ob večerih

Ob večerih si svetimo: sve-
čami, če ne gremo spat s ku-
rami, vode v vodnjaku nam
še bolj vodovoda, dom bi
bilo potrebno vsaj malo ure-
diti, vsaj prebrati. Prebram

znanjaka ob vsaki stvari, ter jo moramo nositi iz potoka celo za kuho, kaj šele za pranje. Prej smo stanovali tu zastonj, zdaj moramo celo stanovanje plačati. Vendar pa ti stari ljudje potrebujejo nekega, ki bi vsaj občasno obiskal dom ter malo poskrbel za razmere v domu in za njegove stanovalce. Potem morda ti ljudje ne bi

V 30. kolu Lota so bile izrežane – prvo žrebanje: 9, 20, 25, 26, 35 in dodata 29; drugo žrebanje: 4, 17, 27, 29, 38 in dodata 16.

BAZENČEK ZA MALČKE — V bližini velikega kopalnega bazena v Velenju imajo tudi otroci svoj kopalni bazenček, ki je po svojih velikostih in globlini kot nalašč za najmlajše. Tudi imajo velenjski malčki svoje razredilo zagotovljeno.

Pozor: ogenj grozi!

V Sežani so razglasili izredno stanje zaradi nevarnosti gozdnih požarov

SEŽANA, 27. julija. — Zavod za goščevanje in meteorologijo Krasa, ki ima sedež v Sežani, je danes dopoldne razglasil izredno stanje zaradi nevarnosti pred nastankom gozdnih požarov. Statistični podatki pričajo, da se iz leta v leto povečuje število gozdnih požarov in sicer v dveh letnih obdobjih. Zgodaj spomladi in pozno poleti. Tako je bilo na področju sežanske občine samo v letosnjem letu več kot 50 gozdnih požarov, ki so povzročili več milijonsko materialno škodo.

Delavci zavoda si zelo prizadevajo čim bolj omejiti nastanek materialne škode, in sicer s tem, da tesno sodelujejo z delavci milice, pripadniki JLA in gasilskimi inšpektorji. Z njihovo pomočjo delujejo tudi preventivno.

Znano je, da je v sežanski občini večina šelmskih prog, kjer je še parna vleka. In prav tu se najpogosteje pojavljajo požari. Požarna inšpekcija v občinah bo v tem času pregledala več lokomotiv kar na progi in ugotovila, ali nepravilnosti pri izvedbi iskalovcev. Vsekar pa bo potrebno ob sobotah in nedeljah nadzirati tudi turiste, ki se radi razbujajo po kraških gozdovih, kjer privlačijo piknike, ko pa odidejo, pustijo nepogazene ognje, kar je pogosto vzrok za požar.

Te dni je na Krasu izredno suho vreme in piha burja.

BOZO MARINAC

Koper: iz šole na delo

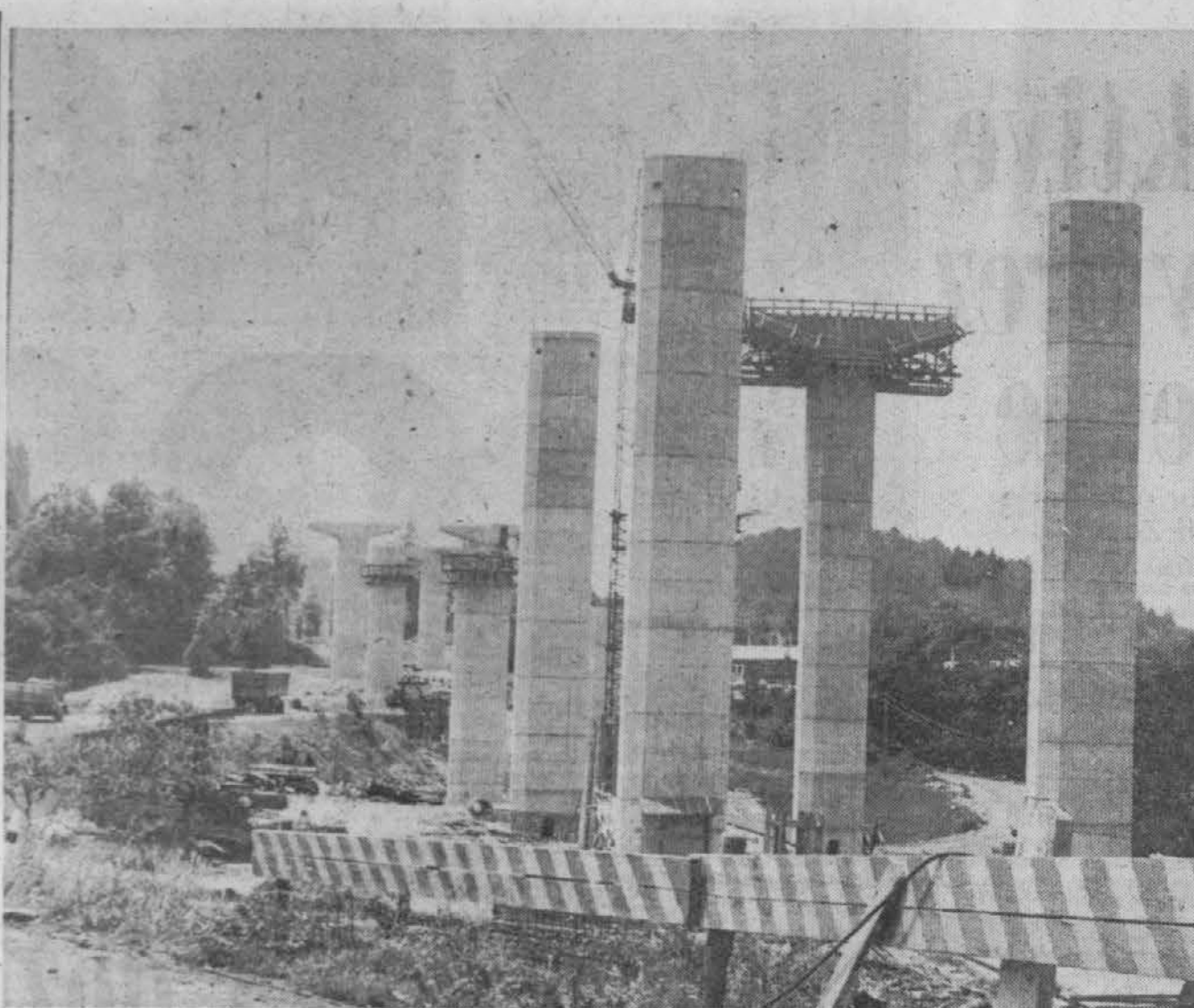
Ob obali je nad 1000 mladincev našlo poletno zaposlitev

Ob uradnem pojmu šolske počitnice se nam iz leta v leto manj kaže v zavesti dokaj neuradna podoba brezskrbnega in lenobnega poletnega dremeža: podatki govorijo, da je v treh obalnih občinah letos našlo zaposlitev nad 1000 srednješolcev in študentov visokih šol.

Samo s posredovanjem Mladinskega biroja iz Koper se je dosegel v postarje, natakcar je, vzgojitelj itd. prelevilo nad 300 mladincev, direktor Marjan Starc pa nam je dejal, da se jih bo do konca letošnje sezone dokopalo do svojega počitniškega zasluska še najmanj enkrat toliko. Največ možnosti za zaposlitev je šolski mladini nudila letošnja prireditev »Primorska razstavlja«, nekaj deset fantov je sklenilo poletje preživeti v prometnih uniformah, z navede dobičkonosnim poslom na bencinskih črpalkah, koprskemu »štrca benzam«, kjer se zaslužek ponavadi meri kar v devizah, pa se lahko pohvali nad 200 dijakov, povetnih deklet. In koliko je takih, ki jih vidimo prenašati velike poštarske torbe, ki nam v portorških restavracijah pomagajo gasiti tejo ali nam prijazno postrežejo z informacijami v hotelskih receptih in turističnih uradnih!

No, temu na rob pa še misli, da v prihodnje ne bi škodilo to reko delovne sile nekoliko bolje usmerjati, za kar bi se poleg Mladinskega biroja iz Koper verjetno moral zavzeti še kdo.

BORIS JEZ

»ROKE KVIŠKU« — Da cesta od Vrhnike proti Postojni zares raste, vidimo po stebrih pri Postojni (na sliki). Ti bodo nosili hitro cesto, za katero vzdihujejo vsi avtomobilisti. Jasnó je, da so stebri dragi. Menda vzame en sam podpornik skoraj 300 tisoč dinarjev.

Foto: A. Podbevšek

Pohod stabilizacije

Skupščina občine Postojna je sprejela stabilizacijski program — Dosledno spremljanje gibanja gospodarstva — Stabilizacija tudi v vseh podjetjih

POSTOJNA, 27. julija. Dopoldne je bila zadnja seja občinske skupščine Postojna pred poletnimi počitnicami. Odborniki obeh zborov so med drugim razpravljali in sprejeli stabilizacijski program postojnske občine, ki ga je pred tem že sprejel svet za gospodarstvo.

Stabilizacijski program občine navaja konkretne sklepe, priporočila in predloge, ki naj bi jih izvajali v prihodnje. Oddelek za gospodarstvo občinske skupščine bo po novem moral spremljati vrsto nalog na področju gospodarstva.

Gospodarske organizacije, ki imajo težave z likvidnostjo in ki poslujejo z nizko rentabilnostjo, bodo morale stalno poročati o svojem poslovanju, oddelek za gospodarstvo pa bo dolžan obveščati skupščino najmanj vsake tri mesece.

Med sklepi je tudi ta, naj proračunske presežke, ki bodo nastali v letošnjem letu, vrnejo gospodarstvu, diferencirano z oproščanjem ali z znižanjem občinske prispevne stopnje od osebnega dohodka.

Oddelek za gospodarstvo in finance občinske skupščine bosta morala tekoče spremljati gibanje proračunskih dohodkov in predlagati potrebne ukrepe.

Občinska skupščina je na današnji seji tudi priporočila samoupravnim organom v delovnih organizacijah, naj vsak zase sproži spremembo poslovanja svoje organizacije ter preverja in usmerja svojo doseganje gospodarsko usmeritev. Še posebej je skupščina opozarjala na socialne posledice dosedanjih inflacijskih gibanj, ki so še toliko večje v tistih podjetjih in občinah, ki intenzivno gospodarijo. Občinska skupščina meni, da je treba čimprej usmeriti samoupravne dogovore o delitvi dohodka, pri tem pa je treba upoštevati nujnost večjega zvišanja osebnih dohodkov delavcem z najnižimi prejemki. Istočasno pa se je treba izogibati uravnilovke ter stimulirati zlasti tiste strokovne kadre, ki jih primanjkuje v občini.

Na današnji seji so odborniki tudi sklenili, da morajo vse delovne organizacije do 1. septembra letos predložiti občinski skupščini svoj stabilizacijski program s konkretnimi ukrepi, da bi zbor delovnih skupnosti ocenil prizadevanja samoupravnih organov glede stabilizacije. Doslej je le manjšo število podjetij pripravilo svoje stabilizacijske programe.

vanja samoupravnih organov glede stabilizacije. Doslej je le manjšo število podjetij pripravilo svoje stabilizacijske programe.

V stabilizacijskem programu postojnske občine tudi ugotavljajo, da gospodarska gibanja v prvih mesecih letošnjega leta kažejo, da naprej nestabilno gospodarjenje in inflacija z vsami negativnimi posledicami. Menijo, da bi nastajajoče probleme morali urejati zlasti tam, kjer ima to težje posledice za socialno politično ravnanje in za celoten razvoj gospodarstva.

A. PIRKOVIC

Brezuspešno štopanje

CELJE, 27. julija. — Danes je bilo na Ljubljanski cesti izredno veliko štoparjev. Skoraj vsi so bili namenjeni na morje. Pravili so, da se grede hladit, ko pa je tu v Celju takšna vročina. Toda mnogi med njimi niso imeli sreče in so prav pošteno okusili vročino. Dva štoparja sta držala palec v zraku celih 8 ur, a ko ni nihče ustavil, sta kupila karti za vlak. Bo pa nazaj — grede boljše, sta se tolažila.

S. S.

Zakaj tako?

Ogroženi potniki

Autobus Avtopromet Gorica, ki pride iz Koper v Novo Gorico ob 21.08, je prišel v nedeljo, 18. t.m. ob 23.30. Zakaj?

Voznik in sprevoznik sta bila ob odhodu iz Koper nujena. To so opazili delničarji milicij, ki so telefonirali milici v Crni kal — in redni autobus so ustavili. Sprevoznik in šofer sta morala vstopiti v avto. Voznik je bil tak, da so jima prepovedali vstop v autobus.

Potniki so morali čakati v Crnem kalu, dokler nista prišla drugi — voznik in sprevoznik iz Nove Gorice. Šele potem so nadaljevali vožnjo.

Kaj je torej z varnostjo potnikov v avto? Ni znano, kdaj je ta autobus, ki naj bi odpeljal iz Nove Gorice ob 9.30, prišel v Tolmin niti, koliko časa so potniki zamudili s čakanjem?

S. SKOCIR

Mimogrede

Rebus

USKA I. PO... ali E. PO. TUR. DI PO. TO; da, to naj bi bil rebus, za katerega bi marsikateri uganilski črtopis, ali pa rešil, ponudil primerno nagrado — seveda, če bi ga pravilno rešili. Poizkusite, morda vam bo uspelo. No, pa si preberite vrsteve. To je napis na puščici, ki kaže, kam morate, če hočete priti do vrat Luške zapovedne (po italijansko: Esportura di porto) na Trgu JLA št 1 v Izoli. Vsekakor primeren napis, oziroma rebus, za mesto, v katerem se razvija jahtni turizem.

D. G.

Vročina v Kopru

Včeraj se je živo srebro na termometru koprskih meteoroloških postaje dvignilo na 31,2 stopinje Celzija. To je najvišja temperatura zraka; ki so jo namerili letos. Temperatura morja pa je bila nekaj nad 23 stopinj.

D.

STRUNJAN

Konec mladinskega tabora

Jutri se bo tukaj končal mladinski raziskovalni tabor v okviru gibanja »Znanost mladini«. Udeleženci tabora bodo pripravili poslovnih večer, na katerega bodo povabili tudi predsednika piranske občinske skupščine Jolanda Kos. Mladi so bili v Strunjanu od 18. julija.

D. G.

Franc Fornazarič

Po kratkotrajni in neozdraviteljni bolezni je sinoči umrl Franc Fornazarič iz Koper, upokojenec kapetan preveza razreda jugoslovanske ljudske armade.

Rodil se je pred šestindesetimi leti v Lokarici pri Ajdovščini. V narodnoosvobodilno vojsko se je vključil ob splošni ljudski etaji primorskega ljudstva, 9. septembra 1943, sodeloval je v borbah na goriški fronti in bil kot prostovoljec sprejet v GorisKO brigado. Nato je bil v raznih partizanskih enotah na Tolminskem, med ostalimi tudi v Rezijskem bataljonu.

Po vojni je ostal aktiven ofir v jugoslovanski ljudski armadi in je delal v odredu za Slovensko Primorje, Trst in Istro ter v drugih enotah JLA. Po upokojitvi, leta 1964, je prišel v Koper in se vključil v društveno-politično življenje: bil je tajnik komisije za rezervne oficirje in podoficirje pri občinskem odboru zveze združenih borcev ter strokovni sodelavec pri obalnem odboru zveze rezervnih vojniš starejših.

Prav tako je bil prizadeven član moškega pevskega zbora Koper. Pogreb bo danes, v sredo, ob 17. uri na koprskem pokopališču.

A. K.

Od vasi do vasi na Notranjskem

Prave in rejene postrvi

CERKNISKO JEZERO, julija. — »Pritisni, fantiček, pritisni — pa ja ne boš delal sramote Ljubljancem,« me je spodbujal Tone, ko sem se upiral v vesla in odrival tiste pol galeje po še zmeraj prostranem jezeru. France in dohtar sta neumorno razmetavala laks naokrog ter ga navijala nazaj na kolesčka. Vam povem, takšen ribolov kot pravi perpetuum mobile... Ni ne konca ne kraja, čeprav zlepa ne vidiš žive ribe. In pravi ribiški poznavali vam potem zatrjujejo v brki, da je prav v tem vasi slast ribolova. Koliko bolj preprosto, pa še ceneje povrhu je, če se človek preprosto napoti v ribarnico.

No, in tako sem vztrajno veslal z vetrom in proti vetru, kjer so se menda prevrle nevidne metrske črte, onadva na pramcu pa sta navijala laks kot za stavo. Sport. da se reče, pa še zdrav povrh, kakor zatrjujejo. Tone mi je s prepričljivo besedo vival moči v misli, sem in tja sva se pa na skrivaj malo pokrepčala z močno skajco alinosa, po angleško učitelja imenovano.

Rabel vetrič je razčesal jezersko gladino med travaj in gosto jezersko travo s močnimi mesnatimi listi ki komajda pogledujejo iz vode. Tako smo v potu mojega obra-

za in zmoglo ene same človeške moči zlagoma pluli med polji trave in trstike ter iskali čisto gladino, po kateri se sprehajajo boja gromozansko velike črte in ščuki, kadar ni premočnega vetra, ko je sonce dovolj nizko. kadar je pri veslih pravi človek... V eter, sonce in jaz menda nismo najbolj vzpodbudno vplivali na vse zahteve ribiške strategije, zato me je končno (hvala bogu) zamenjal prvi cerkniski turist Tone. Potem je bilo, kot bi odrezal, vse v najlepšem redu. V eter je skoraj ponehal, sonce se je nagnilo dovolj globoko, čoln jo je začel rezati po vodi z ravno prav-

sem razmišljal, ko se je čoln na lepem zamajal. France je visoko dvignil palico, laks se je napel kot struna, voda nedeled vstran pa je zavrela... SČUKA, DOLGA POLDRUG... »Lep kos je, pogled knesek kos,« je zakrčal s pridusenim glasom in se široko ustopil, da ga sverina ne bi potegnila v vodo. Tone je ročno pustil vesla in pograbil vsake (mrežasto vrečo). Družino s Francetom sta planila nad ribjo zverino, čoln se je nevarno nagnil, in jo srečno vrgla na »pafubox... Bila je, bila je ščuka, da vam rečem. Takoj nato se je vnel preprič, kdo jo je pravzaprav ujel. Končno smo ugotovili, da smo jo ulovili mi, da je več kot morda, kakor kakih dobrih 57 centimetrov, da ima — morda tudi kakšen meter več...

Potem sem spet sam s podvojeno voljo pograbil vesla in poganjale galeje sem in tja

med nepokošeno trstiko in ločje natančno po navodilih kapitana Toneta in loveče posadke, vendar brez »lovnega« uspeha. Dobro, prišli sta še dve ali tri ščuke, dolge komaj dobrega pol metra, pa smo jih brez oklevanja vrgli nazaj.

V cerkniskem hotelu Jezero, kjer pivo hladijo še na stari, grajski način — v kleti, so nam zvečer tisto ščuko odrič, očistili in očvrli na zares najboljši način. Natančno je za mizo sedelo kakor dvanaest profesorjev in dohtarji takih in drugačnih ved so bili v veliki večini (mednarodni mladinski raziskovalni tabor), sem malo zaradi zadrege, še bolj pa spričo predolgga pričakovanja globlje pogledal v merlot. Kljub temu ali pa ravno zaradi tega smo se vsi od prvega do dvanaestega do sile najedli odlično pečene, čeprav edine ščuke, ki se je tistega dne žrtvovala v znatne namene...

Če bi bil ulov kdaj slučajno kaj večji, bi v hotelu Jezero še kako prisel kakšen hladilnik (morda kar Gorenje), ki bi ga ob prostem času lahko uporabili tudi za pivo in podobne naravno ohlajene pijače... Zaradi ene same ščuke pa toliko nepotrebnega posiljal

Kaj pa postrvi? Naslednjega dne sem imel to srečo ali pa smolo, da sem srečal Momo, domačega Črnogorca, fanta in pol. Z družbo sem prisledel v njegovo cestno ladjo in že smo odbrzeli nad postrvi, kakor je obljubil. Skozil Begunje, ravno v nasporčno smer kot je jezero, se je črnil popolnoma svež asfalt. Šele daleč za Begunja mi smo se spet zapirali na makadam tja proti Čajnarjem.

Za starim na tritričet razpadlim milonem pod vseh Čajnarjev sta oče Djujo in sin Moma lani izkopal in zabetonirala tri dolge bazene, v katere priteka potok Cerknščica. V prvem ribica pri ribici, v drugem riba pri ribi, v tretjem riba, riba, riba — same prave postrvi amerikanke, rojene in rejene za na roštilj in v ponev. Skupaj okroglih osem tisoč kosov. Bazeni so krog in krog obdani z bodečo žico, ki je pod visoko napetostjo in varstvom divjeja psa voljeja ka.

Zadržano sem se čudil in na vsa usta uvalil bogat ribji pašnik ter previdno pripomnil, da bi tri manjše postrvi ce kupil, ker jih moj oče tako strašansko rad je, če se ne bi bal, da bodo spričo strahotne vročine tja do Ljubljane prišle proč, Toda Mo-

Prazna širjava

Se lahko pripeljemo iz Koper v Piran z ladjo? Ne, čeprav je na morju dovolj prostora, cesta pa je zamašena

Veliko pišemo in govorimo o hitrem razvoju koprškega pristanišča. Letos bodo pretovorili nad dva milijona ton tovarov, pristajajo vedno večje ladje, Koper pa postaja zaradi luke in pomorskega prometa svetovno znan. Prav zato se marsikomu zdi smešno, če malo bolj pomisli, pa neverjetno, da iz Koper v Piran ne more priti z ladjo, ampak samo z avtobusom.

To je problem, ki z naraščajočim prometom na obalni cesti, postaja iz dneva v dan bolj zanimiv in aktualen. Z avtomobilom ali z avtobusom v današnjem prometu potrebujete do Izole večkrat tudi po pol ure (zgodi se tudi, da se iz Koper v Izolo vozite celo uro), kar nikakor ni prijetno, ali pa zanimivo. Po morju bi bila vožnja hitrejša prijetnejša in ne nazadnje tudi bolj varna.

Tako pridemo do vprašanja: Zakaj je morja široka cesta takorekoč prazna? V Koper namreč pripeljeta le dve potniški ladji dnevno. Obe sta italijanski in vozita na progi Trst — Koper — Trst ter na progi med Trstom in Puljem. Zanimivo je to, da ladja, ki pripelje iz Trsta in pluje naprej ob Istrski obali naših potnikov na jermije na krov. Torej kako priti iz Koper v Piran z ladjo?

To vprašanje so hoteli pri nas večkrat urediti in prvi poizkus je bil, ko je svetnik

CELJE

Izumrlo Celje

CELJE, 27. julija. — Celjske ulice so v teh pasje vročih dneh skoraj popolnoma prazne. Le ob drugi uri, ko gredo ljudje iz službe, je promet malo gostejši. Danes, ko je bilo izredno vroče, pa je bilo mesto kot »zumrlo«. Nekaj srečnejšev je hitelo na morje, drugi pa so se hladili ob Savinji in na bazenu.

S. S.

DRAVOGRAD

Program dela mladih

Mladinci v dravogradski občini so sprejeli program dela za drugo polletje. Septembra bodo organizirali mladinsko olimpiado, v katerih delovnih organizacijah bodo ustanovili mladinske aktivne, pripravljajo pa tudi izlet na Bjelice in konferenco na prostem. V okviru bodo pripravili plesni tečaj, novembra pa bo v Dravogradu tudi revija mladinskih dramskih skupin. Mladinci bodo sodelovali tudi pri vseh proslavah.

PODVELKA

Letos 350 stavb

Pri tovarni montažnih stavb Marleg v Podvelki bodo letos izdelali 350 stanovanjskih objektov, proizvodnja pa bodo povečali za 9 odstotkov. V tovarni bodo razširili proizvodno halo, rekonstruirali nekatere dotrajane objekte, kupili nove obdelovalne stroje in izboljšali notranji transport. Za posilili bodo tudi več novih delavcev.

P.

Reško podjetje Jadrolinija je dolgo vzdrževalo progo med Koperom in Trstom, dvakrat tedensko, pa je ladja vozila tudi iz Koper v Split. Brez pojasnila so te proge ukinili, letos pa prodali še zadnjo do jugoslovanskih ladij — Aleksa Santic, ki so vozile v Koper. Ze leta 1957. je vozila ladja iz Koper na Reko, pa čeprav je bila večkrat prazna ker Istra se ni poznala turizma; danes pa o potniškem prometu po morju, ob slovenski obali, ni duha ne sluha.

Leta 1968 so se po Kopru širile govorice, da bo podjetje »Jadransko« kupilo enega ali več hidrobusov, ki bi vozili ob naši obali. V tem je bilo tudi nekaj resnice, vendar Jadran-ekspres ni organiziral ničesar. Zopet je ostalo le pri besedah, četudi ni bilo razloga za to, saj bi Jadran-ekspres z uvedbo hidrobusov ustvaril sebi dobiček, mnogim potnikom — zlasti domačinom in preobremenjenim cesti pa samo uslug. Morda takoj v začetku res ne bi bilo uspeha, toda danes hidrobus je postala nujna in nekdo bo moral nekaj ukreniti, da se ob slovenski obali zopet vpletje potniški potniški promet, kot je bilo to že pred vojno, ko sta dve koprski podjetji potnike prevažali s šestimi (!) ladjami.

DUSAN GRCA

KOČEVJE

Iščejo pračloveka

V Zeljah pri Kočevju iščejo ostanke pračloveka. Dosledanje ugotovitve so pokazale, da so približno 20.000 let pred našim štejem živeli tukaj praljudje. Izkopavanja finacijske slovenske akademije znanosti in umetnosti, vodi pa jih doktor Mitja Brodar. Doslej so našli več orodij praljudi, nekaj zob in kosti jelenov ter ostanke oglja. Izkopavanja so začeli 14. julija, za letos pa bodo delo končali 3. avgusta.

J. P.

POSTOJNA

Stabilizacijski program občine sprejet

POSTOJNA, 27. julija. — Občinska skupščina Postojna je danes razpravljala in sprejela stabilizacijski program. Ko so odborniki razpravljali o predloženem programu, so sklenili, da bodo republikanski skupščini predlagali, naj zaradi omejitve socialnih razlik sprejme po hitrem postopku novelirani zakon o otroškem dodatku, predpise s področja davčnega sistema (davčna služba naj se vodi in usmerja vertikalno), zakon o dedovanju ter ustrezne predpise glede graditve stanovanj ter financiranje in regresiranje stanoarj. Občinska skupščina v Postojni je danes tudi ponovno predlagala, da pristojni organi v republiki prevezajo družbeno nadzorstvo nad cenami osnovnih živil in da se čimprej odpravi stanje, ki je priselilo do monopolnega dogovarjanja pri določanju cen.

A. PIRKOVIC

ZVEDELI SMO

Črni vrh nad Idrijo NAJSTAREJŠA OBČAN-KA. — Čeprav je Marija Pirč stara že 88 let, je še kar pri dobrem zdravju. Minulo nedeljo 25. julija je prišla v pet kilometrov oddaljen Koševnik na obisk k znancem. Na vprašanje, kako, da je dočkala tako visoko starost je odgovorila: »Vse življenje sem rdo delala, jem samo domačo hrano, rada popijem kozarec dobrega vina, ne razburim se za vsako malenkost, precej hodim, rada se poveselim. Tudi zdaj bi se zaplesala, če bi zagodil po starem.«

F. H.

PREKRSEK V TUJINI — KAZEN DOMA

Tuji na naših cestah RUMEN, ZELEN IN RDEČ OBRAZEC Kako je izločkovana odgovornost v kranjski »Savici«

KOD — KAJ JE TO? Tehtna beseda o kalkulativnih osebnih dohodkih ZA ZELENO DOBO KULTURA KISIKA Koliko vikendov premore Slovenija

PRAVI IN FILMSKI NEKDANJI PARTIZANI TER DRUGI STAJERCI S snemanja »Poslednje postaje« na Klopnem vrhu

SAHOVSKA OFENZIVA ROBERTA FISCHERJA? Kdo bo ustavil »čudežnega dečka«

Mala anketa

Zdravje na situ

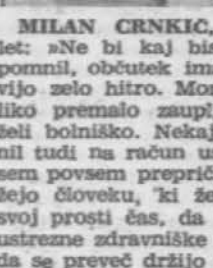
Povprašali smo šest ljudi iz ribniške občine, kaj menijo o zdravstveni službi

V sodobnem času, ko gre napredek naprej s hitrimi koraki, si ne moremo predstavljati popolnega zadovoljstva brez dobro in skrbno organizirane zdravstvene službe. V nekaterih občinah je zdravstvena služba že dosegla zavirljivo raven, ko drugje spet caplja precej za drugim razvojem. Mnenje o zdravstveni službi v ribniški občini bomo zvedeli iz izjav šestih občanov.

MARIAN GRIL, delavec, star 55 let: »O naši zdravstveni službi ne bi mogel reči kaj posebnega pohvalnega. Menim, da je čakanja preveč, v primeru nesreče pa je ponesrečenec precej odvisen od sroče. Dežurni zdravnik je sicer v pripravljenosti, vendar če gre na teren, nastopijo težave, ker ga nima kdo nadomestiti. Trije zdravstveni delavci so verjetno premalo.«

MARIJA RUPERCIC, delavka, 48 let: »Bila sem zelo bolna, imela sem skrbno pomoč s strani zdravstvene službe. Prepričana sem, da se zdravstveni delavci trudijo po svojih močeh. Ne vem, zakaj ne bi imeli v Ribnici tudi kakšnega specialista, za vsako malenkost je treba iti v Ljubljano. Tudi o zobozdravstvenih uslugah imam najboljšo mnenje.«

MILAN CRNKIC, delavec, 39 let: »Ne bi kaj bistvenega pripomnil, občutek imam, da zdravijo zelo hitro. Morda so nekoliko premalo zaupljivi, ko kdo želi bolniško. Nekaj bi pripomnil tudi na račun uslužnosti: nisem povsem prepričan, da ustrežajo človeku, ki želi izkoristiti svoj prosti čas, da bi prišel do ustrezne zdravniške usluge. Morda se preveč držijo uradnih ur.«

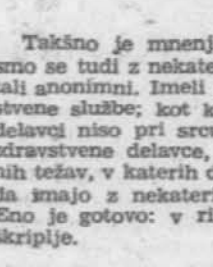
VERA LEVSTEK, natakarica, 18 let: »Prišli ste ob pravem času. V nedeljo je moja znanica prišla k nam, pa v vsej Ribnici nisem mogla najti zdravnika. Kaj nam je preostalo drugega, da smo jo odpeljali v Ljubljano. Ne vem, če se večkrat kaj takega zgodi, vendar meče to na našo zdravstveno službo precej slabo luč. Kdo bi odgovarjal, če bi mati tih otrok v 20. stoletju zaradi kačjega pika v civiliziranem svetu umrla?«

FRANC BREGAR, uslužbenec, 58 let: »Nimam se kaj priložiti. Zdravstvene osebe je meni in mojim bilo vedno na voljo. Tudi lekarniška in zobozdravstvena služba sta v redu. Ogrevani se, da bi imeli ribniški zdravstveni dom vsaj nekaj postelj, da bi lahko nudili pomoč v nujnih primerih. Ne vem, kaj gre vse v Ljubljano?«

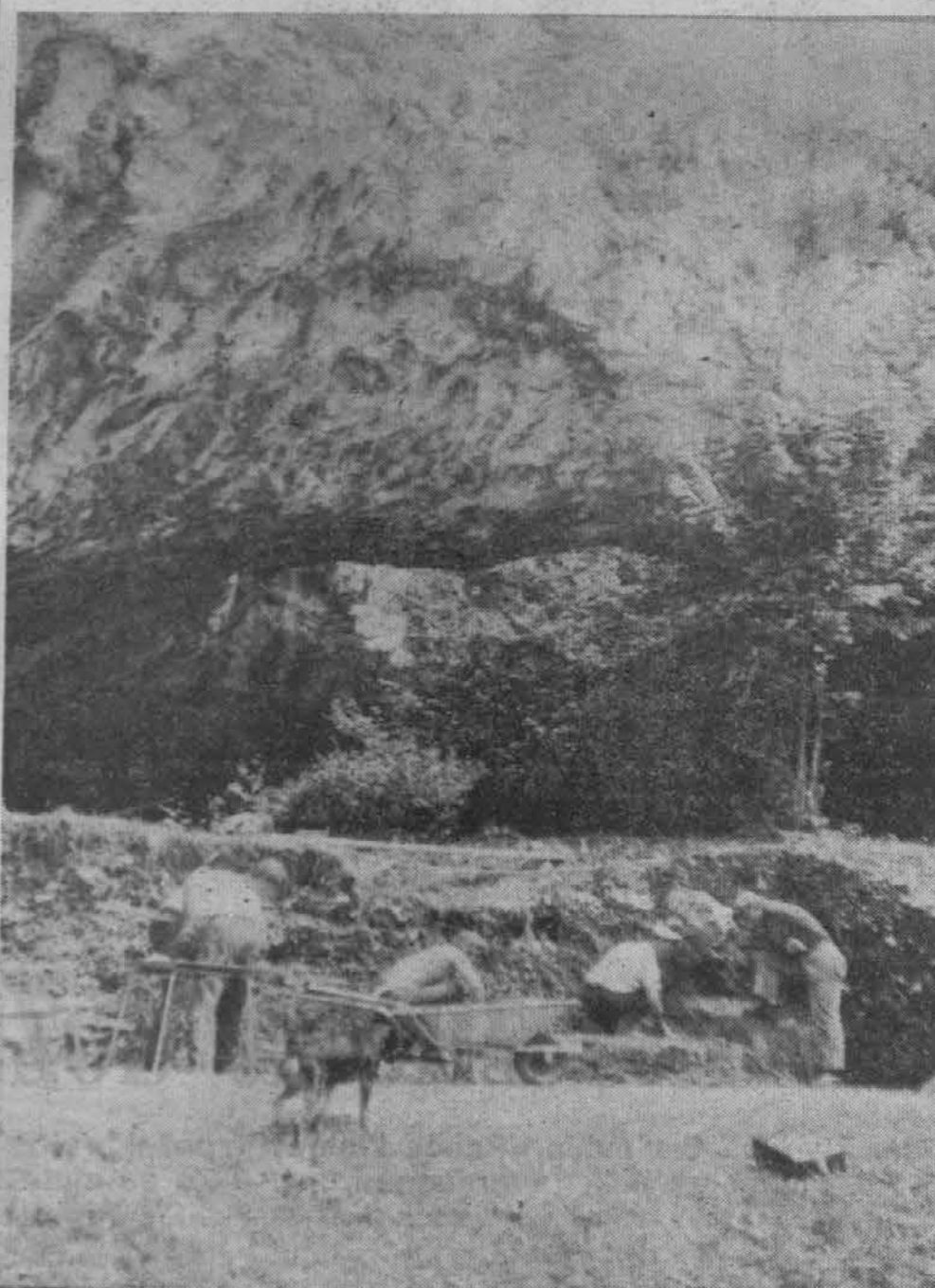

DARINKA ORAZEM, učiteljica, 39 let: »Zdravstveni delavci so vedno pripravljeni pomagati, naj gre za mojo družino ali solške otroke. Precej pripombam, da bi imeli ribniški zdravstveni dom vsaj nekaj postelj, da bi lahko nudili pomoč v nujnih primerih. Ne vem, kaj gre vse v Ljubljano?«

Takšno je mnenje šestih anketirancev. Pogovarjali smo se tudi z nekaterimi drugimi občani, ki so raje ostali anonimni. Imeli so precej pripomb na račun zdravstvene službe; kot kaže, jim tudi nekateri zdravstveni delavci niso pri srcu. Če pa bi povprašali za mnenje zdravstvenih delavcev, bi gotovo našli vrsto objektivnih težav, v katerih delajo. Verjetno bi tudi kdo potopil, da imajo z nekaterimi imenitnimi bolniki težave. Eno je gotovo: v ribniški zdravstveni službi nekaj je škriplje.

S. DOKL

IŠČEJO PRAČLOVEKA

V Zeljnah pri Kočevju iščejo ostanke pračloveka. Dosedanje ugotovitve so pokazale, da so okoli 20.000 let pred našim štetjem živeli tukaj praljudje. Izkopavanja financira Slovenska akademija znanosti in umetnosti, vodi pa jih dr. Mitja Brodar. Doslej so našli več orodij praljudi, nekaj zob in kosti jele- nov ter ostanke ogija. Izkopavanja so začeli 14. julija, končali pa bodo za letos 3. avgusta.

Foto: J. Primo

Poleti brez krize

Pred otvoritvijo »Salona likovnih samorastnikov iz Jugoslavije« — razstava in tabor naivnih ustvarjalcev

»Do kod smo danes prišli z naivnim slikarstvom, kako se je razmahnilo, kaj vse nam je prineslo in vzelo, vse to je že precej znano. Naše ljudstvo je takrat (1931) začelo slikati. Naivcev in amaterjev je bilo kot gob po dežju. Nič tako slabega ni bilo v tem, ambient in podnebje sta pomembna faktorja, kjer je pa veliko šab, se bo našel tudi kak Caruso! Teh Carusov pa je že bilo in jiti bo še!«

S temi besedami je med drugim pozdravil prof. Krsto Hegeduš veliko razstavo »Svet naivnih junija 1969 v Trebnjem, ko je zagrebški novinar Gerhard Ledić iz svoje zbirke razstavil dela znanih in neznanih slikarjev

in kiparjev hlebinske šole od njenega začetka (8. 9. 1931) do danes. Temelje hlebinski slikarski šoli, v kateri so začeli slikati kmetje v svojem svobodnem ustvarjanju na steklo, je položil slikar Hegeduš; kot Podravec in Hlebinčan je vse otroštvo preživel na kmetih, kmetom pa je dal tudi svoje znanje, estetsko izobrazbo in svoje srce.

V zadnjih dveh letih se je Trebnje s svojim Taborom slovenskih likovnih samorastnikov krepko uveljavilo v organiziranju, ustvarjanju in zbiranju likovno ožje neizoliranih slikarjev in kiparjev. Med zborom amaterjev in medijev slikarjev je trebnjski tabor znal služiti tisto, ki so prešli magično mejo amaterizma ter postajali ali pa so se slikarji in kiparji umetniki. Nedavno tega je umetniški svet tabora z najstrožjo selekcijo izmed 264 poslanih del številnih jugoslovanskih naivnih slikarjev in kiparjev izbral 75 del 43 avtorjev, ki bodo v soboto, 7. avgusta zvečer, predstavili svoja dela na letošnjem »Salonu likovnih samorastnikov Jugoslavije«. V obeh avliah trebnjske šole bomo tokrat videli širok izbor naivnih umetnikov kot ga je dala razstava poleti 1969; sodelovali bodo tudi slikarji in kiparji izven hlebinske šole, kar daje razstavi še poseben mik in širino.

Štiri dni po otvoritvi razstave se bo v Trebnjem začel zdaj že tradicionalni delovni tabor naivnih ustvarjalcev: 21 kiparjev in slikarjev bo sodelovalo v tej manifestaciji naše in tuje samorastle likovne tvornosti. Umetniški svet je bil sila strog tudi pri njihovi izbiri; vse kaže, da so zdaj slikarji in kiparji amaterji zares prisiljeni ali iskati oz. ustanoviti svojo organizacijo, ali pa vztrajati sami, vsak zase pri svojem ljubitelstvu. Meja med amaterizmom in pravim naivnim likovnim ustvarjanjem je pogostje zdaj mnogo ostrije kot doslej. Le tako bo Trebnje zares lahko središče, ki se ne boji spoplate naivnega slikarstva, v katerem pa se vendarle dosledno ločuje do bro in slabo slikarstvo kot kiparstvo likovno neizoliranih ustvarjalcev.

BORIS JEZ

Kdor zaspi, zaostane

Rezultati polletnega poslovanja pričajo, da turistična dejavnost v novomeške občini precej nazaduje — Izjema: nov odprti bazen v Šmarjeških Toplicah

Turistični in gostinski delavci v novomeški občini imajo pred seboj rezultate poslovanja prvih šestih mesecev letošnjega leta. Čeprav drugod ugotavljajo, da prenočitve domačih in tujih gostov naraščajo, je v novomeški občini morda za spoznanje slabše, kot je bilo lani. Verjetno bo povsem točna ugotovitev enega izmed vidnih novomeških turističnih delavcev, ko je izjavil, da je dolenski turisti- zem ostal na ravni izpred petih let, tačas ko so drugi precej napredovali. Ne moremo zanikati prizadevanj posameznih gostinskih delovnih organizacij, da bi sledile utrupu turističnega vala, vendar so preslabotne, da bi kaj več pomenile v širšem obsegu.

Premalo zanimivega

V vseh večjih gostinskih organizacijah, razen v zdravilišču v Šmarjeških Toplicah in v hotelu na Otočcu, je opaziti padeč obiska tujih gostov. Vzroke najdemo v premajhnih možnostih, da bi goste zadržali. Vode, zraka in sonca ima gost že v dveh dneh dovolj. Kaj drugega pa mu ne znamo in tudi ne moremo nuditi. Morda bo, ko bo dokončan gostinsko-turistični objekt na Otočcu (plavalni bazen, kegljišče in podobno), za spoznanje bolje.

Se najbolj se z letošnjim obiskom pohvalijo v Šmarjeških Toplicah, kjer je bilo precej več turistov kot lani v enakem času. V prvih šestih mesecih je bilo za 27 odstotkov več gostov. Povečalo se je predvsem število tujcev, v glavnem gre za goste iz Zahodne Nemčije in Avstrije. Pred mesecem so začeli graditi ve-

lik odprt bazen, ki bo precej pripomogel, da bo obisk prehodnih gostov v tem idiličnem zdraviliškem kraju še večji.

Lovorike so že suhe

V zdravilišču Dolenjske Toplice zlasti pogrešajo tuje goste, z obiskom domačih pa so zadovoljni. Vzroke in iskanje novih izvirov termalne vode v zadnjem mesecu je tudi vplivalo na manjši obisk. Gostje, ki pridejo v to zdravilišče, si želijo miru in počitka.

V obeh novomeških hotelih, v Metropolu in Kandiji, je slika naslednja: v Metropolu imajo več prenočitev domačih gostov, v Kandiji pa so sredi prenovitvenih del, zato je gostišče zaprto. Na voljo imajo samo sobe, kjer so v glavnem nastanjeni stalni gostje.

Zadnje julijske dni je precejšen turistični naval tudi na Dolenjskem. Vendar tudi turistično pomembnejša julij in

avgust verjetno ne bosta bistveno spremenila slike, ki ni

kaj razveseljiva. Najbolje bi bilo, da dolenski turistični delavci čimprej staknejo glave in polsčajo rešitve, da Dolenjski spet dajo tisto veljavo v turističnem svetu, ki jo je imela takoj po otvoritvi avtomobilske ceste. Spati na loricah in se zadovoljiti z doseženim, lahko povzroči nepopravljivo škodo.

S. DOKL

Dolenjska je preplavljena

Številni Zagrebčani praznovali svoj dan vstaje ob Krki in v dolenskih zdraviliščih

NOVO MESTO, 27. julija. Ze v nedeljo, 25. julija, so na Dolenjskem v večjih zdraviliških krajih in ob obeh rekah, Krki in Kolpi, zabeležili turistični delavci letošnji najplodnejši dan.

Največji naval je bil v zdraviliščih, saj v Dolenjskih in ravno tako v Šmarjeških Toplicah, čeprav so začeli tam graditi nov zunanji bazen, skoraj ni bilo mogoče dobiti mesta za počitek.

Gneča je bila tudi v Čateških Toplicah, saj so v bazenih našli kar 4500 kopalcev, avtomobilov pa skoraj 2000. Tudi na Otočcu so bili zadovoljni, na otoškem travniku, na desnem bregu Krke, je bilo okoli 200 kopalcev v glavnem gostov iz Zagreba in Ljubljane, domačinov pa je bilo bolj malo.

Tudi na današnji dan je na dolenskih cestah ter v zdraviliščih ter ob Krki čutili precejšnjo turistično živahnost. Res je, da je v tem času največ tujih turistov, ki so zasedli vse proste sobe in dobro napolnili avtomobilsko kampaing v Novem mestu in na Otočcu, vendar je na vsakem koraku moč opaziti avtomobilsko registrsko tablico ZG. Na Hrvaškem namreč danes praznujejo dan vstaje, zato se je veliko Zagrebčanov podalo na enodnevni izlet na Dolenjsko. Pogovarjali smo se z nekaterimi gosti iz Zagreba. Povedali so, da se je Zagreb začel že jutraj prazniti, saj je ugodna vremenska napoved vedno privabila k vodi, kjer so si poiskali hladnja za razbujena telesa.

Ravno na današnji dan se je živo srebro dvignilo na 30 stopinj Celzija, tako da so tisti, ki so dan preživel ob vodi, naredili najbolj prav. Goste v Šmarjeških Toplicah ni motila gradbena dejavnost. Poiskali so si prijetne prostoročke, ki jih je v tem zdravilišču veliko na voljo. Večina gostov je bila pri zunanjih bazenih, tisti, ki se bojijo sonca, pa so se lahko skrili v senco, ki jo dajejo tamkajšnji lepi in mirni gozdovi.

S. DOKL

oglašujte
v
DELU

Pozor: ogenj grozi!

V Sežani so razglasili izredno stanje zaradi nevarnosti gozdnih požarov

SEŽANA, 27. julija. — Zavod za pogodovanje in melioracijo Krasa, ki ima sedež v Sežani, je danes popoldne razglasil izredno stanje zaradi nevarnosti pred nastankom gozdnih požarov. Statistični podatki pričajo, da se iz leta v leto povečuje število gozdnih požarov in sicer v dveh letnih obdobjih. Zgodaj spomladi in pozno poleti. Tako je bilo na področju sežanske občine samo v letošnjem letu več kot 50 gozdnih požarov, ki so povzročili več milijonsko materialno škodo. Delavci zavoda si zelo prizadevajo čimbolj omejiti naraščanje materialne škode, in sicer s tem, da tesno sodelujejo z delavci milice, pripadniki JLA in gasilskimi inspektorji. Z njihovo pomočjo delujejo tudi preventivno.

Znano je, da je v sežanski občini večina železniških prog, kjer je še parna vleka. In prav tu se najpogostejše pojavljajo požari. Požarna inspekcija v občinah bo v tem času pregledala več lokomotiv kar na progi in ugotovila nepravilnosti pri izvedbi iskrolovcev. Vsekakor pa bo potrebno ob sobotah in nedeljah nadzirati tudi turiste, ki se radi razbohotijo po kraških gozdovih, kjer prireajo piknike, ko pa odidejo, pustijo nepogašene ognje, kar je pogosto vzrok za požar.

Te dni je na Krasu izredno suho vreme in plah burja.

BOZO MARINAC

UGODNOST ZA NAROČNIKE DELAI

DELO NEZGODNO ZAVARUJE
VSE SVOJE NAROČNIKE
PRI ZAVAROVALNICI SAVA

NE ODLASAJTE IN ČIMPREJ NAROČITE DELO

S

PREKRSEK V TUJINI — KAZEN DOMA

Tujci na naših cestah

RUMEN, ZELEN IN RDEČ OBRAZEC

Kako je izoblikovana odgovornost v kranjski »Savi«

KOD — KAJ JE TO? Tehtna beseda o kalku-

lativnih osebnih dohodkih

ZA ZELEZNO DOBO KULTURA KISIKA,

Kolikoli vikendov premore Slovenija

PRAVI IN FILMSKI NEKDANJI PARTIZANI,

TER DRUGI STAJERCI

S snemanja »Poslednje postaje« na Klopem

vrhu

SAHOVSKA OFENZIVA ROBERTA

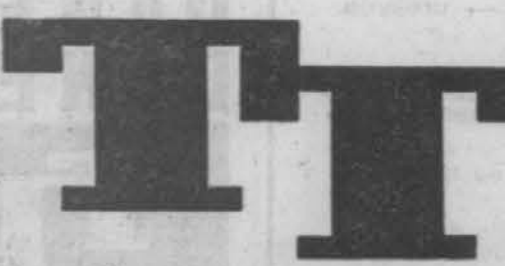
FISCHERJA?

Kdo bo ustavil »ščeufnega dečaka«

OB IZVIRU GABERNICE V PIŠEČAH — Iz dupla so speljane vodo vodne cevi, iz katerih teče voda v Pišce in še nekatere druge okoliške vasi. Tudi Brežice so žejne in ena izmed možnosti za oskrbo s pitno vodo je v tem, da bi se mesto priključilo na ta izvir. Druga možnost je oskrba s talnico s Krškega polja, za katero so študije že naročene. Ta varianta pa je povzročila skrb občanom, odkar so zvedeli, da bo v Krškem jedrski elektrarna. Kljub zagotovilom strokovnjakov, da pretiran strah pred radioaktivnostjo savske vode ni upravičen, se ljudje boje morebitnega nesrečnega naključja, ki bi lahko nenadoma »zastupilo« pitno vodo.

Foto: Jožica Teppey

TEDESKA TRIBUNA

Mala anketa

Znaki in kazni

Ce dandanašnji pogovor po naključju nanese na težke tovornjake-priklonike ali cisterne, pomislimo na orjaško gmoto železa, ki kot nekakšen čep maši ozke prometne žile in je skratka vena poglavitnih ovir razmahu sodobnega prometa pri nas. Priznajmo pa, da kadar na ozki ovinkasti cesti prehitavamo kot jara kača dolg avtovlak, navadno bolj ali manj glasno mrlimo na vse, razen na to, da so vozniki v modrih kombinizonih za svoj poklic posebej izšolani in da imajo tudi oni svoje, verjetno precej bolj strokovno, mnenje o problematiki cestnega prometa. Obrnili smo se na šolo za voznike motornih vozil na Ježici, ki je edina ustanova v Sloveniji, katere osnovna dejavnost je vzgoja in izobrazba poklicnih voznikov.

SLAVKO SOLAR, ravnatelj: »Pri učenju kandidatov se danes vse preveč posveča pozornost neštetim malenkostim, ki se zdajo le niso takega pomena kot psihološki faktor. Psihološki test res pove nekaj o inteligenci in nekaj o dinamiki gledanja kandidata, prav nič pa ne pove, če je voznik sploh lahko voznik. Zame nekdo, ki se za volanom ne razbura, ni voznik. Pogledaj, v kaj se spremeni sicer miren človek tisti hip, ko se obda s oklepom iz pločevine in stekla. Dokler taki problemi ne bodo razrešeni — v naši šoli smo v ta namen uvedli poseben predmet — pesec na pločniku ne bo čakal, da bi šel čez cesto, ampak da bi ušel čez cesto.«

JANEZ JUTRAZ, inštruktor: »Kot inštruktor voznikov kategorij B, C, D, in E imam nekaj konkretnih pomislekov k ureditvi prometne situacije v Ljubljani. Popolnoma na mestu se mi zdi zapor za vsa vozila s tablico L od 13. ure do 15.30. Ne zdi se mi pa pravilno ravnanje tistih, ki v ojem centru je prepoleden promet avto-šol, niso pa, razen na Cesti na Grad, nikjer postavili nobenega znaka. Posledica je zmeda, včasih prihaja tudi do neprijetnih nesporazumov s milicijci. Da bom jasen: najprej je nekdo dolžan postaviti znake, šele potem naj se izvajajo sankcije.«

IVAN VRANKAR, inštruktor: »Poseben problem imamo z vozniki, ki so opravili vozniški izpit med služenjem vojaškega roka. Tak voznik lahko svoj vojaški izpit zamenja za civilnega C, D, in E, pa čeprav ni pri volikih vozil drugega kot skampanjole, ki je dejansko vozilo kategorije B. Zgodil se na primer, da dobi pri nas v roke volan tovornjaka s priklopi, ki ne ve, kako se to priklonilo priklon. Če je pa še volil težje vozilo, ga je volil le v kolonah, ki gredo redko hitreje kot 40–50 km/h. Šele v naši šoli dobijo poklicni vozniki ustrezne kvalifikacije za vožnjo s tovornimi vozili.«

TEKST: DUSAN SNOJ
FOTO: EDI SELHAUS

V nekaj vrstah

SKAKOVCI USTANOVILI SO MLADINSKI AKTIV — Na pobudo mladincev iz Skakovcev je občinska konferenca v Murski Soboti ustanovila v Skakovcih mladinski aktiv, ki šteje 30 članov. Na ustanovnem sestanku so se mladinci pogovarjali o svojem bodočem delu ter sprejeli program dela.

NOVA SOLA DO JANUARJA — Graditev prizidka pri osnovni šoli se je zaradi pomanjkanja materiala nekoliko zavlekla in se bodo šolarji namesto v začetku šolskega leta v septembru v nove prostore preselili šele januarja ali februarja prihodnjega leta. Šola na Muti bo nared do meseca novembra.

RADLJE OTROCI NA MORJE — V nedeljo, 25. julija, je na morje v Banjole pri Polju odpotovala tretja izmena otrok iz radljske občine. V tej izmeni bodo 10 dni ob morju preživeli otroci iz Vuzenice, Primoža na Pohorju, Pernic in drugih podružničnih šol.

SEVNICA — Občinski sindikalni svet je v čast dneva vstaje organiziral pohod na Liso. Za tovrstno obujanje tradicij NOB je bilo med sindikalnimi organizacijami dosti zanimanja, saj se je prijavilo kar 15 ekip.

UPANJE ZA JUGOTANIN — Te dni so v Sevnici prvi preizkusili delovanje novih priprav za pridobivanje furala iz odpadnega lesa, ki ostaja pri proizvodnji tanina iz lesa. Preizkus je dal upanje, da bo fural, po katerem kemična in farmacevtska industrija zelo povprašuje, pomagal izboljšati finančni položaj Jugotanina.

PREKRSEK V TUJINI — KAZEN DOMA
Tujci na naših cestah

RUMEN, ZELEN IN RDEČ. OBRAZEC
Kako je izoblikovana odgovornost v kranski »Savi«

KOD — KAJ JE TO? Tehtna beseda o kalkulativnih osebnih dohodkih

ZA ŽELEZNO DOBO KULTURA KISIKA
Koliko vikendov premore Slovenija

PRAVI IN FILMSKI NEKDANJI PARTIZANI
TER DRUGI STAJERCI

S anemanga »Poslednje postaje« na Klopem vrhu

SAHOVSKA OFENZIVA ROBERTA FISCHERJA?

Kdo bo ustavil »čudežnega dečka«

TEDESKA TRIBUNA

BLEJSKI OTOK — Zdaj, ko je spet dostopen za domače in tuje turiste, ko je arheološka zakladnica pod cerkvenim tlakom odkopana in restavrirana ter tako dostopna obiskovalcem, si cerkvice na Otoku ljudje spet radi ogledajo. Seveda še niso pozabili na znani zvon želja: potegnši za vrvi, zazvonijo, takrat si nekaj misli, karkoli, in tista želja se ti bo prav gotovo uresničila. Kar verjame naj, kdor hoče! — Na sliki: urejena notranjost cerkvice in turisti, ki si želi — kdo bi vedel, kaj!

Foto: E. Selhaus

„Stare zasnove in metode“

Mestni komite ZKS Ljubljana mora računati z novoustanovljenimi občinskimi organizacijami! — Zakaj se pri njem pojavlja občutek izoliranosti? — Odgovor skupine sekretariata CK ZKS

LJUBLJANA, 27. julija. S seje koordinacijske skupine pri CK ZKS smo prejeli naslednje sporočilo: V imenu koordinacijske skupine pri sekretariatu CK ZKS za izvedbo sklepa 20. seje centralnega komiteja ZKS o ustanavljanju občinskih organizacij ZKS v Ljubljani je član sekretariata CK ZKS Vlado Jenšič povabil danes na pogovor sekretarje novoustanovljenih komitejev občinskih konferenc ZKS v Ljubljani. Predmet pogovora je bila ocena dejavnosti Zveze komunistov v Ljubljani na temelju opravljenih občinskih konferenc in nadaljnje dograjevanje organizacije v Ljubljani. Sestanku sta prisostvovala tudi predsednik CK ZKS France Popit in predstavnik komiteja mestne konferenc ZKS Ljubljana Andrej Milnar.

Izredna aktivnost ZK v Ljubljani

Sama pobuda za organiziranje občinskih organizacij ZK v Ljubljani je vzbudila izredno aktivnost, kakršne še nekaj časa ni bilo čuti, so ocenili člani občinskih konferenc. To se je pokazalo tudi v visoki udeležbi na sestankih organizacij ZK, kakor tudi na ustanovnih občinskih konferencah ter v veliki pripravljenosti za angažirano aktivnost pri urejanju družbenih in ekonomskih zadev v naši družbi. Organizacije so se resno lotile izdelave svojih akcijskih programov. Ena izmed osnovnih značilnosti teh programov je njihova konkretnost in skladnost s splošno orientacijo ZK. Potek konferenc je jasno pokazal, da je konstituiranje občinskih organizacij v Ljubljani tesno povezano z njihovo idejnopolično aktivnostjo. Zato so ustanovitvene konference posvetile največjo pozornost vprašanju, s katerimi se srečujejo ljubljanski komunisti.

Na razgovoru so sprožili tudi vprašanja v zvezi z ugotovitvami 21. seje komiteja mestne konferenc ZKS Ljubljana (dokument je bil poslan vsem članom mestne konferenc, sekretarjem občinskih komitejev in centralnemu komiteju ter v izveščkih objavljen v radiu in »Delu«).

MK daje ocene brez posvetovanja z občinskimi organizacijami ZK

Mestni komitej je v svojih ugotovitvah ocenil potek dograjevanja organizacij ZK v Ljubljani. Pri tem pa sploh ni ocenil dela organizacij in občinskih konferenc ZK v Ljubljani, čeprav je zasedel prav v času, ko so bile konference v polnem teku. Udeležence razgovora je iznenadila trditev, ki je vsebovana v ugotovitvah mestnega komiteja, da »je potek postopek ustanavljanja občinskih

organizacij ZK mimo komiteja mestne konferenc, čeprav je znano, da so predstavniki mestnega komiteja vključeni v skupino pri sekretariatu CK ZKS, ki je odgovorna za ustanavljanje občinskih organizacij, da so posamezni člani neposredno delali v pripravi za občinske konference ter da so predstavniki mestnega komiteja sodelovali na samih konferencah.

Predstavniki občinskih organizacij so bili mnenja, da bi bil mestni komitej dolžan, da se o svojih ocenah dela na dograjevanju organizacij v Ljubljani razgovarja z novoustanovljenimi občinskimi organizacijami. To mnenje so zastopali zlasti zaradi tega, ker so občinske konference daleč presegle same okvire konstitutivnih zborov, ampak so z veliko odgovornostjo in zavzetostjo ter pripravljenostjo na angažiranje obravnavale odprta družbena vprašanja. Še bolj je udeležence razgovora iznenadilo dejstvo, da so bili deset dni

po seji komiteja v radiu in časopisu objavljeni povzetki iz tega dokumenta, ki je bil pisemno odposlan zainteresiranim; o objavi tega dokumenta predstavnik mestnega komiteja Andrej Milnar, ki je v tem času opravljal tekoče posle pri mestnem komiteju (kot je objavil na današnji seji), ni bil obveščen.

Netočne trditve

Ugotovljeno je bilo tudi, da dokument vsebuje vrsto netočnih trditev. Poleg tega duh besedila dokumenta ne izraža sprememb, ki so v ljubljanski organizaciji že uspešno storjene, ampak se — hote ali neho — vrača še na stare zasnove in metode dela organizacije ZK v Ljubljani. Opozorilo so, da mestni komitej očitno še ne računa s prisotnostjo občinskih organizacij. Zato se je pri njem pojavil občutek izoliranosti, ki ga izraža v svojih ugotovitvah.

V razgovoru je bila sprejeta ugotovitev mestnega komiteja, da se mestna konferenca, mestni komitej in drugi organi resnično nahajajo v drugem položaju kot so se pred ustanovitvijo občinskih organizacij. To je povsem naravno, saj se z ustanovitvijo občinskih organizacij nujno spreminjajo tudi vloga, funkcija in metode de-

la organov mestne organizacije. To dejstvo zahteva angažiranje vseh komunistov pri nadaljnjem dograjevanju mestne organizacije, ne pa da se poskuša poigravati polemiko s centralnim komitejem o organiziranosti ZK v Ljubljani s pozicij, ki so bile zavrne. Po oceni prisotnih pa tako ravnanje v primerih, ko je zavestno, nezgodno vodi v grupiranje in je direktno nasprotno z naporji za večjo učinkovitost organizacije ZK v Ljubljani. Zato so prisotni tako ravnanje obsojili in zahtevali, da se iz tega napravijo vse potrebne konsekvence.

Nove razmisljive funkcije

Vse občinske konference (razen v občini Šiška, kjer bo ustanovna seja konferenca 29. t. m.) so izvolile komisije za organiziranje, razvoj in statutarno vprašanja ZK z nalogo, da se takoj lotijo dela na koncipiranju statutarnih aktov, v katerih naj bodo izoblikovane vloge in funkcije občinskih organizacij ter elementi za oblikovanje mestne organizacije, ki naj raste iz novoustanovljenih občinskih organizacij. Dogovorjeno je bilo, da bo komisija CK ZKS za organiziranje in razvoj ZK povabila na razgovor predstavnike ustreznih občinskih komitejev in ustreznih komisij pri mestni konferenci ter da se skupno dogovore o enotnih izhodiščih za izdelavo statutarnih sklepov.

Vročina v Kopru

Včeraj se je živo srebro na termometru koprskih meteoroloških postaj dvignilo na 31,2 stopinje Celzija. To je najvišja temperatura zraka, ki so jo namerili letos. Temperatura morja pa je bila nekaj nad 23 stopinj.

KOČEVIJE

Iščejo pračloveka

V Zeljnju pri Kočevju iščejo ostanke pračloveka. Dosedanje ugotovitve so pokazale, da so približno 20.000 let pred našim štejem živeli tukaj prajudje. Izkopavanja finskega slovenskega akademika znanosti in umetnosti, vodi pa jih doktor Mitja Brodar. Doslej so našli več orodij prajudje, nekaj žid in kosti jelenov ter ostanke ognja. Izkopavanja so začeli 14. julija, za letos pa bodo delo končali 3. avgusta. J. P.

oglašujte v
DELU

Iglja kaže na zahod

Letos bodo Strojne tovarne Trbovlje izvozile v Zahodno Nemčijo za približno 10 milijonov dinarjev blaga — Uspešna kooperacija s tujimi partnerji

Kolektiv kovinsko-predelovalnega podjetja v središču revirjev želi širše sodelovati v mednarodni menjavi, zlasti v Zvezni republiki Nemčiji. Z nekaterimi večjimi podjetji v tej državi ga namreč vežejo že sklenjeni sporazumi in pogodbe o kooperacijskem sodelovanju.

Letos bodo iz Strojne tovarne izvozili v Zahodno Nemčijo za približno 10 milijonov dinarjev blaga, zlasti strojne opreme in polizdelkov. Po dograditvi nove, sodobne orodjarne, svojemu namenu jo bodo izročili prihodnje leto, se bodo njihove možnosti za izvoz, več kot podvojile. V njej bo namreč sprva zaposlenih samo 35 ljudi, letna vrednost proizvodnje pa bo znašala najmanj 10 milijonov dinarjev, in jo bodo vsi izvozili.

Za kolektiv Strojne tovarne je bistvenega pomena večja storilnost. Ker jim zahodnonemški partnerji odstopajo

tehnično dokumentacijo in tudi tehnologijo, je pomembno to, da na teh napravah proizvajajo prav toliko, kot v zahodnonemških tovarnah. V podjetju namreč zatrjujejo, da bodo utegnili samo po tej poti povečevati dohodek in osebne dohodke zaposlenih.

Pripravam na večji izvoz na osnovi kooperacijskega sodelovanja posvečajo v tovarni vsestransko skrb in pozornost. V zvezi s tem si prizadevajo odpraviti težave pri nabavi surovin, zlasti raznih vrst jekla, pločevine, vijakov in drugega reprodukcijskega materiala. Nabava je namreč včasih še

zmeraj ozko grlo, zavoljo katerega ni mogoče pravočasno izdelovati stroje in drugo opremo — ter naprave ne samo za domače kupce, marveč tudi za izvoz.

M. V.

Ognjeni petelin

Včeraj popoldne je pri Stični pogorela domačija in imetje Malke Baltič

STIČNA, 27. julija. »Poglejte, dim se je privalil s tegale skedenjskega vogala poleg poti. Takrat sem pravkar okopavala tistole njivo,« je povedala, 68-letna Malka Baltič iz vasi Storičev, ki Stični, še vsa objokanih oči. Danes popoldne ji je namreč pogorela domačija, hlev, skedenj in drvarnica.

Ognjen petelin je obližnil, stene skedenja nekaj pred četrto uro popoldne. Vročina je bila nezmožna. Samo gošpodarica je delala na njivi, njen zet Martin Zdravce, ki se je ravnokar vrnil s dela in njegova hčerka Irena sta spala doma v hiši, ki je le slaba dva metra od gospodarskega poslopja. Irenčin brat Marjan pa se je igral pred vrati.

»Tekla sem kolikor sem mogla,« se vedel pripovedovalca Baltičeva, »pa kaj, ko ne morem hitro. Prišla sem še pravi čas, da sem zbudila zeta in vrnuljo, stekla v hlev in odvzela vse štiri krave. Rešili smo tudi dva prašiča. Druga pa skoraj nič. Še voz je zgorel, ker je stal ob skedenju.«

Ogenj in dim so kmalu opazili tudi spodaj v Stični, saj ne enega in ne drugega ni bilo malo. Z avtoceste se je videlo, kot da gori gozd. Člani prostovoljnega gasilskega društva Stična so prvi prihiti na kraj požara.

Na skedenju se je le še streha privzdigovala in v naslednjem hipu so postopje zžajali plameni,« je povedal vodja prostovoljnih gasilcev iz Stične, Vinko Ljubič, ki je skupaj z bratom in skoraj 30 gasilci prišel v Storičev.

»Vse bi še nekako šlo, če bi imeli vodo,« je menila. Irena je rekla, da to skoraj ni mogoče, saj so bile vse vžigalice doma na mizi, ko je prišla z njive domov. Marjana so tudi vprašali, zakaj je pobegnil. Bal se je ognja, je dejal.

Hiša in druga poslopja so bili sicer zavarovani za 70 tisoč dolarjev, vendar to ne bo povrnilo škode. »Še za skedenj in za živinsko krmo bo komaj,« je menila lastnica, ča. Hudo je, kadar se poroka ogneni petelin. Nikoli nima dosti.

K. Dolenc

Koper: iz šole na delo

Ob obali je nad 1000 mladincev našlo poletno zaposlitev

Ob uradnem pojmu »šolske počitnice« se nam iz leta v leto manj kaže v zavesti do kaj neuradna podoba brezskrbnega in lenobnega poletnega dneveža: podatki govorijo, da je v treh obalnih občinah letos našlo sezonsko zaposlitev nad 1000 srednješolcev in študentov visokih šol.

Samo s posredovanjem Mladinskega biroja iz Kopa se je doslej v poštarije, natakare, vzgojitelje, itd. prelevilo nad 300 mladincev, direktor Marjan Stare pa nam je dejal, da se jih bo do konca letošnje sezone dokopalo do svojega poletnega zaslužka še najmanj enkrat toliko. Največ možnosti za zaposlitev je šolski mladini nudila letošnja prireditve »Primorska razstavlja, nekaj deset fantov je sklenilo poletje preživeti v prometniški uniformi, z nadvse dobrih konosom s lom na benčkih črpalah koprskih »šolske benzine«, kjer se zaslužek ponavadi meri kar v devizah, pa se lahko pohvali nad 200 dajakov, povprečni deklet. In koliko je takih, ki jih vidimo prenašati velike poštarke torbe, ki nam v portoroških restavracijah pomagajo gostiti željo ali nam prijazno postrežejo z informacijami v hotelskih recepcijah in turističnih uradnih.

No, temu na rob pa še misli, da v prihodnje ne bi škodilo to reko delovne sile nekoliko bolje usmerjati, za kar bi se poleg Mladinskega biroja iz Kopa verjetno moral zavzeti še kdo.

BORIS JEZ

Znano je, da je v sežanski občini večina železniških prog, kjer je še parna vleka. In prav tu se najpogostejše pojavljajo požari. Požarna inspekcija v občinah bo v tem času pregledala več lokomotiv kar na progi in ugotavljala nepravilnosti pri izvedbi iskrilovcev. Vsekakor pa bo potrebno ob sobotah in nedeljah nadzirati tudi turiste, ki se radi razbobotijo po kraških gozdovih, kjer privlačijo piknike, ko pa odidejo, pustijo nepožarne ognje, kar je pogosto vzrok za požar.

Te dni je na Krasu izredno suho vreme in piha burja.

BOZO MARINAC

Ugodnost za naročnike DELA

NEZGODNO ZAVAROVANJE PRI ZAVAROVALNICI SAVA

„Zlata“ je splavala nared za pot

Na Bled so prispele že vse reprezentance (22), udeležence drugega svetovnega prvenstva za mladince v veslanju — Slovesen začetek prvenstva

BLEJ, 27. julija. Po vsem Bledu se je včeraj in danes razmahnil veslaški vrvež, ki zbujala veliko pozornost med številnimi turisti. Vseh 22 reprezentanc — udeležence II. mladinskega SP v veslanju — je zdaj zbranih in njihova zastopstva so se udeležila slovesne otvoritve, ki je bila popoldne v zalivu Zaka. Jutri dopoldne bodo prva izločilna tekmovalna.

Se posebej živahno je bilo dopoldne v zalivu Zaka, ko je vsaka posadka, ki je imela na voljo točno, svedela, da se posadka vrnita s čolna iz Finske, Švedske, Norveške in Danske družino prebija po Bledu po nemških, avstrijskih in italijanskih čolnarjih, ki so jih pripeljali na Bled. Vodi oboje ekip sta se zdaj povaljala dober organizacijo v veliki vodni.

Carl Therielsen, vodja norveške reprezentance in P. O. Claesson, trener švedskih veslačev, sta po vodila, da se posadka vrnita s čolna iz Finske, Švedske, Norveške in Danske družino prebija po Bledu po nemških, avstrijskih in italijanskih čolnarjih, ki so jih pripeljali na Bled. Vodi oboje ekip sta se zdaj povaljala dober organizacijo v veliki vodni.

Robert Kopecy vodi na Bledu avstrijsko reprezentanco. Kdo drugi bil bi za prvi primeren kot on, ki je bil v tridesetih letih pred volno eden najslavnejših veslačev v Evropi? Bil je evropski prvak 1934, leta v dvojcu sbrs, sedemkratni avstrijski prvak, ki sedel je osvoji mladinskega pokala 34. let. V veslaškem svetu pred volno je bil Kopecy manj slaven po tem, ker je v enem letu zmagal na 11 zaporednih regatnih v dvojcu brez krmilarja. Kopecy in njegova žena, ki je ljubljanka, živita na Dunaju. Sloviti veslaški veslan je se povedal, da je pripeljal na Bled zelo močno avstrijsko posadko. Po dolgi poti na Bled so se zdaj na četrte sbrs iz Belgije in

osmerce iz Liza. Potem ko se je jeseno nekoliko umirilo od brezštevilnih udarcev vesel in reših, pripadajočih krivk krmilarjev, se je okrog polnočnega razvnela v veslaškem centru. Vse ekip je razporejeno v trenjuji so namreč prešli startne spiske za jutrišnja tekmovalna. Vsi so primerjali tekmovalce po skupinah. Naposled pa so se strinjali, da so skupine vseh sedmih disciplin težavne za vse. Zrebo je uvrstil jugoslovanske posadke.

Četrte s krmilarjem — 3. skupina: 1. (progra) Jugoslavija, 2. ZDA, 3. Danska, 4. Kanada, 5. ZRN, 6. Norveška; dvojce sbrs — 2. skupina: 1. V. Britanija, 2. 5. 3. OŠSR, 4. Norveška, 5. Jugoslavija, 6. Francija; sli — 3. skupina: 1. Danska, 2. Avstrija, 3. OŠSR, 4. Jugoslavija, 5. SZ; dvojce sli — 2. skupina: 1. Italija, 2. Kanada, 3. ZRN, 4. Jugoslavija, 5. ZDA; četverce sbrs — 2. skupina: 1. Norveška, 2. Jugoslavija, 3. V. Britanija, 4. NDR, 5. Švedska; dvojce sli — 3. skupina: 1. Bolgarija, 2. Jugoslavija, 3. V. Britanija, 4. ZRN, 5. Avstrija; osmerce — 3. skupina: 1. Jugoslavija, 2. ZRN, 3. Francija, 4. Švica, 5. V. Britanija.

Po ena najboljša uvrščena posadka v vsaki skupini jutrišnjega predtekmovalja se bo uvrstila neposredno v polfinale. Vse druge posadke se bodo pomerile v repešah po tri najboljša uvrščena v vsaki skupini se bodo uvrstila v polfinale. To pa ne velja za skile, kjer so 4 skupine.

D. KURET

Uvarekorda

Pokal PZS še četrtič osvojil Triglav — Rudan (Del.) 57,1 na 100 m kravl

VEVČE, 27. julija. S tretjim kolom na vevškem kopališču se je končalo peto po vrsti tekmovalno za pokal PZS v plavanju. Četrtič je osvojil pokal Kranjski Triglav, ki je v treh kolih zbral 37469 točk. Vrstni red drugih ekip je naslednji: Ljubljana 36856, Koper 27171, Ilirija 27143, Fužinar 23374, Rudar 11286, Celulozar 8724, Delfin 8174, Neptun 4252.

Med posamezniki velja omeniti nova rekorda PZS, ki ju je dosegel član rojstnega Bleda Srdar Rudan. Na 100 m kravl je dosegel čas 57,1, na 400 m kravl pa 4:36,6. Dober rezultat je dosegla tudi Mandelje iz Kranja, ki je 100 m prso preplaval v času 1:22,4.

Rezultati: moški — 100 m kravl: Rudan (Del.) 57,1, Kostanjek 57,5, Linhart (oba LJ) 57,9; 400 m kravl: Rudan (Del.) 4:36,6, Cergo (Cel) 4:38,0, Linhart (LJ) 4:45,0; 100 m prso: Erjanič (PZ) 1:17,1, Grošek (Tr) 1:17,3, Zavr (PZ) 1:17,8; 100 m hrbtno: Jurman (II) 2:30,9, Vajc (PZ) 2:33,7, Daneu (LJ) 2:37,3; 200 m hrbtno: Andrej (II) 2:26,0, Mežnar (PZ) 2:37,8, Brenčič (LJ) 2:37,8; ženske — 100 m kravl: Kramberger (Kp) 1:09,4, Sever (LJ) 1:10,9, Šavelj (Kp) 1:12,3; 200 m kravl: Šavelj (Kp) 2:31,3, Forenta (Tr) 2:36,8, Sever (LJ) 2:47,9; 100 m prso: Mandelje 1:22,3, Švare (obe Tr) 1:24,0, Vorvko (LJ) 1:25,2; 200 m hrbtno: Kramberger (Kp) 2:30,9, Pečjak (Tr) 2:30,5, Štok (Cel) 2:33,2; 200 m deffim: Jenko (Cel) 3:03,8, Prbošek (II) 3:17,1, Hodej (Rud) 3:19,7; 200 m hrbtno: Kramberger (Tr) 2:51,2, Kramberger (Kp) 2:53,5, Švare (Tr) 2:57,8.

M. SPINVER

Prvenstvo Kamnika
KAMNIK — V okviru proslav obkolinskega prvenstva, ki ga organizira 62. Kamnik priredila odprto prvenstvo v plavanju in vaterpolu. Nastopilo je 38 tekmovalcev in tekmoval.

Rezultati: moški — 100 m prso: Koprivšek 1:36,8; 50 m kravl: Krens 22,7; 50 m grmo: Črnkovič 42,4; 50 m deffim: Jurman 42,3; 100 m kravl: Vozaršek 1:18,4; 50 m deffim: Šmekar 34,4; 4 x 50 m mešano: kombinirano ekipa: kodarskega kluba 2:36,2; mladinske — 50 m prso: Korolček 48,7; plavci — 50 m prso: Balaž 53,7. V vaterpolu je ekipa starejših premagala mlajše s 3:1.

Tartan se brestuje

Po državnem prvenstvu 1971 ni nobenega dvoma več: naša atletika napreduje — Bo prednost »tartanskih« klubov zmeraj večja? — Rub cor rešitev malih?

ZAGREB. Jugoslovanska atletika napreduje. To je najbolj splošna ocena, ki se vsiljuje po XXVII. državnem prvenstvu članov in članic na tartanskih tekmovališčih maksimirskega stadiona. Absolutni napredek je neoporek, čakati pa bo še treba na sodbo, ali je vzpon tudi relativen, glede na evropske in svetovne dosežke, saj seveda napredujejo tudi druge. A upamo si trditi že vnaprej, na temelju doslej zbranih podatkov: na predek je tudi relativen, kar bi morale potrditi tudi bližnje velike preizkušnje, kot evropsko prvenstvo v Helsinkih, balkanske igre v Zagrebu in sredozemske igre v Izmiru.

Osnovna primerjava med lastnimi prvenstvi kaže, da je naša atletika v 33 disciplinah na steni (hoje in maršona) obkolinskega prvenstva, ki je bilo letos 26 zmagovalnih rezultatov boljša, dva enaka in le 5 slabših. Deleža so bila boljša v vseh disciplinah, s izjemo naše paradne discipline — skoka v višini, saj je lani Evropejčev v Celju preskočil 1,90 m, letos pa samo 1,80 cm. A tudi v tej disciplini bi lahko bilo drugače, če naša rekordarka po 180 cm, ko je ostala v konstantni smeri, ne bi dala takoj dvigniti na 185 cm, ki pa ji ni mogla. In vendar je primerjava tudi takoj v tej disciplini v prid letošnjemu prvenstvu, saj je povprečni rezultat prve šestorice 170 cm, lani pa je bilo le 160 cm. In tako je skok bres izjema v vseh disciplinah, če izjemo možni skok, v katerem je okoliščina, da so v Zagrebu merili čase elektronsko, prila najbolj do izraza. Sicer pa je seveda prav, da se atletika tudi pri nas modernizira, saj bi morala na tekmovalnih navzile ravni biti zmerna tako: tartanska tekmovališča, elektronsko merjenje časov, sprotno obkavljanje vsakega rezultata v tehničnih disciplinah in seveda — merjenje hitrosti vetra, ki se na Zagrebu niso jemali.

Klubi po številu tekmovalcev med prvo šestorico

1. Crvena zvezda 30 (7 pr., 6 drug.)
2. Partizan 17 (4 pr., 3 drug.)
3. Sarajevo 15 (0 pr., 3 drug.)
4. Kladivar 15 (0 pr., 3 drug.)
5. Dinamo 12 (0 pr., 3 drug.)
6. Slavonija 11 (2 pr., 1 drug.)
7. Olimpija 10 (2 pr., 1 drug.)
8. Maribor 9 (0 pr., 2 drug.)
9. Zvezda 9 (1 pr., 1 drug.)

Druge slovenske klube: 13. Triglav 6 (0 pr., 2 drug.), 14. Partizan (Zalno) 2 (0 pr., 1 drug.), 15. Ljubljana, Gorica in Novo mesto s po 1 finalistom.

potem pridemo tudi do nič naš presenetljive uspešnosti, da so v razvoju predvsem klubi, ki se imajo tartanske tekmovališča. Klubi, ki so uspešni, saj se morajo zavedati, da gre pri tem za velike investicije, ki so jih zares zmogli na samem vrhu sredstva. Na strani našega zveznega odbora atletike zvez Jugoslavije, ob 50-letnem jubileju organizacije, je predsednik Alojz Hladnik podaril 100 soror tudi na ta problem in kot rešitev za manjše klube priporočil, da bi se te tekmovališča in omejevala rub ruba. In ta pa se zaveže realna.

EVEN BERGAN

Klubi in tartan
Na letošnje državno prvenstvo je poslovala ekipa iz 15 klubov iz vse države. Tridesetimi leti izid je uspelo uvrstiti vsaj enega tekmovalca ali tekmovalko med prvo šestorico. To kaže, da se je kvalitativni vrh razvrel tudi teren največjih sredstev, čeprav pa so vodilni klubi še zmeraj gledano v celoti — razred zase. In

Rekordar Leška in Gubijana
Iz statističnih podatkov o državnih atletskih prvenstvih je mogoče izluščiti mnoge zanimive podatke. Najbolj presenetljiva je gotovo podatek, da je celjski skakalec s palico 34-letni mladi državni prvak — po premo sedmih let in petnajst let potem, ko je bil mladostnik v letih 1948 in 1971. V obeh letih je bil državni prvak, povsem enak rezultat — 49,94 metra!

Serie najboljših
Z zmagami na letošnjem državnem atletskem prvenstvu so nekateri najboljši izpopolnili svoje serije zmag na tekmovalnih Metalec klavira Stiglic je zmagal šest zapored, sledila v vrsto Hrvoj — Kovač peti, Korica pa le četrti zapored prvak tako na 5000 kot tudi na 10.000 m. V letih 1948 in 1971 je bil prvak na 5000 m tudi na 10.000 m. V letih 1948 in 1971 je bil prvak na 5000 m tudi na 10.000 m. V letih 1948 in 1971 je bil prvak na 5000 m tudi na 10.000 m.

SPET DRŽAVNI PRVAKI. Štacija 4 x 100 m Olimpije ki je po zmagi na Reki 1969 tudi v Zagrebu 1971 osvojila naslov državnega prvaka — z leve: Cankar, Penc, Carli in Piscić.

Foto: Busić

SPORT

„Zlata“ je splavala nared za pot

Nogometaši Olimpije bodo avgusta odšli na turnejo v Španijo in Portugalsko

Jadralci ljubljanskega aerokluba so se zvečer dvigali zelo visoko v zrak

LJUBLJANA. — Pred dnevi so se ljubljanskega aerokluba zvezali s dokaj ne navadnim vremenom. Medtem, ko se v normalnih razmerah letala gibljejo po letalskih drahah, ki jih določajo letalski inženirji, so ljubljanske letalske sile včerajšnji dan preživele pod neobičajnimi razmerami. Vsi so primerjali tekmovalce po skupinah. Naposled pa so se strinjali, da so skupine vseh sedmih disciplin težavne za vse. Zrebo je uvrstil jugoslovanske posadke.

Četrte s krmilarjem — 3. skupina: 1. (progra) Jugoslavija, 2. ZDA, 3. Danska, 4. Kanada, 5. ZRN, 6. Norveška; dvojce sbrs — 2. skupina: 1. V. Britanija, 2. 5. 3. OŠSR, 4. Norveška, 5. Jugoslavija, 6. Francija; sli — 3. skupina: 1. Danska, 2. Avstrija, 3. OŠSR, 4. Jugoslavija, 5. SZ; dvojce sli — 2. skupina: 1. Italija, 2. Kanada, 3. ZRN, 4. Jugoslavija, 5. ZDA; četverce sbrs — 2. skupina: 1. Norveška, 2. Jugoslavija, 3. V. Britanija, 4. NDR, 5. Švedska; dvojce sli — 3. skupina: 1. Bolgarija, 2. Jugoslavija, 3. V. Britanija, 4. ZRN, 5. Avstrija; osmerce — 3. skupina: 1. Jugoslavija, 2. ZRN, 3. Francija, 4. Švica, 5. V. Britanija.

Po ena najboljša uvrščena posadka v vsaki skupini jutrišnjega predtekmovalja se bo uvrstila neposredno v polfinale. Vse druge posadke se bodo pomerile v repešah po tri najboljša uvrščena v vsaki skupini se bodo uvrstila v polfinale. To pa ne velja za skile, kjer so 4 skupine.

D. KURET

V nadaljevanju državnega mladinskega prvenstva v vaterpolu Kranjčanom 2 točki

KRANJ, 27. julija. — V nadaljevanju državnega mladinskega prvenstva v vaterpolu su mladinci Kranjčanom 2 točki. V nadaljevanju državnega mladinskega prvenstva v vaterpolu su mladinci Kranjčanom 2 točki.

SAH
Zmaga Gligorića
AMSTERDAM, 27. julija. — Rezultati 11. kola mednarodnega šahovskega turnirja: Reo: Hartoch 0:1, Uhlmann: Donner 0:1, Gligorić: Langeweg 1:0, Smilov: Adorjan 1:0, Keres: Browne, Remi, Timman: Evans 1:0, Schol: Ivković 1:0, Keres: Browne, Remi, Timman: Evans 1:0, Schol: Ivković 1:0, Keres: Browne, Remi, Timman: Evans 1:0, Schol: Ivković 1:0.

Prvi favorit Vaganjan
ATENE — Na mladinskem svetovnem šahovskem prvenstvu se je igralo 14. kolo. V 14. kolu se bodo razdelili v sed predtekmovalnih skupin potovalno vstop v finale in naslov svetovnega prvaka. Prvi favorit je vsekakor sovjetski zastopnik Vaganjan, edini tekmeč pa mu ugne biti je Madjar Riby. Jutrošnjega stopa Janec Berle, ki ima sepe možnost za uvrstitev v finale.

V. I.

ATLETIKA
Nov rekord Ivančiča
BEOGRAD, 27. julija. — Na štadionu Crvene zvezde je bil atletski tekmovalnik, na katerem je 35-letni Ivančič (Crvena zvezda) postavil nov rekord SRJ v metu kocke. Dosegel je 18,88 m in tako je postal najboljši doslej zmagovalec. Reaktor je dosegel s prvim metom in s tem izpolnil tudi normo za nastop na PEA v Helsinkih.

V. I.

PLANINE IN LJUBE
Obiskovalcem Zelenice
Planinsko društvo Trzin sporoča, da je dom na Zelenici odprta da ob sobotah, nedeljah in državnih praznikih. Vse skupine, ki bi se želele v njem prenočiti med tednom, se morajo prej najaviti PD Trzin (lahko tudi telefonično).

V. I.

Proslava 75-letnice
Planinska društva Proslava slave letos 75-letnico organiziranja planinstva — ustanovitve Posočje podružnice Slovenskega planinskega društva. Proslava bo v nedeljo 1. avgusta na Razor plani. Ni nad Tolminom.

V. I.

Na drugem programu
V petek ob 19. uri bo na drugem programu radija v okviru odmevov z goraz zanimiv sestavek dvojice prijateljev planin, ki ga je pripravila Darinka Kone.

V. I.

Bivak IV oskrbovan
AO Jesenice sporoča, da bo v času glavne planinske sezone zbirali oskrbovanje v bivaku pod Stenarjem (B IV), ki ima tudi oca, presušilo. Nova postojanka za oskrbovalce Skitacije in Stenarja se za isto, ki grede iz Vrata v Krni.

V. I.

Strokovno izpopolnjevanje
V petek, 1. avgusta ob 10. uri bo odhod vseučenišne strokovne izpopolnjevanja na Groso glomazna, Pohorje, tabor je namenjen mladinskim vojakom, in strukturam planinske zveze in drugim, opravili pa bodo turo iz Hromčarstva (242 m) — ledenik nik Pasterza — Adlersgrub (344 m) — Grosočokner (376 m) in po vrhu IV in pred Kalda na Bivak IV. Po končanem tekmovalju so udeleženci opravili še izpite na katerih so pokazali dosti teoretičnega in praktičnega znanja.

V. I.

Tečaj za vodnike
Tečaj za mladinske vodnike, ki ga je od 9. do 18. julija priredila MK pri planinski zvezi Slovenije, se je pod vodstvom Jožeta Meteljskega udeležilo 63 članov iz 23 planinskih društev. Tečajniki so po študiju predavanja opravili pa so tudi tri ture pod steno Triglavski Krški pod — Krška stena — Bivak IV in pred Kalda na Bivak II. Po končanem tekmovalju so udeleženci opravili še izpite na katerih so pokazali dosti teoretičnega in praktičnega znanja.

V. I.

UTRINKI
ZA PRIHODNOST SKRBI — No gometri zvezdnik ljubanske Benice, Eusebio da Silva Ferreira star 29 let, se za svetovno prvenstvo Pred dnevi je uspešno opravil izpit za nogometnega trenerja. Ko se bo poslovil od aktivnega igranja, bo sporta ostal zvest — kot trener.

V. I.

NOVI DUCATI — Italijanska tovarna Ducati je v letu 1970 prodala 10.000 motociklov. V letu 1971 je prodala 12.000 motociklov. V letu 1972 je prodala 14.000 motociklov. V letu 1973 je prodala 16.000 motociklov. V letu 1974 je prodala 18.000 motociklov. V letu 1975 je prodala 20.000 motociklov. V letu 1976 je prodala 22.000 motociklov. V letu 1977 je prodala 24.000 motociklov. V letu 1978 je prodala 26.000 motociklov. V letu 1979 je prodala 28.000 motociklov. V letu 1980 je prodala 30.000 motociklov. V letu 1981 je prodala 32.000 motociklov. V letu 1982 je prodala 34.000 motociklov. V letu 1983 je prodala 36.000 motociklov. V letu 1984 je prodala 38.000 motociklov. V letu 1985 je prodala 40.000 motociklov. V letu 1986 je prodala 42.000 motociklov. V letu 1987 je prodala 44.000 motociklov. V letu 1988 je prodala 46.000 motociklov. V letu 1989 je prodala 48.000 motociklov. V letu 1990 je prodala 50.000 motociklov. V letu 1991 je prodala 52.000 motociklov. V letu 1992 je prodala 54.000 motociklov. V letu 1993 je prodala 56.000 motociklov. V letu 1994 je prodala 58.000 motociklov. V letu 1995 je prodala 60.000 motociklov. V letu 1996 je prodala 62.000 motociklov. V letu 1997 je prodala 64.000 motociklov. V letu 1998 je prodala 66.000 motociklov. V letu 1999 je prodala 68.000 motociklov. V letu 2000 je prodala 70.000 motociklov. V letu 2001 je prodala 72.000 motociklov. V letu 2002 je prodala 74.000 motociklov. V letu 2003 je prodala 76.000 motociklov. V letu 2004 je prodala 78.000 motociklov. V letu 2005 je prodala 80.000 motociklov. V letu 2006 je prodala 82.000 motociklov. V letu 2007 je prodala 84.000 motociklov. V letu 2008 je prodala 86.000 motociklov. V letu 2009 je prodala 88.000 motociklov. V letu 2010 je prodala 90.000 motociklov. V letu 2011 je prodala 92.000 motociklov. V letu 2012 je prodala 94.000 motociklov. V letu 2013 je prodala 96.000 motociklov. V letu 2014 je prodala 98.000 motociklov. V letu 2015 je prodala 100.000 motociklov. V letu 2016 je prodala 102.000 motociklov. V letu 2017 je prodala 104.000 motociklov. V letu 2018 je prodala 106.000 motociklov. V letu 2019 je prodala 108.000 motociklov. V letu 2020 je prodala 110.000 motociklov. V letu 2021 je prodala 112.000 motociklov. V letu 2022 je prodala 114.000 motociklov. V letu 2023 je prodala 116.000 motociklov. V letu 2024 je prodala 118.000 motociklov. V letu 2025 je prodala 120.000 motociklov. V letu 2026 je prodala 122.000 motociklov. V letu 2027 je prodala 124.000 motociklov. V letu 2028 je prodala 126.000 motociklov. V letu 2029 je prodala 128.000 motociklov. V letu 2030 je prodala 130.000 motociklov. V letu 2031 je prodala 132.000 motociklov. V letu 2032 je prodala 134.000 motociklov. V letu 2033 je prodala 136.000 motociklov. V letu 2034 je prodala 138.000 motociklov. V letu 2035 je prodala 140.000 motociklov. V letu 2036 je prodala 142.000 motociklov. V letu 2037 je prodala 144.000 motociklov. V letu 2038 je prodala 146.000 motociklov. V letu 2039 je prodala 148.000 motociklov. V letu 2040 je prodala 150.000 motociklov. V letu 2041 je prodala 152.000 motociklov. V letu 2042 je prodala 154.000 motociklov. V letu 2043 je prodala 156.000 motociklov. V letu 2044 je prodala 158.000 motociklov. V letu 2045 je prodala 160.000 motociklov. V letu 2046 je prodala 162.000 motociklov. V letu 2047 je prodala 164.000 motociklov. V letu 2048 je prodala 166.000 motociklov. V letu 2049 je prodala 168.000 motociklov. V letu 2050 je prodala 170.000 motociklov. V letu 2051 je prodala 172.000 motociklov. V letu 2052 je prodala 174.000 motociklov. V letu 2053 je prodala 176.000 motociklov. V letu 2054 je prodala 178.000 motociklov. V letu 2055 je prodala 180.000 motociklov. V letu 2056 je prodala 182.000 motociklov. V letu 2057 je prodala 184.000 motociklov. V letu 2058 je prodala 186.000 motociklov. V letu 2059 je prodala 188.000 motociklov. V letu 2060 je prodala 190.000 motociklov. V letu 2061 je prodala 192.000 motociklov. V letu 2062 je prodala 194.000 motociklov. V letu 2063 je prodala 196.000 motociklov. V letu 2064 je prodala 198.000 motociklov. V letu 2065 je prodala 200.000 motociklov. V letu 2066 je prodala 202.000 motociklov. V letu 2067 je prodala 204.000 motociklov. V letu 2068 je prodala 206.000 motociklov. V letu 2069 je prodala 208.000 motociklov. V letu 2070 je prodala 210.000 motociklov. V letu 2071 je prodala 212.000 motociklov. V letu 2072 je prodala 214.000 motociklov. V letu 2073 je prodala 216.000 motociklov. V letu 2074 je prodala 218.000 motociklov. V letu 2075 je prodala 220.000 motociklov. V letu 2076 je prodala 222.000 motociklov. V letu 2077 je prodala 224.000 motociklov. V letu 2078 je prodala 226.000 motociklov. V letu 2079 je prodala 228.000 motociklov. V letu 2080 je prodala 230.000 motociklov. V letu 2081 je prodala 232.000 motociklov. V letu 2082 je prodala 234.000 motociklov. V letu 2083 je prodala 236.000 motociklov. V letu 2084 je prodala 238.000 motociklov. V letu 2085 je prodala 240.000 motociklov. V letu 2086 je prodala 242.000 motociklov. V letu 2087 je prodala 244.000 motociklov. V letu 2088 je prodala 246.000 motociklov. V letu 2089 je prodala 248.000 motociklov. V letu 2090 je prodala 250.000 motociklov. V letu 2091 je prodala 252.000 motociklov. V letu 2092 je prodala 254.000 motociklov. V letu 2093 je prodala 256.000 motociklov. V letu 2094 je prodala 258.000 motociklov. V letu 2095 je prodala 260.000 motociklov. V letu 2096 je prodala 262.000 motociklov. V letu 2097 je prodala 264.000 motociklov. V letu 2098 je prodala 266.000 motociklov. V letu 2099 je prodala 268.000 motociklov. V letu 2100 je prodala 270.000 motociklov. V letu 2101 je prodala 272.000 motociklov. V letu 2102 je prodala 274.000 motociklov. V letu 2103 je prodala 276.000 motociklov. V letu 2104 je prodala 278.000 motociklov. V letu 2105 je prodala 280.000 motociklov. V letu 2106 je prodala 282.000 motociklov. V letu 2107 je prodala 284.000 motociklov. V letu 2108 je prodala 286.000 motociklov. V letu 2109 je prodala 288.000 motociklov. V letu 2110 je prodala 290.000 motociklov. V letu 2111 je prodala 292.000 motociklov. V letu 2112 je prodala 294.000 motociklov. V letu 2113 je prodala 296.000 motociklov. V letu 2114 je prodala 298.000 motociklov. V letu 2115 je prodala 300.000 motociklov. V letu 2116 je prodala 302.000 motociklov. V letu 2117 je prodala 304.000 motociklov. V letu 2118 je prodala 306.000 motociklov. V letu 2119 je prodala 308.000 motociklov. V letu 2120 je prodala 310.000 motociklov. V letu 2121 je prodala 312.000 motociklov. V letu 2122 je prodala 314.000 motociklov. V letu 2123 je prodala 316.000 motociklov. V letu 2124 je prodala 318.000 motociklov. V letu 2125 je prodala 320.000 motociklov. V letu 2126 je prodala 322.000 motociklov. V letu 2127 je prodala 324.000 motociklov. V letu 2128 je prodala 326.000 motociklov. V letu 2129 je prodala 328.000 motociklov. V letu 2130 je prodala 330.000 motociklov. V letu 2131 je prodala 332.000 motociklov. V letu 2132 je prodala 334.000 motociklov. V letu 2133 je prodala 336.000 motociklov. V letu 2134 je prodala 338.000 motociklov. V letu 2135 je prodala 340.000 motociklov. V letu 2136 je prodala 342.000 motociklov. V letu 2137 je prodala 344.000 motociklov. V letu 2138 je prodala 346.

EL NUROVA VDOVA JE POTEM POLETELA DOMOV — Vdova ne-sojenega sudanskega šefa države Babikerja el Nura, ki so ga po Nimeirjevem povratku na oblast ustrelili, si v Londonu ogleduje fotografije agencije UPI. Kmalu zatem je sedla v letalo in odpotovala proti Kartumu. Telefoto: UPI

OGNJENI ZUBLJI V STICNI — Včeraj popoldne je ogenj popolnoma uničil gospodarsko poslopje in stanovanjsko hišo Malke Baltić iz Storičja pri Stični. Domači so rešili le živino, nekaj pohištva in obleke. Vzrok požara še ni znan. Foto: Busid

ARENA OSEMNAJSTIC — V puljski areni so sinoči z ognjemeti in barvnimi raketami slovesno odprli osemnajsti jugoslovanski filmski festival. Tisočgleda množica si je najprej ogledala slovenski film »Rdeče klasje«. Telefoto: Tanjug

PAPEŠKA KRONA GASI ŽEJO — V teh pasjih dneh, ko se je živo srebro povzpelo v rimskih termometrih nad 30 stopinj v senči, si turisti v Vatikanu gasijo žejo s hladno vodo fontane v obliki papeške tiare. Telefoto: UPI

Delo za zdomce

Gospodarstvo se ne zanima za naše kvalificirane delavce v zamejstvu

LJUBLJANA, 27. julija. »Slovenija je na področju zaposlovanja svojstven primer: prav tako je dežela emigracije kot imigracije. Velika selitev delovne sile pa vnaša v družbo vse močnejšo mezdno miselnost,« je dejal predsednik komisije za mednarodne odnose RS ZSS Andrej Škerlavaj na skupni seji s komisijo ZSS za družbeni standard o zaposlovanju doma in v tujini.

Slovenski sindikati ocenjujejo, da je čedalje bolj ekstenzivno zaposlovanje zelo negativno. Delovne organizacije na veliko zaposlujejo neustrezne delavce, za katere lahko še vnaprej vedo da jim bodo postali kmalu odveč. Lani smo začeli akcijo za vrnitev strokovnih delavcev iz tujine. Razvoj gre v nasprotno smer: gospodarstvo ne ukrepa niti, da bi vsaj navezalo v tujini stike s kandidati za zaposlitev doma.

Ob vse hujšem pomanjkanju kvalificirane delovne sile v Jugoslaviji, postaja tujina za naše delavce vse bolj vsiljiva. Italijani npr. gradijo veliko tovarno Fiat, Nemci pa v obmejnem Deutschlandsbergu Siemensovo tovarno; obe očito računata na delavce iz zamejstva. Z Italijo bi morali skleniti pogodbo o zaposlovanju, avstrijske delodajalce pa prisiliti, da bodo spoštovali že sklenjene konvencije.

Pri republikanskem svetu sindikatov bodo ustanovili posebno komisijo za zaposlovanje in izdali informacijo za naše zdomce, predvsem glede njihove povračila. Izoblikovali bodo tudi predlog stalne o samoorganizirane akcije zdomcev. Vse delo z njimi bo uspešno le, če bodo organizirani.

Nedavno sprejetih pravilnik o pogojih, pod katerimi smejo delovne organizacije pošiljati delavce v tujino, nalaga sindikatom obveznost, da o cenjujejo in nadzorujejo spoštovanje predpisanih norm. ANTON RUPNIK

Črni ambasador v Pretoriji
ZOMBA, 27. julija (Reuters) — Črni je danes imenoval Josia Kadinga za svojega veleposlanika v Južnoafriški republiki. To bo prvi veleposlanik črne Afrike, ki bo akreditiran pri beli manjšinski vladi v Pretoriji. Z današnjim dnem je bila mala-vijska misija v Južnoafriški republiki povzdignjena na stopnjo veleposlanstva.

Zajci prekinili promet pri Planini
POSTOJNA, 27. julija — Popoldne ob 15.30 se je na planinskih rtičah pripetila prometna nesreča, ki bi bila lahko kmalu usodna za tovor — žive zajce. Italijanski tovornjak je peljal proti Postojni, na ovinku pa se je zaradi prevelike hitrosti usulo po cesti več sto zabojev živih zajcev. Zaradi nesreče je bil promet nekaj časa prekinjen. Škode pa še niso ugotovili. A. P.

Wilson prekoračil račun

Angleški novinarji so na tiskovni konferenci bivšega premiera hoteli izvedeti, kako je mogel prekoračiti svoj tekoči račun v banki za 4000 funtov

OD NASEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 27. julija. (Po telefonu). Voditelj britanskih laburistov Harold Wilson preživlja težke dneve zaradi prepirov v stranki, toda še dolgo ni užival takšne publicitete kakor sedaj. Skoraj ne mine dan, da se njegova slika ne bi pojavila na prvih straneh britanskih časopisov.

Najnovšeje publiciteto je Wilson izval neposredno sam s svojo knjigo »Laburistična vlada 1964-1970«, ki je izšla včeraj, še večjo pa mu jo je posredno zagodele njegov bivši namestnik ter gospodar-ski in zunanji minister v laburistični vladi, neugnani George Brown, ki je včeraj sekiplodiral v lordski zbor-nici (George Brown je postal lord in je zdaj član lordске zbornice).

Lord Brown, ki nima dia-ka na jeziku, je s svojim go-vo-rom v lordski zbornici na-meraval ne samo podreti, ko-likor je še ostalo plotu, na katerem je sedel Wilson, kar

zadeva britansko članstvo v EGS, ampak spodbuditi vsi-verodostojnost sedanje opo-zi-cije njenega veličanstva, ka-kor piše današnji Guardian.

Osnovna Brownova trditve v lordski zbornici je bila, da sta se s Wilsonom leta 1967 tr-dila spraviiti Britanijo v Evro-po in da se sedanji pogoji, ki ji jih je sprejela konservativna vlada, bistveno ne razlikujejo od pogojev, ki bi jih Wilson in on — George Brown — takrat morala priporočiti pa-rlamentu, srazen če oba ali eden umred naju ni nikoli re-eno misliti s to zadevo.

Stranka, lord Brown je na najbolj nedvoumen način po-

Streli v Berlinu

Ena žrtev na berlinskem zidu — Vsa-ka stran daje svojo verzijo incidenta

BERLIN, 27. julija. (Tanjug). Uradna vzhodnonemška agencija ADN je včeraj sporočila, da je predstojnikom »na državni meji z glavnim mestom NDR prišlo do hudega obmejnega incidenta, izzvanega iz zahodnega Berlina, in sicer sta dva zahodna Berlinčana skušala »vdrati čez državno mejo, obmejni organi NDR pa so uporabili orožje,« pri čemer sta bila oba provokatorja ranjena.

Na zahodni strani prikazu-jejo incident čisto drugače in sprotistrajajo, češ da v Ber-linu Nemci še vedno strelja-jo na Nemce, kakor je rekel predstavnik zahodnoberlin-skega senata. Poročila iz za-hodnega Berlina trdijo, da so trije državljani NDR hoteli zbežati v zahodni Berlin, ko so jih nenadoma zastopili re-ktori iz dveh stražarskih stol-pov na vzhodni strani, pri-mošču čez prekop med zahod-noberlinski četirju Neukölln in predmestjem Baumschül-weg na vzhodu, hkrati pa je zareglalo avtomatsko orožje. Pri tem je bil eden ubit, drugi ranjen v roko, tretji pa ni bil poškodovan. Vse tri so po-tem odpeljali obmejni or-gani NDR.

V vzhodnem Berlinu po-udarjajo, da je vse to iz in da hočejo s takim poroča-njem zbuditi pri zahodnoter-linskem prebivalstvu neras-položenje in nepravilnosti na pogajanja in popuščanje napetosti. Včeraj so bila namreč v Berlinu pogajanja med predstavniki vlade NDR in zahodnoberlinskega senata, in sicer v okviru poskusu.

Bombažne tkanine iz Vranja za Sovjetsko zvezo
VRANJE, 27. julija (Tanjug) — Po sklenjeni pogodbi bo bombaza kombinat v Vranju letos v Sovjetsko zve-zo izvozil 800 tisoč metrov tkanin v vrednosti 10 mil-ionov dinarjev. Po posredo-vanju beograjskega »Cent-rotekstila«. Kombinat je sklenil že prej pogodbo za izvoz 600 tisoč metrov tkanin v Sovjetsko zvezo v vrednosti 7 milijonov dinarjev.

Posojila za progo Beograd-Bar
BEOGRAD, 27. julija (Tanjug) — Na današnji tiskovni konferenci v sekretariatu za informacije SR Srbije so po-vedali, da je bilo do včeraj vpisanih za progo Beograd-Bar 506,5 milijonov dinar-jev. Od tega odpade na po-sojila 485,7 milijonov dinar-jev, 20,7 milijonov pa je da-riilo. Posojilo so razpisali za vsoto 500 milijonov dinarjev.

Predlog IS Vojvodine
ZIS naj bi oktobra poro-čal zvezni skupščini o položaju v kmetijstvu

NOVI SAD, 27. julija (Ta-njug) — Izvršni svet Vojvo-dine je po nocojšnji seji ob-vestil ZIS, da je možno pre-ti rešitev iz dosedanje krize v zvezi s sprejetjem zakona o razvoju nezadostno razvitih republik in Kosova. Pokra-jinski izvršni svet poudarja, da bi tak zakon lahko spre-jeli, če bi zvezna skupščina s svojim sklepom zadolžila ZIS, da bi do polovice okto-bra predložila zvezni skup-ščini analizo položaja v kmetijstvu in zagotovila kon-kretne predloge ter rešitve za odstranitev neugodnega stanja v tej gospodarski ve-ji.

General Amin na obisku v Etiopiji
KAMPALA, 27. julija (AFP) — Šef Ugande generala Ida Amin je odpotoval danes iz Kampale na enodnevni obisk v Etiopijo. Pred odhodom je izjavil, da bo etiopskega ce-sarja obvestil, zakaj so mo-rali odstraniti vlado dr. Mil-lona Oboteja, o politiki svoje vlade in o krizi, ki je zaje-la skupnost držav vzhodne Afrike.

Zadnje vesti

Mahdžub obsojen na smrt

Nimeiri potrdil smrtno obsodbo generalnega sekretarja KP Sudana

KARTUM, 27. julija (DPA) — Generalni sekretar KP Su-dana Abdel Halek Mahžub je bil danes v Kartumu obsojen na smrt. Smrtno obsodbo bo do izvršili ponoči, ker je ge-neral Nimeiri potrdil obsod-bo.

Štirje zgoreli v avtu

Huda nesreča se je pri-petila na avtocesti blizu Novega mesta

LJUBLJANA, 27. julija — Na avtocesti Ljubljana — Za-greb je prišlo v bližini Nove-ga mesta do hude promet-ne nesreče. Pred zaključkom redakcije smo zvedeli, da je osebnim avtomobilom zastava 750 trčil s tovornjakom. Oba av-tomobila je zajel ogenj in v zasavi 750 so zgoreli štirje je potniki. Podrobnosti o tej nesreči bomo poročali jutri.

Po nepotrjenih vesteh, še soferju tovornjaka ni nič zgo-dilo. Nesreča se je zgodila pri vasi Gmajna približno 20 kilometrov od Novega me-sta proti Ljubljani.

Poljski apel Nimeiriju
VARŠAVA, 27. julija (DPA) — Predsednik državnega sve-ta Poljske Jusef Cyrankiewicz je pozval danes sudanskega premijera generala Nimeirija, naj preneha s politiko pre-ti-ganjanja, ki jo vodi v Su-danu po neuspelem držav-nem udaru.

V pismu, ki so ga poslali generalu Nimeiriju, kjer Cy-rankiewicz poudarja, da »poljski narod z globoko zaskr-benostjo in pozornostjo spremlja zadnje dogodke v Sudanu.

Uspesen vžig glavnega motorja pomeni, da bo do z misijo nadaljevali
HOUSTON, 27. julija (UPI) — Vesolci v vesoljski ladji »Apollo 15« so uspešno opravi-li poskusni vžig glavnega motorja ter s tem odstranili vse dvome, kar zadeva usodo njihove misije.

Pravilno delo glavnega motorja pomeni, da trije vesolj-ci lahko nemoteno nadaljuje-jo pot, proti Mesecu.

Kolera tudi v Franciji?

V Toulousu so se pri ne-kem človeku pojavili sumljivi simptomi

PARIZ, 27. julija (Tanjug) — Ali se je že uresničila na-poved francoskega ministra za zdravstvo Boulina, ki je sinoči izjavil, da je možno, da se bodo žarišča kolere pojavila v Franciji. Za sedaj o tem samo še ugibajo.

Med takimi ugibanji je tu-di, da se je kolera pojavila v mestu Toulouse, na skraj-nem jugu države, skozi kate-ro je šlo mnogo turistov, ki so se vračali iz Španije. Se-daj v tem mestu pospešeno analizirajo neke sumljive simptome pri nekem človeku. Rezultati analize še niso znani. Zdravstvene oblasti v Toulousu poudarjajo, da so take analize normalne in da jih opravljajo v mnogih francoskih mestih z name-nom, da bi čimprej odkrili morebitne pojave kolere.

Ne oziiraje se, kakšen bo izid analize v Toulousu, tu-kajšnje zdravstvene oblasti še nadalje izjavljajo, da je po-jav kolere v obliki epidemije popolnoma izključen. Ko-likor bi se pojavili posamez-ni primeri te bolezni, pa jih bodo hitro odkrili in pozdra-vili.

Zelena luč za 'Apolo 15'

Uspesen vžig glavnega motorja pomeni, da bo do z misijo nadaljevali

HOUSTON, 27. julija (UPI) — Vesolci v vesoljski ladji »Apollo 15« so uspešno opravi-li poskusni vžig glavnega motorja ter s tem odstranili vse dvome, kar zadeva usodo njihove misije.

Pravilno delo glavnega motorja pomeni, da trije vesolj-ci lahko nemoteno nadaljuje-jo pot, proti Mesecu.

Telegrami

TITOVA ČESTITKA PERUJU — BEOGRAD. Predsednik republike Josip Broz Ti-to je poslal perujskemu predsedniku Velasco Alvarado brzojavko s čestitkami ob 150-letnici perujske neodvisnosti.

RIBICIĆ CESTITAL JOHANEŠONU — BEOGRAD. Predsednik ZIS Mitja Ribicić je poslal brzojavno čestitko Elafuru Johanešonu ob njegovem imenovanju za predse-dnika vlade republike Islandije.

SOVJETSKO-JUGOSLOVANSKO SODE-LOVANJE — MOSKVA. Na povabilo so-vjetskega ministrstva za zdravstvo se je v Moskvi mudila delegacija zveznega sveta za zdravstvo in socialno politiko. Ob tej priložnosti so podpisali sporazum o sode-lovanju na področju zdravstva za obdobje prihodnjih dveh let.

MADŽARSKI PISATELJI V SRBIJI — BEOGRAD. Na obisk v Srbijo in pogovore o dolgoročnem sodelovanju z združenjem srbskih književnikov je včeraj dopotovala delegacija zvezne madžarskih pisateljev.

PREDSEDNIK SENGHOR SPREJEL ANKETNO MISLO — DAKAR. Senegalski predsednik Leopold Senghor je sprejel anketno mislo varnostnega sveta, ki je prišla v Senegal, da prouči senegalske pritož-be proti Portugalski, zlasti v zvezi s po-stavljanjem min na meji med Senegalom in Portugalsko Gvinejo.

SIHANUK V SEVERNI KOREJI — VONSON. Voditelj kamboške države princ Norodom Sihanuk je dopotoval v severno-korejsko prihišniško mesto Vonson. Med obiskom po Severni Koreji ga spremlja vo-ditelj države Kim Ir Sen.

TUNIZIJSKI MINISTRE V LIBANONU — BEJRUT. Tunizijski zunanji minister Masumdi je dopotoval iz Damaska na obisk v Libanon, kjer se je že pogovarjal s pre-mierom Salamom in zunanjim ministrom Hamadom.

DEMONSTRACIJE V PRID PERONU — BUENOS AIRES. Policija je s solizvem razglašala skupno 300 privržencev bivšega argentinskega voditelja Juana Perona, ki so demonstrirali po ulicah glavnega mesta in vzdikali »Peron — revolucija«.

SOVJETSOK-IPRSKI SPORAZUM — MOSKVA. Sovjetska zveza in Cipar sta sklenila, da v medsebojni trgovini preide-ta na plačevanje v konvertibilni valuti. Spo-razum o tem so dosegli na pogajanjih v Moskvi. Sovjetsko-ciprski trgovina je lani dosegla vrednost več kot 9 milijonov rub-lev.

SCHUMANN BO OBISKAL SVICO — PARIZ. Francoski zunanji minister Maurice Schumann bo 15. in 16. septembra obiskal Svico na povabilo tamkajšnje vlade.

BRITANSKI CARINSKI PREFERENCI-AL — LONDON. Velika Britanija bo z no-vim letom uvedla splošne carinske preferen-ciale za uvoz industrijskih izdelkov in ne-katerih kmetijskih pridelkov iz držav v razvoju. To je izjavil v parlamentu trgovin-ski minister Michael Noble.

ZAHTEVA AVSTRILJSKIH KMETOV — DUNAJ. Avstrijski kmetje so zahtevali od vlade, da sprejme sklep o zvišanju cene za žito. Kmetje zahtevajo, da bi odkupno ceno pšenice povečali za 25 grošev po kilo-gramu. Pričujejo, da bo tudi avstrijska kmetijska zbornica te dni zahtevala zvišanje odkupne cene za mleko, čeprav so le-te s 1. junijem letos zvišale od 5 do 25 grošev po litru.

CENE V ZDA NARASČAJO — WASHIN-TON. Ameriško trgovinsko ministrstvo je sporočilo, da so maloprodajne cene v ZDA prejšnji mesec poskočile za 0,5 odstotka, kar ustreza stopnji 6 odstotkov na leto. Podražitev je v glavnem posledica podra-žitve hrane, hišnih potrebščin in storitev.

EGIPTOVSKI MINISTRE ODPOTOVALI V PEKING — KAIRO. Egiptovski minist-re za gospodarstvo in zunanjo trgovino Mar-bat je odpotoval na 10-dnevni obisk na Kitajsko, kjer bo podpisal trgovinski spo-razum o blagovni menjavi v tem in pri-hodnjem letu.

UČBENIKOV NI — BEJRUT. Arabski solarji na ozemljih, ki jih je Izrael oku-piral v junjski vojni 1967, leta, praktično nimajo učbenikov za redni pouk. Institut za znanstvene raziskave palestinskega osvobo-dilnega gibanja je objavil podatke, iz ka-terih je razvidno, da so izraelske oblasti prepovedale 78 od 121 učbenikov, ki so bili v uporabi v arabskih solah pred junjsko vojno. Institut poudarja, da so s tem pre-krsene osnovne človekove pravice in resolu-cije mednarodne organizacije za kulturo in prosveto UNESCO.

Pa še to:
STROKOVNO — Pravi, da je na otvo-rilvi največjega evropskega kampa »Boro-zija« pet svinj pet ur poel sam direktor novega avtokampa. Vsi povabljeni, bilo jih je nekaj čez sto, so metali svoje portije v gozd, saj so bile skoraj neužitne. Posel je treba opravljati strokovno. Kako bo vr-tel turiste, ko se pujskov na račun ne zna.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 28. julij 1971 ob 0,7. uri

sončno, delno oblačno, oblačno, dež, nevihte, sneg, megla, burja, jugo, topla fronta, hladna fronta, okluzija, ciklona, antciklona

Vreme in temperatura 27. julija 1971

kraj	vreme ob 7 uri	stopinj	vreme ob 13 uri	stopinj
Ljubljana	jasno	16	jasno	30
Planica	jasno	14	jasno	26
Brnik	jasno	15	jasno	28
Kranjska	jasno	9	jasno	11
Maribor	jasno	17	jasno	26
Sl. Gradec	jasno	13	pretežno jasno	27
Delje	jasno	13	oblačno	29
Novo mesto	jasno	14	pretežno jasno	28
Sopot	jasno	24	jasno	30
Reka	jasno	24	jasno	31
Ptuj	jasno	26	jasno	32
Izva	jasno	24	jasno	30
Dubrovnik	jasno	26	jasno	30
Zagreb	jasno	17	poloblačno	29
Beograd	jasno	20	jasno	31
Sarajevo	jasno	15	poloblačno	27
Titograd	jasno	21	jasno	32
Skopje	jasno	19	poloblačno	30
Sofija	poloblačno	17	jasno	27
Jadrsko	jasno	14	jasno	28
Dumaj	jasno	20	jasno	30
Geneva	jasno	22	jasno	31
Milano	jasno	20	jasno	30
Benova	jasno	18	jasno	29
München	jasno	18	jasno	29
Zürich	jasno	18	jasno	29
Paris	nevihta	23	jasno	23
Berlin	jasno	17	poloblačno	28
Stockholm	jasno	18	jasno	31
Voskres	oblačno	18	poloblačno	22

Napoved:
SLOVENIJA:
Jutri bo pretežno sončno, proti večeru so v Zahodni Sloveniji že možne nevihte. Najnižje nočne temperature okoli 12. v Primorju 22, najvišje dnevne okoli 30.

JUGOSLAVIJA:
Drugod po Jugoslaviji bo še pretežno sončno in toplo.

VREMENSKA SLIKA:
Greiben visokega zračnega pritiska nad Srednjo Evropo slabi pod vplivom nevihtne fronte, ki se približuje Zahodnim Alpam.

IZGLEDI ZA CETRETEK:
Popoldanske nevihte

Koper in Pušuruz 24, Sibenik in Split 24, Ljubljana in Portorož 25, Hrva. Rab in Senj 22, temperatura vode v Blejskem jezeru 24, v ba-zenu Radenci 24.

Mala anketa

Znaki in kazni

Če dandanašnji pogovor po naključju nanese na težke tovornjake-priklonike ali cisterne, pomislimo na orjaško gmoto železa, ki kot nekakšen čep maši ozke prometne žile in je s kratkimi sena poglavitnih ovir razmahu sodobnega prometa pri nas. Priznajmo pa, da kadar na oziroma ovinkasti cesti prehitavamo kot jara kača dolg avtovlak, navadno bolj ali manj glasno mislimo na vse, razen na to, da so vozniki v modrih kombinizonih za svoj poklic posebej izsolani in da imajo tudi oni svoje, verjetno precej bolj strokovno, mnenje o problematiki cestnega prometa. Obrnili smo se na šolo za voznike motornih vozil na Ježici, ki je edina ustanova v Sloveniji, katere osnovna dejavnost je vzgoja in izobrazba poklicnih voznikov.

SLAVKO SOLAR, ravnatelj: »Pri učenju kandidatov se danes vse preveč posveča pozornost neštetim malenkostim, ki se zdaleč niso takega pomena kot psihološki faktor. Psihološki test res pove nekaj o inteligenci in nekaj o dinamiki gledanja kandidata, prav nič pa ne pove, če je voznik sploh lahko voznik. Zame nekdo, ki se za volanom razburja, ni voznik. Pogledajte, v kaj se spremeni sicer miren človek tisti hip, ko se obda z oklepi iz pločvine in stekla. Dokler taki problemi ne bodo razrešeni — v naši šoli smo v ta namen uvedli poseben predmet — pešec na pločniku ne bo čakal, da bi šel čez cesto, ampak da bi ušel čez cesto.«

JANEZ JUTRAZ, inštruktor:

»Kot inštruktor voznikov kategorij B, C, D, in E imam nekaj konkretnih pomislekov k ureditvi prometne situacije v Ljubljani. Popolnoma na mestu se mi zdi zapor za vsa vozila s tablico L od 13. ure do 15.30. Ne zdi se mi pa pravilno ravnanje tistih, ki so za ostali čas, odločali, kje v ožjem centru je prepuščen promet avto-šol, niso pa, razen na Cesti na Grad, nikjer postavili nobenega znaka. Posledica je zmeda, včasih prihaja tudi do neprijetnih nesporazumov z milicijci. Da bom jasen: najprej je nekdo dolžan postaviti znake, šele potem naj se izvajajo sankcije.«

IVAN VRANKAR, inštruktor: »Poseben problem imamo z vozniki, ki so opravili vozniški izpit med služenjem vojskega roka. Tak voznik lahko svoj vojaški izpit zamenja za civilnega C, D, in E, pa čeprav ni pri voljnih vozi drugega kot »kampanjole«, ki je dejansko vozilo kategorije B. Zgodilo se na primer, da dobi pri nas v roke volan tovornjaka s priklopi, pa ne ve, kako se s priklopi priklapi. Če se pa že volan teže vozi, ga je volil le v kolonah, ki gredo redko hitreje kot 40–50 km/h. Šele v naši šoli dobijo poklicni vozniki ustrezne kvalifikacije za vožnjo s tovornimi vozili.«

TEKST: DUŠAN SNOJ

FOTO: EDI SELHAUS

Ljubljanski podatek

MESTNA ENERGIJA

Glavno mesto Slovenije potroši veliko energije, v Ljubljani pa proizvajamo le del vse. Tako smo v prvih treh mesecih letošnjega leta naredili 133.990 megavatin ur električne energije. V planini pa so v istem času proizvedli 2 milijona 738 tisoč kubnih metrov plina.

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

ROJSTVA — V ponedeljek sta se v mestni porodnišnici rodila samo en deček in ena deklica. Prirastek v klinični porodnišnici pa je bil precej večji, šest dečkov in enajst dečkov. Tudi oba rekorderja sta tu prišla na svet. Deček je tehtal 3700 gramov, deklica pa kar 4600 gramov.

POROKE — Včeraj je sklenil zakonsko zvezo en par, danes pa bo izmenjalo obročke pet mladoporočencev.

RESEVALCI — V ponedeljek so ljubljanski reševalci opravili kar 196 prevozov. Enajstkrat so prepešali poškodovance, najdaljša pot pa je bila v Maribor.

POGREBI — V Sostrem se bodo svojci še zadnjič poslovili od Alojzije Dežman, 73-letne gospodinjice (ob 16. uri), na ljubljanskih Žalajah pa bodo pospremili Karla Koojama, 68-letnega upokojenca (ob 14.30), Amalijo Gostič, 77-letno upokojenko pa ob 15.15 uri. Na viškem pokopališču se bodo ob 16.15 poslovili od Jožeta Vodnika, 67-letnega delavca.

TURIZEM

HOTELI — Tudi današnjo noč so tuji turisti zasedli skoraj vsa ležišča v ljubljanskih hotelih. Najmanj, 65 odstotkov postelj, so pripravili v Levu, vsa ležišča pa v Turistu. Med večjimi skupinami velja omeniti dve skupini agencij American Express in Levu.

KOPALIŠČA — Sonce je z vso svojo juljsko močjo pognalo včeraj v bazene na Kolesarji in Iliriji okrog tisoč ljubljancev, v bazene na Kodeljevem in na Ježici pa tri do triletniki več. Najvišjo temperaturo, 26 stopinj, so razen v Bežinici, kjer greje vroča tovarna, sabelčili še na Kodeljevem.

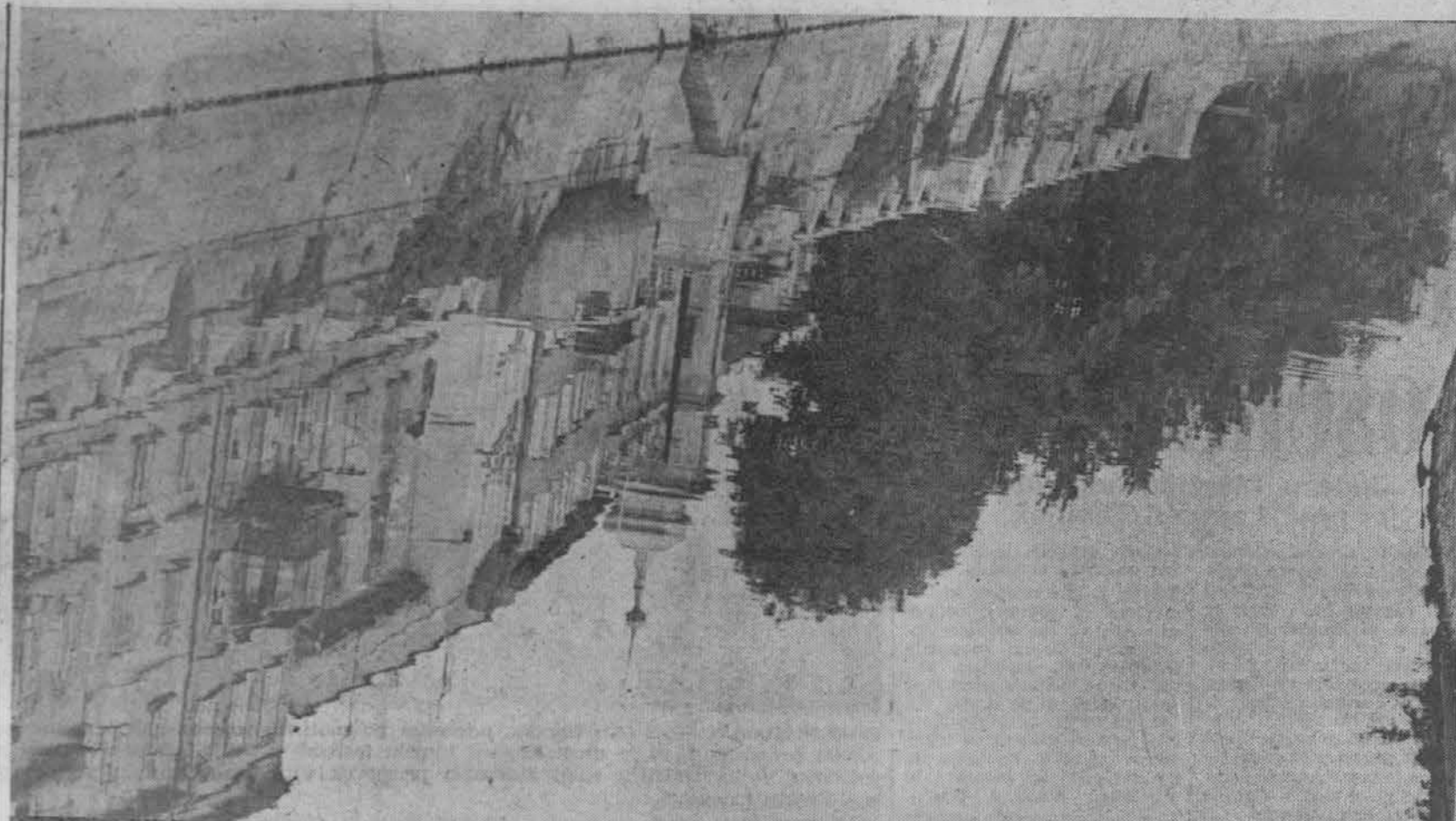
LETALIŠČE — Na Brniku je včeraj pristalo 6, vzletelo pa 8 potniških letal. Izven rednih linij sta proti Pulu in Dubrovniku vzleteli letali Inex-Adria, letalo Aviogetexa pa proti Moskvi. Danes zgodaj jutraj pa pričakujejo letalo družbe Lufthansa iz Dunaja, ki bo po enournem postanku nadaljevalo pot proti Frankfurtu.

UGODNOST ZA NAROČNIKE DELA

DELO NEZGODNO ZAVARUJE VSE SVOJE NAROČNIKE PRI ZAVAROVALNICI SAVA

NE ODLAŽAJTE IN CIMPREJ NAROČITE DELO

S

GLEJ, NAROBE SLIKA! — Ne! Leno oko se je ustavilo ob leni Ljubljani, ki se ji niti premikati ne ljubi. In kaj bi dvigoval glavo (vroče), ko pa je vse v vodi...

Foto: Edi Selhaus

„Stare zasnove in metode“

Mestni komite ZKS Ljubljana mora računati z novoustanovljenimi občinskimi organizacijami! Zakaj se pri njem pojavlja občutek izoliranosti? — Odgovor skupine sekretariata CK ZKS

LJUBLJANA, 27. julija. S seje koordinacijske skupine pri CK ZKS smo prejeli naslednje sporočilo: V imenu koordinacijske skupine pri sekretariatu CK ZKS za izvedbo sklepa 20. seje centralnega komiteja ZKS o ustanavljanju občinskih organizacij ZK v Ljubljani je član sekretariata CK ZKS Vlado Jančič povabil danes na pogovor sekretarje novoustanovljenih komitejev občinskih konferenc ZK iz Ljubljane. Predmet pogovora je bila ocena dejavnosti Zveze komunistov v Ljubljani na temelju opravljenih občinskih konferenc in nadaljnje dograjevanje organizacije v Ljubljani. Sestanku sta prisostvovala tudi predsednik CK ZKS France Popit in predstavnik komiteja mestne konferenc ZKS Ljubljana Andrej Milnar.

Izredna aktivnost ZK v Ljubljani

Sama pobuda za organiziranje občinskih organizacij ZK v Ljubljani je vzbudila izredno aktivnost, kakršne že nekaj časa ni bilo čuti, so ocenili člani občinskih konferenc. To se je pokazalo tudi v visoki udeležbi na sestankih organizacij ZK, kar kot tudi na ustanovnih občinskih konferencah ter v veliki pripravljenosti za angažiranje aktivnosti pri urejanju družbenih in ekonomskih zadev v naši družbi. Organizacije so se resno lotile izdelave svojih akcijskih programov. Ena izmed osnovnih značilnosti teh programov je njihova konkretnost in skladnost s splošno orientacijo ZK. Potek konference je jasno pokazal, da je konstituiranje občinskih organizacij v Ljubljani tesno povezano z njihovo idejnopolično aktivnostjo. Zato so ustanovitvene konference posvetile največjo pozornost vprašanjem, s katerimi se srečujemo ljubljanski komunisti.

MK daje ocene brez posvetovanja z občinskimi organizacijami ZK

Na razgovoru so spregovorili tudi vprašanja v zvezi z ugotovitvami 21. seje komiteja mestne konferenc ZKS Ljubljana (dokument je bil poslan vsem članom mestne konference, sekretarjem občinskih komitejev in centralnemu komiteju ter v izveščik objavljen v radiu in »Delu«).

Mestni komite je v svojih ugotovitvah ocenil potek dograjevanja organizacij ZK v Ljubljani. Pri tem pa sploh ni ocenil dela organizacij in občinskih konferenc ZK v Ljubljani, čeprav je zasedel prav v času, ko so bile konference v polnem teku. Udeležence razgovora je iznenadila trditve, ki je vsebovana v ugotovitvah mestnega komiteja, da »je potekal postopek ustanavljanja občinskih organizacij ZK mimo komiteja mestne konference, čeprav je znano, da so predstavniki mestnega komiteja vključeni v skupino pri sekretariatu CK ZKS, ki je odgovorna za ustanavljanje občinskih organizacij, da so posamezni člani neposredno delali v pripravi za občinske konference ter da so predstavniki mestnega komiteja sodelovali na samih konferencah«.

Predstavniki občinskih organizacij so bili mnenja, da bi bil mestni komite dolžan, da se o svojih ocenah dela na dograjevanju organizacije v Ljubljani razgovarja z novoustanovljenimi občinskimi organizacijami. To mnenje so zastopali zlasti zaradi tega, ker so občinske konference galec preslele same okvire konstitutivnih zborov, ampak so z veliko odgovornostjo in zavzetostjo ter pripravljenostjo na angažiranje obravnavale odprta družbena vprašanja. Še bolj je udeležence razgovora iznenadilo dejstvo, da so bili deset dni po seji komiteja v radiu in časopisu objavljeni povzetki iz tega dokumenta, ki je bil pisмено odpisan zainteresiranim: o objavi tega dokumenta predstavniki mestnega komiteja Andrej Milnar, ki je v tem času opravljal tekoče posle pri mestnem komiteju (kot je izjavil na današnji seji), ni bil obveščen.

Natočeno trditve

Ugotovljeno je bilo tudi, da dokument vsebuje vrsto netočnih trditve. Poleg tega tudi besedila dokumenta ne izražajo sprememb, ki so v ljubljanski organizaciji že uspešno storjene, ampak se — hote ali neho — vrača še na stare zasnove in metode dela organizacij ZK v Ljubljani. Opozorili so, da mestni komite očitno še ne računa s prisotnostjo občinskih organizacij. Zato se je pri njem pojavil občutek izoliranosti, ki ga izražajo v svojih ugotovitvah.

V razgovoru je bila sprejeta ugotovitev mestnega komiteja, da se mestna konferenca, mestni komite in drugi njeni organi resnično nahajajo v drugem položaju kot so se pred ustanovitvijo občinskih organizacij. To je po vsem naravno, saj se z ustanovitvijo občinskih organizacij nujno spreminjajo tudi vloga, funkcija in metode dela organov mestne organizacije. To dejstvo zahteva angažiranje vseh komunistov pri nadaljnjem dograjevanju mestne organizacije, ne pa da se poskuša pogrepati po lemljki o organiziranosti ZK v Ljubljani s pozicij, ki so bile zavržene. Po oceni prisotnih pa tako ravnanje v primerih, se pred leti so bile nazardne igre, posebno med sezonskimi delavci, v Mostah zelo razširjene. Lani tega problema, ugotavljajo milicijci, skoraj ni bilo več. Največja zasluga za to gre boljši urejenosti dela in življenjskega razmer sezonskih delavcev v samskih domovih. Po drugi strani pa se je bolj kot dolej razmahnilo klatstvo, krošnjanje in potepustvo. Še bolj pereč od tega je v zadnjem času problem alkoholizma. Tu gre predvsem za kronične alkoholike, ki jih je v občini okoli 400.

Podatek, da se je stanje glede javnega reda in mira v Mostah lani res izboljšalo, ilustrira tudi dejstvo, da so milicijci v moščanski občini

ko je zavestno, neizogibno vodi v grupiranje in je direktno nasprotno z naporom za večjo učinkovitost organizacije ZK v Ljubljani. Zato so prisotni tako ravnanje obsodili in zahtevajo, da se iz tega napravijo vse potrebne kvskevence.

Nove razmejitve funkcij

Vse občinske konference (razen v občini Šiška, kjer bo 29. t. m.) so izvolile komisije za organiziranje, razvoj in statutarna vprašanja ZK s nalogo, da se takoj lotijo dela na koncipiranju statutar

nihih aktov, v katerih naj bodo izoblikovane vloge in funkcije občinskih organizacij ter elementi za oblikovanje mestne organizacije, ki naj raste iz novoustanovljenih občinskih organizacij. Dogovorjeno je bilo, da bo komisija CK ZKS za organiziranje in razvoj ZK povabila na razgovor predstavnike ustreznih občinskih komisij in ustrezne komisije pri mestni konferenci ter da se skupno dogovore o enotnih izhodiščih za izdelavo statutar

Mirneje v Mostah

Lani je bilo v moščanski občini dokaj manj prekrškov zoper javni red in mir kakor pa v prejšnjih letih nazaj

Poročilo postaja milice Ljubljana Moste-Polje kaže, da se je lani javni red in mir v moščanski občini vidno izboljšal. Kljub temu pa je v Mostah še vedno nekaj stalnih točk predvsem gostiln, kjer so skoraj redno na sporedu pretepi in razgrajanja in kjer so večkrat potrebni miličniški posegi. Taki lokali so predvsem »Sloga« na Pokopališki ulici, »Vodmata na Zaloški cesti«, »Nikolič Ob železnici«, »Zaloški hram« v Zalogu in »Gašperlin« na Vevčah. Skoraj za vsa gostišča brez izjeme pa velja, da se ne držijo prepovedi točenja alkohola vinjenim osebam in mladostnikom.

Se pred leti so bile nazardne igre, posebno med sezonskimi delavci, v Mostah zelo razširjene. Lani tega problema, ugotavljajo milicijci, skoraj ni bilo več. Največja zasluga za to gre boljši urejenosti dela in življenjskega razmer sezonskih delavcev v samskih domovih. Po drugi strani pa se je bolj kot dolej razmahnilo klatstvo, krošnjanje in potepustvo. Še bolj pereč od tega je v zadnjem času problem alkoholizma. Tu gre predvsem za kronične alkoholike, ki jih je v občini okoli 400.

Podatek, da se je stanje glede javnega reda in mira v Mostah lani res izboljšalo, ilustrira tudi dejstvo, da so milicijci v moščanski občini

Odlikovanci

»Žita«

LJUBLJANA, 27. julija — Predsednik republike je ob 30-letnici vstaje jugoslovanskih narodov odlikoval tudi 53 najzaslužnejših delavcev iz ljubljanskega kombinata »Žita«. Odlikovanja bo predstavnikom »Žita« predal predsednik občinske skupščine Moste-Polje, Folde Maček. Podaritev bo v četrtek ob 12.30 uri v sejni sobi občinske skupščine.

K. D.

Ljubljana na današnji dan

Pred petdesetimi leti

NEPREVIDEN OČE

12-letni Mirko, sin uslužbenca južne železnice, precej živ in posebno na cesti poreden deček, je bil v Ljubljani aretiran radi pohujšljivega obnašanja in ker je povedal stražniku napačno ime. Ko je prišel domov, je deček potožil, da so mu stražniki našli 15 batonov za zadnjo. Oče je bil zaradi tega silno razjarjen, na stražnici je stražnika napadel z raznimi žaljivkami. Ni se moglo dognati, jeli so stražniki res kaznovali dečka s 15 batoni. Ker je oče dečka pred 5 dnevi sam z žilovko nabil, je možno, da so od tod znaki, ki jih je navajal deček kot dokaz svoje trditve. Obtoženi oče je bil obsojen na 50 din denarne kazni ali 5 dni zapore. (Jutro)

Pred petindvajsetimi leti

FJODOR GLADKOV MED NAMI

Fjodor Gladkov, znan sovjetski pisatelj, zastopnik socialističnega realizma v sovjetski literaturi in direktor Literarnega inštituta v Moskvi je obiskal Ljubljano in se sestal z našimi književniki in umetniki. Pogorji, v kakršnih so delale naše predvojne založbe in merila, po katerih so sestavljali načrte za svoje izdaje, so krive, da Slovenci Gladkova še ne poznamo tako, kot bi bilo treba. Niti njegova velika romana »Cement« in »Energija« še nista prevedena v slovenščino. (Slovenski poročevalci)

Ognjeni petelin

Včeraj popoldne je pri Stični pogorela domačija in imetje Malke Baltič

STIČNA, 27. julija. »Poglejte, dim se je privlil s te gale skedenjskega vogala poleg poti. Takrat sem pravkar okopavala tistole njivo,« je povedala 66-letna Malka Baltič iz vasi Storovje pri Stični, še vsa oblokanih oči. Danes popoldne ji je namreč pogorela domačija, hlev, skedenj in drvarnica.

Ognjeni petelin je obližni pod ostankov polnega skedenja kda, pa kdaj tizil plamen in tudi v notranjosti gospodarskega poslopja so ime li gasilci še dosti dela. Na vprašanje, kako je prišlo do požara pa so tedaj le še ugli bali. Nekateri so menili, da se je mali Marjan igral z vžigalnicami. Ko je začelo goreti je namreč pobegnil v gozd. Toda Malka Baltič je rekla, da to skoraj ni mogoče, saj so bile še vse vžigalice doma na mizi, ko je prišla z nje v domov. Marjana so tudi vprašali, zakaj je pobegnil. Bal se je ognja, je dejal.

Hiša in druga poslopja so bili sicer zavarovani za 70 tisoč dinarjev, vendar to ne bo povrnilo škode. »Se za skedenj in za žirvinsko krmo bo koma,« je menila lastni ca. Hudo je, kadar se po kaže ognjeni petelin Nikolai nima dosti.

K. DOLENG

„Več pozornosti“ — poseg v denarnico

Promet nam je vsem na jeziku. Kaj malokrat v milozvočni besedi! Redkokdaj pa pomislimo, da h gneči ob konicah prispevamo tudi sami.

Se pravi, vsi vozniki in vsi pešci. Redkokdaj pomislimo, da bi z nekaj več strpnosti in upoštevanja drugih promet cel v današnjih pogojih, ob današnji prenatrpanosti lahko stekel normalno, ne pa po polzevo.

Ni malokrat slišati: »Vozim počasi, vester voznik sem.« Ali res? Je vester tisti, ki ustavi pet metrov ali celo več pred semaforom črto, pri zeleni luči pa spet, kakor bi njegovo avto vleklo polje, ne pa najmanj 30 km/h? Ko ste dva takšna počasnica v križišču — je že konec težko pričakovane zelene luči...

Ali pa pesec: »Jaz imam na zebri prebistost.« Ali res? Po novem republiknem zakonu o prometu nič več absolutne! Če se ni prepiral, da je zebra prosta, če je s prekoračenjem ceste zavrl promet, ga kaj lahko pobara miličnik, ki je na tekočem s paragrafi. Zakaj ne bi dva, trije pešci počakali še na četrtega in potem skupaj prečkali cesto — ne pa vsak zase štirikrat zaustavil promet?

Na ljubljanskem prometnem uradu takole pravijo o voziških počasnih in samozvestnih pešcih: »Če ne drugače, jim bomo pogledali v denarnico! Posvetili jim bomo več pozornosti!«

To pa vsi vemo, kako je, če miličnik pogleda v denarnico... B. CONTALA

Srečne številke

V 30. kolu Lota so bile izžrebane — prvo žrebanje: 9, 20, 25, 26, 35 in dodatna 29; drugo žrebanje: 4, 17, 27, 29, 36 in dodatna 16.

oglašujte v DELU

PREKRSEK V TUJINI — KAZEN DOMA

Tuji na naših cestah RUMEN, ZELENI IN RDEČI OBRAZEC Kako je izoblikovana odgovornost v krpanjski »Savie«

KOD — KAJ JE TO? Tehtna beseda o kalkulatornih osebnih dohodkih ZA ŽELEZNO DOBO KULTURA KISIKA Koliko vikendov premore Slovenija

PRAVI IN FILMSKI NEKDANJI PARTIZANI TER DRUGI STAJERCI S snemanja »Poslednje postaje« na Klopnem vrhu

SAHOVSKA OFENZIVA ROBERTA FISCHERJA? Kdo bo ustavil »čudežnega dečka«

TT

TEDENSKA TRIBUNA

